

คู่มือการบริหาร

หลักสูตรสถานศึกษา

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม

แผนกสามัญศึกษา เขต 11

พระครูปรียัตติกจรัส

ประธานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา เขต 11

สำนักงานการศึกษาพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา

คำนำ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 27 กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งทุกสังกัด รวมทั้งสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ใช้หลักสูตรแกนกลางเป็นกรอบทิศทางในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ซึ่งปัจจุบันใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยยึดหลักการ และแนวคิดสำคัญคือ มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน (Standards-based curriculum) ดังนั้น สถานศึกษาซึ่งมีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ จึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การออกแบบหลักสูตร และบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อนำสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ เกิดสมรรถนะสำคัญ ตลอดจนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีพัฒนาการ แบบองค์รวม ให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข

และตามพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562 มาตรา 6 กำหนดให้การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาพระพุทธรูปศาสนาทั้งแผนกบาลีสนามหลวง และแผนกธรรมสนามหลวง ควบคู่กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา 12 (3) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการและตามที่มหาเถรสมาคมกำหนด , กฎกระทรวง ว่าด้วยสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสถาบันพระพุทธรูปศาสนา พ.ศ. 2548 ข้อ 3 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสถาบันพระพุทธรูปศาสนา (1) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย , กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษาเฉพาะทาง พ.ศ. 2547 ข้อ 2 การจัดการศึกษาเฉพาะทาง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้ (2) ต้องจัดให้สอดคล้องกับนโยบาย แผนการศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานการศึกษาของชาติ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะทาง ประกาศ ณ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555

ดังนั้น สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม บริบทของสถานศึกษา อัตลักษณ์ของการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และความต้องการของท้องถิ่น จึงแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำคู่มือการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งได้ร่วมกันกำหนดกรอบแนวทางขับเคลื่อนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยใช้กรอบแนวทางขับเคลื่อนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษา สังกัดสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา หรือการจัดทำหลักสูตรที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับเป็นการศึกษาพระพุทธรูปศาสนา ทั้งแผนกบาลีสนามหลวง และแผนกธรรมสนามหลวง ควบคู่กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง และประกาศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ มีทักษะชีวิตและทักษะอาชีพนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ตามทิศทางและ

แนวการปฏิรูปการศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตประชาชนในท้องถิ่น ชุมชน สังคมและประเทศชาติ โดยเนื้อหาสาระของเอกสารนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้ข้อมูลหลักเกณฑ์และวิธีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษามีความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกัน และเห็นแนวทางในการนำสิ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่การปฏิบัติให้เหมาะสมกับบริบท จุดเน้น อัตลักษณ์ เอกลักษณ์การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ตอนที่ 2 การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ข้อมูลการบริหารหลักสูตรที่เป็นการบริหารงานที่มีขอบข่ายกว้างขวางครอบคลุมหลายมิติ เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย และต้องอาศัยองค์ประกอบปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ มากมาย เปรียบเสมือนการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน จุดเน้น อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งจะเน้นเฉพาะประเด็นสำคัญในเรื่องการพัฒนาหลักสูตร การส่งเสริมสนับสนุนและการกำกับดูแลคุณภาพการใช้หลักสูตร โดยนำเสนอให้เห็นภาพตลอดแนวตั้งแต่ระดับชาติ ท้องถิ่น และสถานศึกษา และจะเน้นเป็นพิเศษเกี่ยวกับการดำเนินการในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ซึ่งเป็นภาระงานที่สำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

ตอนที่ 3 กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้ข้อมูลการสร้างเข้าใจในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไปสู่กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแนะนำแนวทางกระบวนการบริหารจัดการจุดเน้น อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามกรอบของหลักสูตรสถานศึกษาตามศักยภาพของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษา และความต้องการของชุมชน

[Signature]

(พระครูปริยัติกิจจำรง)

ประธานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
ตอนที่ 1 หลักเกณฑ์และวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ หลักสูตรโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	1
1. เหตุผลความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ	3
2. ความหมายของการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ	3
3. หลักสูตรแกนกลาง ฯ และการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ	4
4. การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ	5
5. บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	6
6. กระบวนการจัดทำและอนุมัติหลักสูตรสถานศึกษา/แผนการจัดการศึกษา	8
7. การปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ	8
8. หลักการในการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	9
9. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	10
10. การตัดสินผลการเรียน	10
11. เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน	11
12. เกณฑ์การจบการศึกษา	11
13. แนวทาง/วิธีการวัดและประเมินผล	12
14. การรายงานผลการเรียน	12
15. การเทียบโอนผลการเรียน	13
ตอนที่ 2 การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	14
1. วิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	16
2. หลักการ	16
3. จุดหมาย	16
4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	17
5. มาตรฐานการเรียนรู้	18
6. ตัวชี้วัด	18
7. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	19
8. การกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมตามจุดเน้นของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามจุดเน้นของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	25
9. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	26
10. ระดับการศึกษา	27

สารบัญ (ต่อ)

หัวข้อ	หน้า
11. การจัดเวลาเรียน	27
12. การกำหนดโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานและเพิ่มเติม	28
13. การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ	28
14. การจัดการเรียนรู้	28
15. สื่อการเรียนรู้	30
16. การวัดและประเมินผลการเรียน	31
17. เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน	32
18. เอกสารหลักฐานการศึกษา	34
19. การเทียบโอนผลการเรียน	35
20. การบริหารจัดการหลักสูตร	36
ตอนที่ 3 กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษา	37
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	
1. ความเป็นมาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	37
2. กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	39
3. องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา	40
4. ส่วนนำของหลักสูตรสถานศึกษา	41
5. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา	44
6. คำอธิบายรายวิชา	73
7. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	76
8. โครงสร้างรายวิชา	82
9. การวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	83
ภาคผนวก	
-กฎกระทรวง ว่าด้วยการจัดการศึกษาเฉพาะทาง พ.ศ. 2547	
-กฎกระทรวง ว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
-พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562	
-คิวอาร์โค้ดเอกสารตัวอย่างการพัฒนาวิชาเพิ่มเติมด้านพระพุทธศาสนา	
-คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือการบริหารหลักสูตรโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	
-ประกาศใช้คู่มือการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11	

ตอนที่ 1

หลักเกณฑ์และวิธีการ

ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ

หลักสูตรโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

เพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ ๒๙๓/๒๕๕๑
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ลงวันที่
๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
ปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สำหรับ
กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ดังรายละเอียดที่แนบท้ายประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

(ศาสตราจารย์สุชาติ ธาดาธำรงเวช)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

1. เหตุผลความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 สืบเนื่องถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติเรื่องสิทธิและเสรีภาพในการศึกษาไว้ใน มาตรา 49 “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากต้องได้รับสิทธิตามวรรคหนึ่ง และการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับผู้อื่น

การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ”

พร้อมกันนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้นำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันทางสังคมต่างๆ มีสิทธิและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทำให้การศึกษามีความหลากหลาย และผู้เรียนมีโอกาสและทางเลือกมากยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

สำหรับรูปแบบและวิธีการในการจัดการศึกษานั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้เปิดโอกาสให้สามารถจัดการศึกษาได้หลายรูปแบบ ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้มีความยืดหยุ่นสนองต่อเจตนารมณ์ ความแตกต่าง และความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ซึ่งการศึกษาแต่ละรูปแบบดังกล่าวสามารถเทียบโอนผลการเรียนระหว่างกันได้ (กระทรวงศึกษาธิการ , 2546)

นอกจากข้อกำหนดในกฎหมายทางการศึกษาแล้ว แนวคิดทางวิชาการหลักปรัชญาทางการศึกษา ซึ่งรวมถึงแนวคิดการศึกษาแบบก้าวหน้า (Progressivism) การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) การศึกษาทางเลือก (Alternative Education) ตลอดจนความจำเป็นพื้นฐานด้านความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งรวมถึงศักยภาพของผู้เรียนทั้งผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ผู้มีความพิการบกพร่อง หรือผู้ที่มีความถนัดและความต้องการด้านต่างๆ เช่น ความถนัดด้านกีฬา นาฏศิลป์ งานช่าง รวมถึงปัจจัยอื่นๆ เช่นฐานะความเป็นอยู่ พื้นเพวัฒนธรรม เหล่านี้นำไปสู่ความจำเป็นในการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่เป็กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความหมายของการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เป็นการจัดการศึกษาที่มีความแตกต่างในด้านเป้าหมาย การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน รวมทั้งการบริหารจัดการต่างๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญา จุดเน้น หรือศักยภาพและความต้องการของผู้เรียนที่แตกต่างกัน การศึกษาจะต้องจัดให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ความต้องการ และความจำเป็น เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขและเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ

ปัจจุบัน การศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะมีความแตกต่างในมิติที่สำคัญ คือ

1. การศึกษาเฉพาะทางที่มีจุดเน้นพิเศษ เช่น กีฬา นาฏศิลป์ **ปริยัติธรรม** ฯลฯ
2. การศึกษาที่มีแนวคิด ปรัชญา จุดมุ่งหมายต่างไปจากการศึกษาในระบบ ต้องการการศึกษา

แบบก้าวหน้า (Progressivism) การศึกษาทางเลือก (Alternative Education)

3. การศึกษาที่สนองต่อผู้เรียนที่มีความแตกต่างทางธรรมชาติ ศักยภาพ ฐานะความเป็นอยู่ พื้นเพ ภูมิลำเนา เช่น เด็กที่มีความสามารถพิเศษมีความถนัดเฉพาะทาง เด็กพิการ เด็กในภาวะยากลำบาก เด็กในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร เด็กไร้สัญชาติ เป็นต้น

3. หลักสูตรแกนกลางฯ และการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้พัฒนาขึ้นตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 27 ซึ่งได้กำหนด

“ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ

ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ”

จากข้อกำหนดดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้จัดทำและประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งได้บรรจุสิ่งที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ที่สำคัญและจำเป็นสำหรับพลเมืองในชาติ เพื่อให้สถานศึกษาทุกสังกัดที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ใช้เป็นกรอบทิศทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต(กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

สำหรับการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัตินั้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความยืดหยุ่นและเปิดโอกาสให้สามารถปรับใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะต่างๆ ได้ โดยระบุว่า “การจัดการศึกษาบางประเภทสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น การศึกษาเฉพาะทาง การศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ การศึกษาทางเลือก การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส การศึกษาตามอัธยาศัย สามารถนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมกับสภาพและบริบทของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย โดยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด”

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

ดังนั้น สถานศึกษา/ผู้จัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ทั้งที่เป็นการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย จึงสามารถปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการออกแบบและบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ตลอดจนการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทและความต้องการได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงกำหนด เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ร่วมกันในระดับชาติ

การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
สู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

4. การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษา โดยได้ระบุในมาตรา 12 และมาตรา 21 ให้สถาบันทางสังคมต่าง ๆ มีสิทธิและมีส่วนร่วมในการศึกษา ดังนั้น กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว อาจจัดการศึกษาเฉพาะทางตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้น โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

ด้วยเหตุนี้บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น นอกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการแล้ว ยังมีหน่วยงานอื่น ๆ อีกมากมาย ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น กระทรวงกลาโหมดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนนายสิบ กระทรวงวัฒนธรรมดูแลสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ สำนักงานการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ดูแลการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กระทรวงคมนาคมดูแลการจัดการศึกษาโรงเรียนไปรษณีย์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียนกีฬา เป็นต้น

5. บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาในต่างสังกัด อาจจะขึ้นต้นกระบวนการ ตลอดจนมีการกำหนดบทบาทผู้เกี่ยวข้องแตกต่างกันไปตามนโยบายของแต่ละหน่วยงาน

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานภายใต้การกำกับดูแลของสังกัดใด จะมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องเกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และระดับสถานศึกษา/ผู้จัดการศึกษา โดยครอบคลุม ชุมชน ต้องร่วมกันรับผิดชอบและมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบต่อเนื่องในการวางแผนดำเนินงาน ส่งเสริมสนับสนุน และกำกับติดตามเพื่อให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ สามารถพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐาน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับต่าง ๆ มีบทบาทสำคัญ ดังนี้

1. หน่วยงานส่วนกลางระดับชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวง ทบวง กรมอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่พิจารณา เสนอนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษารวมทั้งใจให้การสนับสนุนทรัพยากร การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา/ผู้จัดการศึกษาในสังกัด ให้สามารถจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการศึกษาที่เหมาะสม เสมอภาคและมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางฯ และสอดคล้องกับบริบท จุดเน้น ขั้นพื้นฐานไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา/ผู้จัดการศึกษา หน่วยงานระดับท้องถิ่นจึงมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แนะนำนิเทศ และส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นในการจัดการศึกษา รวมทั้งกำกับดูแล ให้การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. หน่วยงานระดับท้องถิ่น

ในการจัดการศึกษาระดับท้องถิ่นนั้นนอกจากสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสำนักบริหารงานการศึกษาและสำนักบริหารงานศึกษาพิเศษที่ดูแลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา/ผู้จัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ยังมีหน่วยงานระดับท้องถิ่นสังกัดกระทรวง อื่น เช่น เทศบาลองค์กรการบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีบทบาทหน้าที่เป็นตัวกลาง ในการเชื่อมโยงการนำหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา/ผู้จัดการศึกษา หน่วยงาน ระดับท้องถิ่นจึงมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา นิเทศ และส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็น ในการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ สิ่งที่เป็นความคาดหวังและความต้องการของชาติท้องถิ่น และผู้เรียน

สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานั้น นอกจากบทบาทความรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมี บทบาทในการพิจารณาและอนุมัติหลักสูตร/แผนการจัดการศึกษาของศูนย์การเรียน ครอบครัว รวมทั้งติดตามและ ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้รับการศึกษาที่จัดโดยศูนย์การเรียน ครอบครัว ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดตั้งคณะทำงานที่ประกอบไปด้วยภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายนั้น ๆ ทำงานร่วมกัน

ในกรณีของการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่จัดโดยสถานบันศึกษา/ผู้จัดการศึกษาที่สังกัด หน่วยงานอื่นนั้นจะต้องดำเนินการตามเกณฑ์ ระเบียบหรือข้อปฏิบัติของแต่ละหน่วยงานนั้น ๆ

3. สถานศึกษา/ผู้จัดการศึกษา

มีบทบาทความรับผิดชอบในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา/ แผนการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะและจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดจน จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2541 และ จุดเน้นความต้องการของสถานศึกษา โดยสามารถปรับใช้หลักสูตรแกนกลางฯ ให้เหมาะสมกับสภาพและบริบทของแต่ ละกลุ่มเป้าหมายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางฯ

6. กระบวนการจัดทำและอนุมัติหลักสูตรสถานศึกษา/แผนการจัดการศึกษา

การจัดทำและอนุมัติหลักสูตรสถานศึกษา/แผนการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะต่าง ๆ มีกระบวนการดำเนินการแตกต่างกัน ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่เป็นการศึกษาในระบบ ให้คณะกรรมการ/คณะทำงานที่ได้รับการแต่งตั้ง มอบหมายดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติการใช้หลักสูตร สำหรับสถานศึกษาที่สังกัดกระทรวงอื่น ให้พิจารณาดำเนินการให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของกระทรวงต้นสังกัดด้วย

2. กลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่เป็นศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งรวมถึงศูนย์การเรียนรู้สถานบันทางสังคมต่าง ๆ และการศึกษาโดยครอบครัว ในการกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้จัดการศึกษามีหน้าที่จัดทำหลักสูตร/แผนการจัดการศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในกรณีของการจัดการศึกษาโดยครอบครัว ผู้จัดการศึกษามีหน้าที่รายงานการประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนประจำปีต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้วย สำหรับศึกษานอกระบบหรือการศึกษาตามอัธยาศัยที่สังกัดหน่วยงานอื่น ให้ดำเนินการตามข้อกำหนดของหน่วยงานต้นสังกัด

7. การปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อใช้ในการจัดการศึกษาสำหรับพัฒนาเยาวชนของชาติให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและการศึกษาต่อ โดยได้กำหนดเป้าหมายคุณภาพเป็นมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในระดับชั้นต่าง ๆ และให้มีความยืดหยุ่นในการนำสู่ปฏิบัติสำหรับการจัดการศึกษาที่มีความแตกต่างกันหลากหลาย การจัดการศึกษาบางประเภทสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น การจัดการศึกษาเฉพาะทาง การศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ การศึกษาทางเลือก การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส การศึกษาตามอัธยาศัย สามารถนำหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐานไปปรับใช้สอดคล้องกับบริบท และความแตกต่างของผู้เรียน โดยผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาให้บรรลุคุณภาพตามเป้าหมายด้วยกระบวนการเรียนรู้การสอน การวัดและประเมินผลที่แตกต่างกันได้ หรือสามารถปรับปรุงเพิ่มเติมส่วนที่ต้องการเน้นหรือความรู้ทักษะเฉพาะทางได้ตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตาม การปรับใช้แกนกลางฯ ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญ ดังนี้

8. หลักการในการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. มุ่งพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ : การจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอนสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะในทุกรูปแบบ ควรคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนโดยรอบ ทั้งด้านความรู้และคุณธรรม เพื่อให้มนุษย์ที่สมบูรณ์และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอนจะต้องผสมผสานทั้งสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องพัฒนาให้เกิดกับผู้เรียนด้วย

2. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด : ในการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางขององค์ประกอบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเป้าหมายโครงสร้างเวลาเรียน เกณฑ์การวัดและประเมินผล และจบหลักสูตรหรือการจัดกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ นั้น ควรจะเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาในระบบส่วนใหญ่ โดยการจัดการศึกษาสร้างความมั่นใจได้ว่า ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จำเป็นพื้นฐานตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางฯ ซึ่งได้กำหนดมาจากความคาดหวังของภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคมสำหรับการพัฒนาคนในชาติ

3. คำนึงถึงสิทธิประโยชน์ของผู้เรียน : การปรับใช้หลักสูตรแกนกลางฯ สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะต่าง ๆ รวมทั้งเอกสารหลักฐานการศึกษา การรายงานผลการเรียน ควรคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้ที่จบการศึกษามีศักดิ์และสิทธิ และเป็นที่ยอมรับเช่นเดียวกับผู้เรียนส่วนใหญ่ในระบบ และไม่ก่อให้เกิดข้อจำกัดหรือปัญหาอุปสรรคในการเทียบโอน หรือการศึกษาต่อตลอดจนการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในสังคม

4. คำนึงถึงความเป็นเอกภาพและความมั่นคงของชาติ : การปรับใช้หลักสูตรแกนกลางฯ และการเพิ่มเติมสาระความรู้ ทักษะเฉพาะทาง ตามจุดเน้นและความต้องการของผู้เรียน จะต้องไม่ขัดแย้งกับนโยบายจารีตประเพณีวัฒนธรรม ความเป็นไทย ความเป็นเอกภาพ ตลอดจนความมั่นคงของชาติ

การปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะสามารถปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทั้งในส่วนของโครงสร้างเวลาเรียน สาระการเรียนรู้ การเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพ บริบท ความต้องการ และปรัชญาการศึกษา เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด โดยในการปรับใช้หลักสูตรแกนกลางฯ นั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

หลักเกณฑ์และวิธีการปรับใช้
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

9. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาและการกำกับติดตาม การจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้บรรลุคุณภาพตามเป้าหมาย โดยการวัดและประเมินผลการเรียนในปัจจุบันแบ่งเป็นระดับต่างๆ ได้แก่ ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น ระดับสถานศึกษา และระดับชั้นเรียน ซึ่งแต่ละระดับมีลักษณะและวัตถุประสงค์แตกต่างกันไป การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะนั้นสามารถพิจารณาดำเนินการวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการและสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด

การประเมินผลระดับสถานศึกษาและระดับชั้นเรียน ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน และการตัดสินผลการเรียน รวมทั้งเป็นข้อมูลในการอนุมัติการจบการศึกษาแต่ละระดับ สถานศึกษาจะต้องดำเนินการประเมินและรายงานผลการเรียนตามหลักวิชาการและระเบียบปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานต้นสังกัด

นอกจากนั้น ในการวัดและประเมินผลจะต้องคำนึงถึงปัจจัยความแตกต่างของผู้เรียน อาทิ ผู้เรียนที่พิการอาจต้องมีการปรับการประเมินผลที่เอื้อต่อสภาพผู้เรียน ทั้งวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ หรือกลุ่มผู้เรียนที่มีจุดเน้นเฉพาะด้าน เช่น เน้นด้านอาชีพ นาฏศิลป์ พลศึกษา ฯลฯ อาจกำหนดสัดส่วนน้ำหนักคะแนนและวิธีการประเมินที่ให้ความสำคัญแก่ทักษะด้านการปฏิบัติ

10. การตัดสินผลการเรียน

การตัดสินผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และการอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางฯ นั้น ควรคำนึงถึงการประเมินเพื่อการพัฒนาเป็นหลัก (Formative Assessment) และการประเมินเพื่อตัดสินผล (Summative Assessment) ในระยะเวลาที่เหมาะสม ผู้สอนควรเก็บข้อมูลของผู้เรียนทุกด้านอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ รวมทั้งจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมผู้เรียนให้สามารถพัฒนาจนเต็มตามศักยภาพ

การตัดสินผลการเรียนสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ อาจมีลักษณะแตกต่างกันไปตามบริบทและความจำเป็น ดังนั้น การปรับใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในเรื่องการตัดสินผลการเรียนสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะต่างๆ สามารถปรับจากข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางฯ ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่เป็นการศึกษาในระบบ สามารถตัดสินผลการเรียนที่เป็นรายปีหรือรายภาคตามความเหมาะสม โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนและโครงสร้างเวลาเรียน

11. เกณฑ์การตัดสินผลการเรียน

เกณฑ์การตัดสินผลการเรียนสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ สามารถพิจารณาปรับใช้จากข้อกำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งในการกำหนดเกณฑ์ควรได้คำนึงถึงสิ่งสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. เวลาเรียน : กลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่เป็นการศึกษาในระบบ ผู้เรียนควรมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด

2. คุณภาพผู้เรียน : ผู้เรียนจะต้องได้รับการประเมินคุณภาพที่สอดคล้องสัมพันธ์กับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หรือมาตรฐาน/ตัวชี้วัดที่กลุ่มเป้าหมายเฉพาะปรับใช้

3. มิติของการประเมิน : ผู้เรียนควรได้รับการประเมินและตัดสินผลครอบคลุมทั้งในด้านวิชาการ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ในการพิจารณาเลื่อนชั้น ถ้าผู้เรียนมีข้อบกพร่องเล็กน้อยสามารถพัฒนาและสอนซ่อมเสริมได้ ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษาที่จะพิจารณาผ่อนผันให้เลื่อนชั้นได้ แต่หากผู้เรียนไม่ผ่านการประเมินรายวิชา/กลุ่มประสบการณ์จำนวนมาก และจะมีแนวโน้มว่าจะเป็นปัญหาต่อการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น อาจแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้เรียนซ้ำชั้นได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงวุฒิภาวะ และความรู้ความสามารถ และประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้รับเป็นสำคัญ

12. เกณฑ์การจบการศึกษา

การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ มีความแตกต่างกันทั้งวัตถุประสงค์ รูปแบบ วิธีการในการจัดการสถานศึกษา ที่ต้องสนองจุดเน้นและความต้องการของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลต่อการกำหนดเกณฑ์การจบการศึกษาที่อาจแตกต่างกันไปตามความจำเป็น อย่างไรก็ตามเกณฑ์ที่กำหนดในแต่ละระดับ ควรครอบคลุมสิ่งสำคัญ ดังนี้

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. ผู้เรียนบรรลุคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หรือตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กลุ่มเป้าหมายเฉพาะปรับใช้

2. ผู้เรียนมีผลประเมินรายวิชา/กลุ่มประสบการณ์ การอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

13. แนวทาง/วิธีการวัดและประเมินผล

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนโดยในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเสมือนแก่นของคุณภาพที่ต้องการให้เกิดแก่เยาวชนของชาติทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับคุณภาพที่เน้นหรือต้องการเพิ่มเติมเป็นพิเศษของกลุ่มเป้าหมายนั้น สถานศึกษาสามารถพิจารณาเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

นอกจากนั้น การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ควรอยู่บนหลักการพื้นฐาน คือ การประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน โดยเฉพาะการประเมินเพื่อพัฒนานั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ควรมีความประเมินเป็นระยะสม่ำเสมอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง สำหรับประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนนั้นเป็นการตรวจสอบแล้วตัดสินว่าผู้เรียนมีการพัฒนาอันเกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่ และใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนรู้ต่อไป

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีผลอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือของการวัดและประเมินผล ได้แก่ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินครูผู้สอนควรให้ความสำคัญแก่การประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การพูดคุยและการใช้คำถาม การสังเกต การเขียนสะท้อนการเรียนรู้ การประเมินการปฏิบัติ การตรวจการบ้าน การแสดงออกในการปฏิบัติงาน การแสดงกิริยาอาการต่างๆ การประเมินด้วยแฟ้มสะสมงาน แบบทดสอบ การประเมินตนเอง ฯลฯ ของผู้เรียนตลอดเวลาที่จัดกิจกรรม เพื่อได้ทราบว่าผู้เรียนบรรลุมาตรฐาน/ตัวชี้วัดหรือมีแนวโน้มว่าจะบรรลุตัวชี้วัดเพียงใด และสิ่งเหล่านี้ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละกลุ่มเพื่อให้การวัดและประเมินผลเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

14. การรายงานผลการเรียน

การรายงานผลการเรียนมีจุดหมายเพื่อรายงานความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นข้อมูลในการวางแผน การปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และกำหนดแนวทางการศึกษา การเลือกอาชีพ โดยในการรายงานผลการเรียนนั้นให้สถานศึกษา/ผู้จัดการสถานศึกษาสรุปผลการประเมินและจัดทำเอกสารรายงาน หรือวุฒิทางการศึกษาของผู้เรียน โดยสามารถเลือกลักษณะของการรายงานได้หลากหลายรูปแบบ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

เอกสารหลักฐานการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ได้แก่
 - ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ (ปพ.1) ซึ่งอาจปรับปรุงแบบได้ตามความจำเป็นให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ
 - ประกาศนียบัตร (ปพ. 2)
 - แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (ปพ.3)
2. เอกสารหลักฐานการศึกษา/ผู้จัดการศึกษากำหนดซึ่งสามารถกำหนดรูปแบบและข้อมูลที่รายงานได้ตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

การวัดและประเมินผล ตลอดจนการรายงานผลการเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะสามารถปรับวิธีการ เครื่องมือ เกณฑ์การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องต่อเป้าหมาย จุดเน้น ปรัชญาการศึกษา ตลอดจนความแตกต่างของผู้เรียน ภายในกรอบหลักเกณฑ์และวิธีการที่ระบุไว้ข้างต้น โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

15. การเทียบโอนผลการเรียน

ความหมายของการเทียบโอนผลการเรียน

การเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การนำผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นความรู้ทักษะ หรือประสบการณ์ของผู้เรียนที่เกิดจากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย หรือจากประสบการณ์ทำงาน หรือ การดำเนินชีวิตมาเทียบโอนเพื่อเข้าศึกษาในสถานศึกษา และนับเป็นส่วนหนึ่งของผลการเรียนตามหลักสูตรในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานบนพื้นฐานความเป็นธรรม โปร่งใส และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ

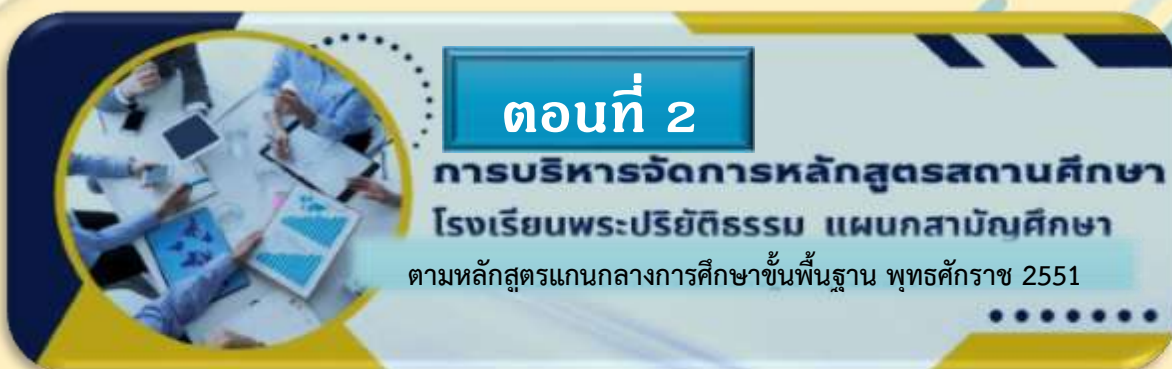
ข้อกำหนดในการเทียบโอนผลการเรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ได้ระบุให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ระหว่างการศึกษาดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตามรวมทั้งจากการเรียนนอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์การทำงาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ดังนั้น ในการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลายนั้น สามารถดำเนินการเทียบผลการเรียนได้ตามแนวปฏิบัติ ดังนี้

1. สถานศึกษาที่รับเทียบโอนผลการเรียนเป็นสถานศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ใช้ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานและการระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา ประกาศ ณ วันที่ 10 ตุลาคม 2546 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2546) รวมทั้งแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่การศึกษาในระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2549)
2. สถานศึกษาที่รับเทียบโอนผลการเรียนเป็นสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานอื่น ให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดและแนวทางของหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาที่รับโอน

แนวทางการเทียบโอนผลการเรียน

ในการเทียบโอนผลการเรียนนั้น อาจดำเนินการได้ทั้งกรณีกับผู้เรียนยังไม่จบการศึกษาในระดับหนึ่งหรือการเทียบโอนกลางคัน ซึ่งสามารถพิจารณาดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนในกรณีที่ผู้เรียนยังไม่จบชั้นปีสุดท้ายของแต่ละระดับการศึกษา (ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย) หรือย้ายสถานศึกษากลางคัน ให้สถานศึกษาที่รับเข้าเรียนพิจารณาความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียนจากเอกสารการศึกษาหรือหลักฐานอื่น หรือมีการประเมินความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ของผู้เรียนเพิ่มเติมเพื่อจัดให้เข้าเรียนในชั้นที่ขอเทียบโอน

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งพัฒนา
มาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยมีการปรับปรุงแก้ไขจุดที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการนำ
หลักสูตรสู่การปฏิบัติให้มีความชัดเจน และเหมาะสมยิ่งขึ้นบนข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 10 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชน
สู่ศตวรรษที่ 21 จึงมีการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสม ชัดเจนทั้งเอกสารหลักสูตร และการนำหลักสูตร
สู่การปฏิบัติ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมพัฒนาประเทศพื้นฐานในการดำรงชีวิต

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาและใช้หลักสูตรจะประสบความสำเร็จได้ จำต้องอาศัยการบริหารจัดการ
หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องมีความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันเกี่ยวกับหลักสูตร รวมทั้งเข้าใจถึง
บทบาทหน้าที่ของตนเอง และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนา
คุณภาพผู้เรียนการบริหารจัดการหลักสูตรในยุคปัจจุบัน ซึ่งมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น และสถานศึกษาให้มีส่วน
ร่วมคิดร่วมตัดสินใจในการพัฒนาหลักสูตรของตนเองนั้น ต้องอาศัยการเปลี่ยนแปลงแนวคิด วิธีการ รูปแบบ และ
ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm shift) จากกรอบแนวคิดเดิมสู่แนวคิดใหม่ ความรู้ใหม่วิธีการบริหารจัดการ และ
แนวคิดปฏิบัติใหม่ๆซึ่งต้องมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันหลายระดับตั้งแต่ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และระดับ
สถานศึกษา

การบริหารจัดการหลักสูตร (Curriculum Administration) เป็นการบริหารงานที่มีขอบข่ายกว้างขวาง
ครอบคลุมหลายมิติ เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย และต้องอาศัยองค์ประกอบปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ มากมาย
เปรียบเสมือนการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและ
มีประสิทธิภาพสูงสุด อย่างไรก็ตาม ข้อมูลในเอกสารฉบับนี้จะเน้นเฉพาะประเด็นสำคัญในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตร
การส่งเสริมสนับสนุนและการกำกับดูแลคุณภาพการใช้หลักสูตรโดยนำเสนอให้เห็นภาพตลอดแนวตั้งแต่ระดับชาติ
ระดับท้องถิ่น และสถานศึกษา และจะเน้นเป็นพิเศษเกี่ยวกับการดำเนินการในสถานศึกษาซึ่งถือเป็นหน่วยงานสำคัญ
ที่สุดในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ เอกสารฉบับนี้จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา
ในโรงเรียนเห็นแนวทางในการดำเนินงานในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการ
ส่งเสริมและดูแลด้านคุณภาพ การจัดการศึกษาให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ความสัมพันธ์ของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาค้นคว้า การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

จุดมุ่งหมาย

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรียะ และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1. กิจกรรมแนะแนว
2. กิจกรรมนักเรียน
3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

คุณภาพผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. วิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการเรียนต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2. หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐาน การเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสดำเนินการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้เวลาและการจัด การเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

3. จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการเรียนต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรม ในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ เกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลง ของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้าง เสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับ การเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง และผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมี ทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของสถานศึกษา

แนวทางการพัฒนา การวัดประเมินและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

5. มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพ
8. ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญ ในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ **เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก** ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพ การจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด

6. ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระบุสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งสะท้อนถึง มาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรม นำไปใช้ ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

1. ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาปีที่ 1 - มัธยมศึกษาปีที่ 3)
2. ตัวชี้วัดช่วงชั้น เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6)

7. สารและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 67 มาตรฐาน ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราว ในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษา ภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สาระที่ 1 จำนวนและพีชคณิต

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจถึงความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการ ของจำนวน ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

มาตรฐาน ค 1.2 เข้าใจและวิเคราะห์แบบรูป ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ลำดับและอนุกรม และนำไปใช้

มาตรฐาน ค 1.3 ใช้นิพจน์ สมการ และอสมการ อธิบายความสัมพันธ์หรือช่วยแก้ปัญหาที่กำหนดให้

สาระที่ 2 กรวัดและเรขาคณิต

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวัด วัดและคาดคะเนขนาดของสิ่งที่ต้องการวัด และ นำไปใช้

มาตรฐาน ค 2.2 เข้าใจและวิเคราะห์รูปเรขาคณิต สมบัติของรูปเรขาคณิต ความสัมพันธ์ระหว่าง รูปเรขาคณิต และทฤษฎีบททางเรขาคณิต และนำไปใช้

สาระที่ 3 สถิติและความน่าจะเป็น

มาตรฐาน ค 3.1 เข้าใจกระบวนการทางสถิติ และใช้ความรู้ทางสถิติในการแก้ปัญหา

มาตรฐาน ค 3.2 เข้าใจหลักการนับเบื้องต้น ความน่าจะเป็น และนำไปใช้

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สาระที่ 1 วิทยาศาสตร์ชีวภาพ

มาตรฐาน ว 1.1 เข้าใจความหลากหลายของระบบนิเวศ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งไม่มีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต

และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ในระบบนิเวศการถ่ายทอดพลังงาน การเปลี่ยนแปลงแทนที่ในระบบนิเวศ ความหมายของประชากร ปัญหาและผลกระทบที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมรวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

มาตรฐาน ว 1.2 เข้าใจสมบัติของสิ่งมีชีวิต หน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต การลำเลียงสารเข้าและ

ออกจากเซลล์ความสัมพันธ์ของโครงสร้างและหน้าที่ของระบบต่าง ๆ ของสัตว์และมนุษย์ ที่ทำงานสัมพันธ์กันความสัมพันธ์ของโครงสร้างและหน้าที่ของอวัยวะต่าง ๆ ของพืชที่ทำงานสัมพันธ์กันรวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

มาตรฐาน ว 1.3 เข้าใจกระบวนการและความสำคัญของการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม สารพันธุกรรม

การเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมที่มีผลต่อสิ่งมีชีวิต ความหลากหลายทางชีวภาพ และวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

สาระที่ 2 วิทยาศาสตร์กายภาพ

มาตรฐาน ว 2.1 เข้าใจสมบัติของสสาร องค์ประกอบของสสาร ความสัมพันธ์ระหว่างสมบัติของสสาร

กับโครงสร้างและแรงยึดเหนี่ยวระหว่างอนุภาค หลักและธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลงสถานะของสสาร การเกิดสารละลาย และการเกิดปฏิกิริยาเคมี

มาตรฐาน ว 2.2 เข้าใจธรรมชาติของแรงในชีวิตประจำวัน ผลของแรงที่กระทำต่อวัตถุ ลักษณะการเคลื่อนที่

แบบต่าง ๆ ของวัตถุรวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

มาตรฐาน ว 2.3 เข้าใจความหมายของพลังงาน การเปลี่ยนแปลงและการถ่ายโอนพลังงาน ปฏิสัมพันธ์

ระหว่างสสารและพลังงาน พลังงานในชีวิตประจำวัน ธรรมชาติของคลื่นปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเสียง แสง และคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า รวมทั้ง นำความรู้ไปใช้ประโยชน์

สาระที่ 3 วิทยาศาสตร์โลก และ อวกาศ

มาตรฐาน ว 3.1 เข้าใจองค์ประกอบ ลักษณะ กระบวนการเกิด และวิวัฒนาการของเอกภพกาแล็กซี

ดาวฤกษ์และระบบสุริยะ รวมทั้งปฏิสัมพันธ์ภายในระบบสุริยะที่ส่งผลต่อสิ่งมีชีวิต

และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอวกาศ

มาตรฐาน ว 3.2 เข้าใจองค์ประกอบและความสัมพันธ์ของระบบโลก กระบวนการเปลี่ยนแปลงภายในโลก และบนผิวโลก ธรณีพิบัติภัย กระบวนการเปลี่ยนแปลงลมฟ้าอากาศและภูมิอากาศโลก รวมทั้งผลต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม

สาระที่ 4 เทคโนโลยี

มาตรฐาน ว 4.1 เข้าใจแนวคิดหลักของเทคโนโลยีเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว ใช้ความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์และศาสตร์อื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการออกแบบ เชิงวิศวกรรม เลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม

มาตรฐาน ว 4.2 เข้าใจและใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงอย่างเป็นขั้นตอน และเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้ การทำงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้เท่าทัน และมีจริยธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนา ที่ตนนับถือ และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจระบอบและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตน นับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษา ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และ สังคมโลก อย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษา ไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากร ที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส 3.2 เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็น ของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้

วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์
และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและ
สามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น
มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ
และธำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน
ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล
ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการ
สร้างสรรค์วิถีดำเนินชีวิต มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร
และสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

มาตรฐาน พ 1.1 เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน พ 2.1 เข้าใจและเห็นคุณค่าตนเอง ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

มาตรฐาน พ 3.1 เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา

มาตรฐาน พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำ
อย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณ
ในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการเล่นกีฬา

สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค
และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐาน พ 5.1 ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้สารเสพติด
และความรุนแรง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

สาระที่ 1 ทัศนศิลป์

มาตรฐาน ศ 1.1 สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์
วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ
ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 1.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่า
งานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ 2 ดนตรี

มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า
ดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้
ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของ
ดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ 3 นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์
คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้
ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่า
ของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะ
การจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะ
การแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึก
ในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 2 การอาชีพ

มาตรฐาน ง 2.1 เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ มีคุณธรรม
และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็น
อย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก
และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ
โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้
อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของ
ภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐาน
ในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ
และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

8. การกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมตามจุดเน้นของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ให้สถานศึกษากำหนดวิชาเพิ่มเติมแผนกธรรม และแผนกบาลี โดยออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพตามผลการเรียน และสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมที่สำนักงานการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากำหนด และกำหนดชื่อวิชาและเวลาเรียน ดังนี้

(1) วิชาภาษาบาลี	เวลาเรียนอย่างน้อย 3.0 หน่วยกิต/ปี
(2) วิชาพุทธประวัติ	เวลาเรียนอย่างน้อย 1.0 หน่วยกิต/ปี
(3) วิชาธรรม	เวลาเรียนอย่างน้อย 1.0 หน่วยกิต/ปี
(4) วิชาวินัย	เวลาเรียนอย่างน้อย 1.0 หน่วยกิต/ปี

สถานศึกษาสามารถกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ โดยคำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษา ศักยภาพของผู้เรียน เวลาทำการของสถานศึกษา และเวลาเรียน ดังนี้

- (1) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียนวันละไม่เกิน 6 ชั่วโมง
- (2) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียนวันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ให้สถานศึกษากำหนดวิชาเพิ่มเติมแผนกธรรม และแผนกบาลี โดยออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพตามผลการเรียน และสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมที่สำนักงานการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากำหนด และกำหนดชื่อวิชาและเวลาเรียน ดังนี้

(1) วิชาภาษาบาลี	เวลาเรียนอย่างน้อย 3.0 หน่วยกิต/ปี
(2) วิชาพุทธประวัติ	เวลาเรียนอย่างน้อย 1.0 หน่วยกิต/ปี
(3) วิชาธรรม	เวลาเรียนอย่างน้อย 1.0 หน่วยกิต/ปี
(4) วิชาวินัย	เวลาเรียนอย่างน้อย 1.0 หน่วยกิต/ปี

สถานศึกษาสามารถกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะต้องให้ความสำคัญกับเงื่อนไขคุณสมบัติผู้สมัครสอบเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา คณะ/สาขาต่าง ๆ เช่น แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ พยาบาลศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาให้มีรายวิชา และหน่วยกิตที่เรียนครบตามคุณสมบัติ โดยคำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษา ศักยภาพของผู้เรียน เวลาทำการของสถานศึกษา และเวลาเรียน ดังนี้

- (1) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียนวันละไม่เกิน 6 ชั่วโมง
- (2) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียนวันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

9. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้าน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน และอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

2. กิจกรรมนักเรียน

เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทร และสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

2.1 กิจกรรมปฏิบัติธรรม กิจกรรมศาสนทายาท (ปรับใช้เพื่อความเหมาะสมกับสมณสารูปของผู้เรียน ตัวอย่างของการจัดกิจกรรมดังกล่าวอยู่ตอนที่ 3 กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษา)

2.2 กิจกรรมชุมนุม ชมรม

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสาพัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

10. ระดับการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดระดับการศึกษาเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6) การศึกษาระดับนี้เป็นช่วงแรกของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ ทักษะการคิดพื้นฐาน การติดต่อสื่อสาร กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม และพื้นฐานความเป็นมนุษย์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างสมบูรณ์และสมดุลทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และวัฒนธรรม โดยเน้น จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3) เป็นช่วงสุดท้ายของการศึกษาภาคบังคับ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพส่วนตนมีทักษะในการคิด วิเคราะห์ วิจารณ์ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหา มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีทักษะ การใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความดีงาม และมีความภูมิใจในความเป็นไทย ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อ

3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6) การศึกษาระดับนี้เน้น การเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน สนองตอบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน แต่ละคนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ มีทักษะในการใช้วิทยาการและเทคโนโลยี ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ มุ่งพัฒนาตน และประเทศตามบทบาทของตน สามารถเป็นผู้นำ และผู้ให้บริการชุมชนในด้านต่าง ๆ

11. การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมได้ตามความพร้อมและจุดเน้น โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสภาพของผู้เรียน ดังนี้

1. ระดับชั้นประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายปี โดยมีเวลาเรียนวันละ ไม่น้อยกว่า 5 ชั่วโมง

2. ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียนวันละ ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง คำนวณน้ำหนักของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชา เท่ากับ 1 หน่วยกิต (นก.)

3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียน วันละ ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง คำนวณน้ำหนักของรายวิชาที่เรียนเป็นหน่วยกิต ใช้เกณฑ์ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าน้ำหนักวิชา เท่ากับ 1 หน่วยกิต (นก.)

12. การกำหนดโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานและเพิ่มเติม

สถานศึกษาสามารถดำเนินการ ดังนี้

ระดับมัธยมศึกษา ต้องจัดโครงสร้างเวลาเรียนพื้นฐานให้เป็นไปตามที่กำหนด และสอดคล้องกับเกณฑ์การจบหลักสูตร สำหรับเวลาเรียนเพิ่มเติมให้จัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับความพร้อม จุดเน้นของสถานศึกษาและเกณฑ์การจบหลักสูตร

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่กำหนดไว้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ปีละ 120 ชั่วโมง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 360 ชั่วโมงนั้น เป็นเวลาสำหรับปฏิบัติกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ในส่วนกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ให้สถานศึกษาจัดสรรเวลาให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) รวม 3 ปี จำนวน 45 ชั่วโมง
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) รวม 3 ปี จำนวน 60 ชั่วโมง

13. การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การจัดการศึกษาบางประเภทสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น การศึกษาเฉพาะทาง การศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ การศึกษาทางเลือก การศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส การศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จัดว่าเป็นโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ประเภทกลุ่มที่ 1 กลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่เป็นการศึกษาในระบบ (การศึกษาในระบบ หมายถึง การศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดผลและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน) ที่สถานศึกษาจัดการศึกษาเฉพาะทาง หรือมีจุดเน้นเป็นพิเศษ สามารถนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมกับสภาพและบริบทของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย โดยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

14. การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน

ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย

1. หลักการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนา ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม

2. กระบวนการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้ จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนา เพราะจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอน จึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการ จัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนแล้ว จึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

4. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรมีบทบาท ดังนี้

4.1 บทบาทของผู้สอน

- 1) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผน การจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน
- 2) กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้และทักษะกระบวนการ ที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 3) ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย
- 4) จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้
- 5) จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

- 6) ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน
- 7) วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

4.2 บทบาทของผู้เรียน

- 1) กำหนดเป้าหมาย วางแผน และรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง
- 2) เสาะแสวงหาความรู้ เข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อความรู้ ตั้งคำถาม คิดหาคำตอบ หรือหาแนวทางแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ
- 3) ลงมือปฏิบัติจริง สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ในสถานการณ์ต่าง ๆ
- 4) มีปฏิสัมพันธ์ ทำงาน ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มและครู
- 5) ประเมินและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

15. สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่าย การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ และลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน

การจัดหาสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือปรับปรุงเลือกใช้อย่างมีคุณภาพจากสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวเพื่อนำมาประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรจัดให้ได้อย่างพอเพียง เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการดังนี้

1. จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษาค้นคว้าและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก

2. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เสริมความรู้ให้ผู้สอน รวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้

3. เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

4. ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ

5. ศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

6. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อ การเรียนรู้เป็นระยะ ๆ และสม่ำเสมอ

ในการจัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในสถานศึกษา ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เนื้อหามีความถูกต้องและทันสมัย ไม่กระทบความมั่นคงของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม มีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่าย และน่าสนใจ

16. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลัก ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงงาน การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่ว่านตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม

การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุง การเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2. การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คณิตวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีจุดพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

3. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัดในการดำเนินการจัดสอบ นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐาน การเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ ในระดับนโยบายของประเทศ

ข้อมูลการประเมินในระดับต่าง ๆ ข้างต้น เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐาน ความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธโรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มพิการทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษา ในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันทั่วถึง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียน

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาจะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัด และประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ ที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ถือปฏิบัติร่วมกัน

17. เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน

1. การตัดสิน การให้ระดับ และการรายงานผลการเรียน

1.1 การตัดสินผลการเรียน

ในการตัดสินผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น ผู้สอนต้องคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนเป็นหลัก และต้องเก็บข้อมูลของผู้เรียนทุกด้านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในแต่ละภาคเรียน รวมทั้งสอนซ่อมเสริมผู้เรียนให้พัฒนาจนเต็มตามศักยภาพ

ระดับมัธยมศึกษา

- 1) ตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนตลอดภาคเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้น ๆ
- 2) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
- 3) ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา

- 4) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมิน และมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา กำหนด ในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การพิจารณาเลื่อนชั้นทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ถ้าผู้เรียนมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย และสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่าสามารถพัฒนาและสอนซ่อมเสริมได้ ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษาที่จะผ่อนผันให้เลื่อนชั้นได้ แต่หากผู้เรียนไม่ผ่านรายวิชาจำนวนมาก และมีแนวโน้มว่าจะเป็นปัญหาต่อการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น สถานศึกษาอาจตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้เรียนซ้ำชั้นได้ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงวุฒิภาวะและความรู้ความสามารถของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.2 การให้ระดับผลการเรียน

ระดับมัธยมศึกษา ในการตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชา ให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนเป็น 8 ระดับ

การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ให้ระดับผลการประเมินเป็น ดีเยี่ยม ดี และผ่าน

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และให้ผลการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นผ่าน และไม่ผ่าน

1.3 การรายงานผลการเรียน

การรายงานผลการเรียนเป็นการสื่อสารให้ผู้ปกครองและผู้เรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินและจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

การรายงานผลการเรียนสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียน ที่สะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้

2. เกณฑ์การจบการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเกณฑ์กลางสำหรับการจบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

2.1 เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

- 1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 66 หน่วยกิต และ รายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด
- 2) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 66 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 11 หน่วยกิต
- 3) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- 4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

- 5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษา กำหนด

2.2 เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

- 1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 41 หน่วยกิต และ รายวิชาเพิ่มเติม ตามที่สถานศึกษากำหนด
- 2) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 41 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต
- 3) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- 4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- 5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

18. เอกสารหลักฐานการศึกษา

เอกสารหลักฐานการศึกษา เป็นเอกสารสำคัญที่บันทึกผลการเรียน ข้อมูลและสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับ พัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

1.1 ระเบียบแสดงผลการเรียน เป็นเอกสารแสดงผลการเรียนและรับรองผลการเรียนของผู้เรียนตามรายวิชา ผลการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน ผลการประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของสถานศึกษา และผลการ ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องบันทึกข้อมูลและออกเอกสารนี้ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เมื่อผู้เรียนจบ การศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) จบการศึกษาภาคบังคับ(ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) จบการศึกษาชั้น พื้นฐาน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6) หรือเมื่อลาออกจากสถานศึกษาในทุกกรณี

1.2 ประกาศนียบัตร เป็นเอกสารแสดงวุฒิการศึกษาเพื่อรับรองศักดิ์และสิทธิ์ของผู้จบการศึกษา ที่สถานศึกษา ให้ไว้แก่ผู้จบการศึกษาภาคบังคับ และผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา เป็นเอกสารอนุมัติการจบหลักสูตรโดยบันทึกรายชื่อและข้อมูลของผู้จบ การศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6) ผู้จบการศึกษาภาคบังคับ (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) และผู้จบ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6)

2. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด

เป็นเอกสารที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อบันทึกพัฒนาการ ผลการเรียนรู้ และข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น แบบรายงานประจำตัวนักเรียน แบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชา ระเบียบสะสม ใบรับรองผลการเรียน และ เอกสารอื่น ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการนำเอกสารไปใช้

แนวปฏิบัติการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 4)
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

19. การเทียบโอนผลการเรียน

สถานศึกษาสามารถเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนในกรณีต่าง ๆ ได้แก่ การย้ายสถานศึกษา การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา การย้ายหลักสูตร การออกกลางคันและขอกลับเข้ารับการ studia ต่อ การศึกษาจากต่างประเทศและขอเข้าศึกษาต่อในประเทศ นอกจากนี้ ยังสามารถเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ เช่น สถานประกอบการ สถาบันศาสนา สถาบันการฝึกอบรบอาชีพ การจัดการศึกษาโดยครอบครัว

การเทียบโอนผลการเรียนควรดำเนินการในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนแรก หรือต้นภาคเรียนแรก ที่สถานศึกษาได้รับขอเทียบโอนเป็นผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้เรียนที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนต้องศึกษาต่อเนื่อง ในสถานศึกษาที่รับเทียบโอนอย่างน้อย 1 ภาคเรียน โดยสถานศึกษาที่รับผู้เรียนจากการเทียบโอนควรกำหนดรายวิชา/จำนวนหน่วยกิตที่จะรับเทียบโอนตามความเหมาะสม

การพิจารณาการเทียบโอน สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

1. พิจารณาจากหลักฐานการศึกษา และเอกสารอื่น ๆ ที่ให้ข้อมูลแสดงความรู้ ความสามารถของผู้เรียน
2. พิจารณาจากความรู้ ความสามารถของผู้เรียนโดยการทดสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ ทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติ
3. พิจารณาจากความสามารถและการปฏิบัติในสภาพจริง การเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามประกาศหรือ แนวปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน
เข้าสู่การศึกษาในระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

20. การบริหารจัดการหลักสูตร

ในระบบการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรนั้น หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น จนถึงระดับสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม การใช้และพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด อันจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ในระดับชาติ

สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ สถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อน พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดในระดับชาติให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด เกิดสมรรถนะสำคัญและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สถานศึกษาจึงต้องออกแบบหลักสูตรให้ครอบคลุมในส่วนที่เป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ รวมทั้งต้องจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนสามารถอยู่ในสังคมแวดล้อมได้อย่างมีความสุข เกิดความรักความผูกพันต่อชุมชน ท้องถิ่นของตน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆ อาทิ ฝ่ายบริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยมีการดำเนินการใน 2 ส่วน คือ

1. การดำเนินการระดับสถานศึกษา : ดำเนินการโดยองค์คณะบุคคลในระดับสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ เพื่อพิจารณาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบการวัดประเมินผลการเรียน รวมทั้งพิจารณาเกี่ยวกับเอกสารบันทึกและรายงานผลการเรียน ซึ่งต้องใช้ร่วมกัน ในสถานศึกษานั้น ๆ

2. การดำเนินการระดับชั้นเรียน : ดำเนินการโดยครูผู้สอนแต่ละคนในการออกแบบ หน่วยการเรียนรู้ และจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้อง เหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียนแต่ละกลุ่ม หรือรายบุคคลซึ่งอาจมีความแตกต่างกัน จึงมีความเป็นไปได้ที่ครูผู้สอนรายวิชาเดียวกัน ระดับชั้นเดียวกันอาจพิจารณาออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่ต่างกันได้ เพราะผู้เรียนที่ครูแต่ละคนรับผิดชอบนั้นอาจมีความต้องการและความสามารถแตกต่างกัน ดังนั้น กิจกรรมการเรียนรู้ หรืองานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติสื่อการสอน หรือวิธีการวัดประเมินผลต้องมีการปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียนด้วย

แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ตอนที่ 3

กระบวนการบริหารจัดการ หลักสูตรระดับสถานศึกษา

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

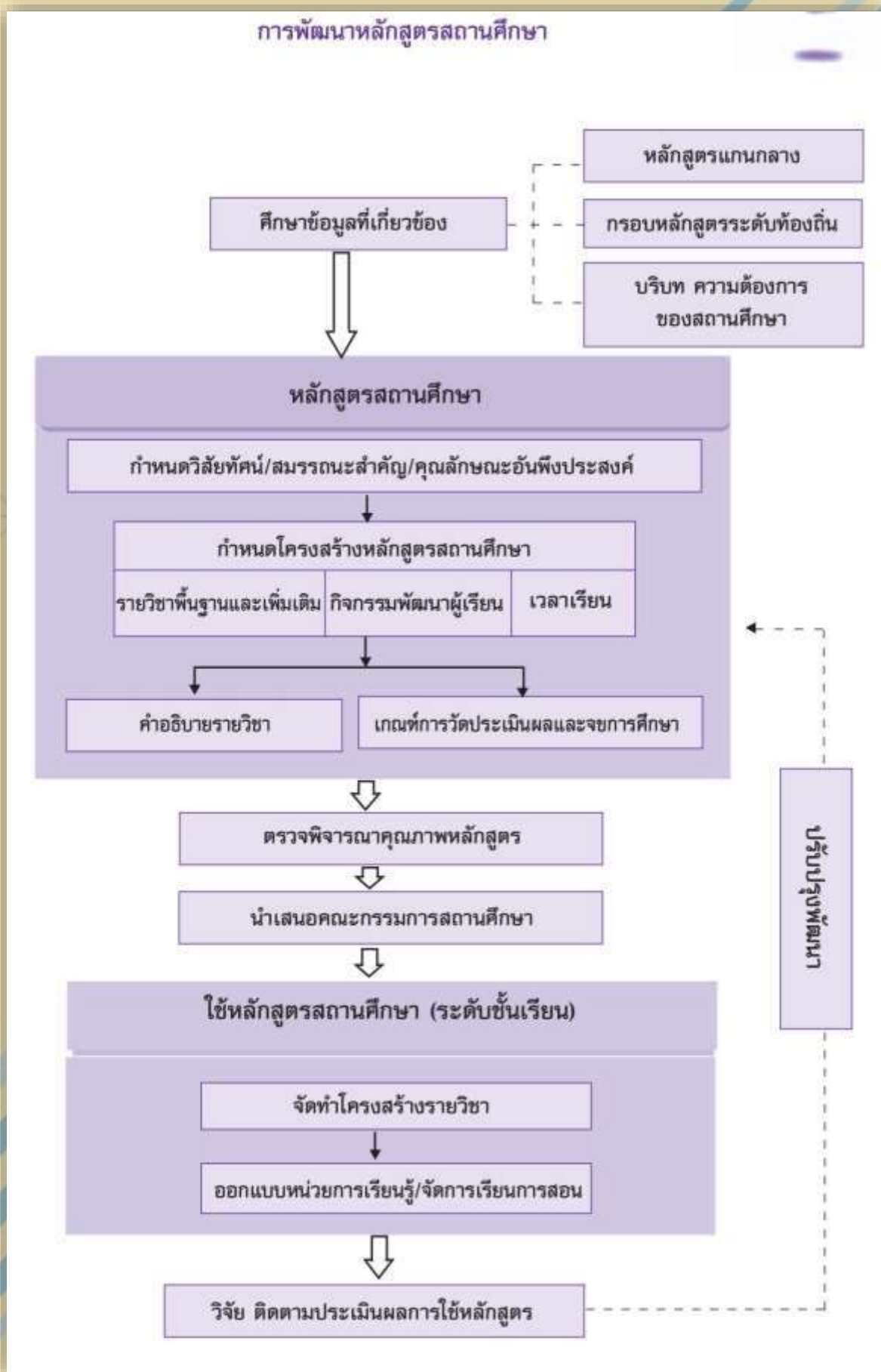

1. ความเป็นมาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็ม ตามศักยภาพ สถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และดำเนินการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องสร้างความมั่นใจต่อพ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชนว่า ผู้เรียนจะมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดและเกิดสมรรถนะสำคัญ ตลอดจนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ดังกล่าว สถานศึกษาจะต้องออกแบบหลักสูตรให้ครอบคลุมส่วนที่เป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุถึงคุณภาพตามมาตรฐาน อันเป็นความคาดหวังที่กำหนดไว้ร่วมกันในการพัฒนาเยาวชนทุกคนในชาติ นอกจากนั้นหลักสูตรสถานศึกษายังต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนสามารถอยู่ในสังคมแวดล้อมได้อย่างมีความสุข และเกิดความรักความผูกพันในบ้านเกิดเมืองนอน มีบทบาทในการร่วมพัฒนาชุมชน

ในการจัดการศึกษาให้บรรลุผลดังกล่าว นอกจากสถานศึกษาจะต้องพัฒนาหลักสูตรที่ครอบคลุมสำคัญดังกล่าวแล้ว ยังต้องมีการบริการจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพสถานศึกษาต้องมีการเตรียมวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรใหม่ และเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร พิจารณาถึงงบประมาณและอาคารสถานที่ว่าพอเพียงหรือไม่ การเตรียมบุคลากรเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรจะดำเนินการโดยวิธีใดการวางแผนงานเพื่อใช้หลักสูตรอย่างละเอียดรอบคอบ และมีขั้นตอนขณะทำให้การใช้หลักสูตรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายโรงเรียนควรมีการส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างเหมาะสมเนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งมีบริบทต่างกัน ความพร้อมต่างกันอีกทั้งมีความแตกต่างกันในด้านงบประมาณ ทรัพยากร สถานที่ และบุคลากร รวมทั้งผู้เรียนในสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาก็มาจากพื้นเพครอบครัวฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมที่ต่างกัน มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนความต้องการที่แตกต่างกัน ดังนั้น การวางแผนในการบริหารจัดการหลักสูตรจึงควรพิจารณาให้สอดคล้องสัมพันธ์กับปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวด้วย

นอกจากนั้น สถานศึกษาจะต้องมีการติดตาม ดูแลคุณภาพการจัดทำหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และครบวงจร และนำผลจากการติดตาม กำกับดูแลคุณภาพนั้นมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีกระบวนการ ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา และคณะทำงาน
2. ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา จุดเน้น ความต้องการของสถานศึกษา ผู้เรียน และชุมชน
3. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้
 - (1) ส่วนนำ
 - (2) โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
 - (3) คำอธิบายรายวิชา
 - (4) เกณฑ์การวัดและประเมินผล
 - (5) เกณฑ์การจบการศึกษา
4. ตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษา โดยพิจารณาคุณภาพ ความถูกต้อง และความเหมาะสม
5. นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากมีข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ ให้นำข้อเสนอแนะไปพิจารณาปรับปรุงก่อนการอนุมัติใช้หลักสูตร
6. จัดทำเป็นประกาศหรือคำสั่งเรื่องให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาและประธานกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ลงนาม หรือผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ลงนาม
7. ใช้หลักสูตรสถานศึกษา ครูผู้สอนนำหลักสูตรสถานศึกษาไปกำหนดโครงสร้างรายวิชา และออกแบบหน่วยการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย
8. วิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตร ดำเนินการติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ เพื่อนำผลจากการติดตามมาใช้เป็นข้อมูลพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพ และมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

3. องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา

องค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา มีดังนี้

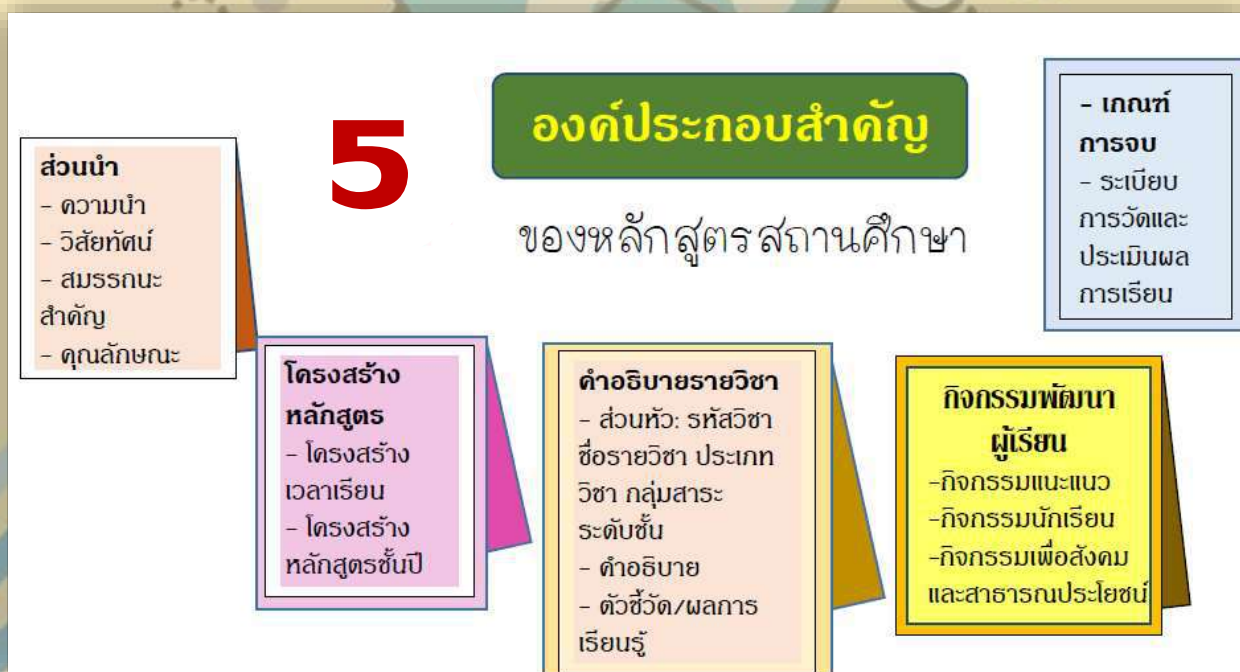
1. ส่วนนำ ข้อมูลในส่วนนี้ช่วยให้ครูผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง ทราบถึงเป้าหมายโดยรวมของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วยส่วนสำคัญ คือ ความนำ วิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา เป็นส่วนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดรายวิชาที่จัดสอนในแต่ละปี/ ภาคเรียน ประกอบด้วย รายวิชาพื้นฐาน รายวิชาเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พร้อมทั้งจำนวนเวลาเรียน หรือหน่วยกิตของรายวิชาเหล่านั้น (โครงสร้างเวลาเรียน และโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี)

3. คำอธิบายรายวิชา ส่วนนี้เป็นรายละเอียดที่ช่วยให้ทราบว่าผู้เรียนจะเรียนรู้อะไรจากรายวิชานั้น ๆ ในคำอธิบายรายวิชาจะประกอบด้วยรหัสวิชา ชื่อรายวิชา ประเภทรายวิชา (พื้นฐาน/เพิ่มเติม) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้นที่สอน พร้อมทั้งคำอธิบายให้ทราบว่าเมื่อเรียนรายวิชานั้นแล้วผู้เรียนจะมีความรู้ ทักษะคุณลักษณะหรือเจตคติอะไร ซึ่งอาจจะนำไปให้ทราบถึงกระบวนการเรียนรู้ หรือประสบการณ์สำคัญที่ผู้เรียนจะได้รับด้วยก็ได้

4. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นส่วนหนึ่งที่สถานศึกษากำหนดให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยระบุแนวการจัด เวลา และแนวทางการประเมินกิจกรรม

5. เกณฑ์การจบการศึกษา เป็นส่วนที่สถานศึกษากำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะจบการศึกษาในแต่ละระดับ โดยพัฒนาเกณฑ์ดังกล่าวให้สอดคล้องสัมพันธ์กับเกณฑ์การจบหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางและ สถานศึกษาจะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียน เพื่อใช้ควบคู่กับหลักสูตรสถานศึกษา

4. ส่วนนำของหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการเขียนปก ประกาศ/คำสั่ง และส่วนนำของหลักสูตรสถานศึกษา มีดังนี้

1. ปกหลักสูตรสถานศึกษา ควรประกอบไปด้วยตราสัญลักษณ์ของโรงเรียน ชื่อโรงเรียน ปี พ.ศ. ที่เริ่มใช้หลักสูตร และหน่วยงานที่โรงเรียนสังกัด หากหลังจากใช้ไประยะหนึ่งแล้วสถานศึกษามีการปรับปรุงหลักสูตร ให้ปรับเปลี่ยนปี พ.ศ. ใหม่ให้สอดคล้องกับปีที่ปรับปรุง

ตัวอย่างปกหลักสูตรสถานศึกษา

ตราโรงเรียน

หลักสูตรสถานศึกษา
โรงเรียน.....
พุทธศักราช.....(ปีที่เริ่มใช้)
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
เขต...

สำนักงานการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ตราโรงเรียน

หลักสูตรโรงเรียน.....
พุทธศักราช.....(ปีที่เริ่มใช้)
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
เขต...

สำนักงานการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ปกหลักสูตรควรมี
องค์ประกอบสำคัญ ส่วนการ
ออกแบบ สถานศึกษาทำได้
ตามความเหมาะสม

2. ประกาศหรือคำสั่งให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา

หลังจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นชอบแล้ว ให้จัดทำประกาศหรือคำสั่ง โดยผู้บริหารสถานศึกษาและประธานกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ลงนาม หรือผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ลงนามแต่เพียงผู้เดียว

ตัวอย่างประกาศโรงเรียน

ประกาศโรงเรียน.....
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรโรงเรียน.....พุทธศักราช.....
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ทั้งนี้ หลักสูตรโรงเรียนได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่.....
เดือน..... พ.ศ..... จึงประกาศให้ใช้
หลักสูตรโรงเรียนตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

.....
.....
(.....) (.....)
ประธานคณะกรรมการ ผู้อำนวยการโรงเรียน.....
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประกาศโรงเรียน.....
เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรโรงเรียน.....พุทธศักราช.....
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ทั้งนี้ หลักสูตรโรงเรียนได้รับความเห็นชอบจาก
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่.....
เดือน..... พ.ศ..... จึงประกาศให้ใช้หลักสูตร
โรงเรียนตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

.....
.....
(.....) (.....)
ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

3. ความน่า เขียนแสดงให้เห็นความเชื่อมโยง ระหว่างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 รวมทั้งคำสั่งและประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น จุดเน้น และความต้องการของโรงเรียน

4. วิสัยทัศน์โรงเรียน เป็นเจตนารมณ์ อุดมการณ์ หลักการ ความเชื่อ อนาคตที่พึงประสงค์ เอกลักษณ์ของโรงเรียนเพื่อสร้างศรัทธา จุดประกายความคิดในการพัฒนาองค์กร และคุณภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น จุดเน้น และความต้องการของโรงเรียน มีแนวทางการกำหนด ดังนี้

4.1 ศึกษาข้อมูล ต่อไปนี้

- 1) ศึกษา วิเคราะห์ วิสัยทัศน์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 2) ศึกษากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น
- 3) ศึกษาข้อมูลความต้องการ จุดเน้นของท้องถิ่นและโรงเรียน

4.2 กำหนดคำสำคัญที่มุ่งบอกถึงเจตนารมณ์ อุดมการณ์ หลักการ ความเชื่อ อนาคตที่พึงประสงค์ที่จะพัฒนาผู้เรียนไปสู่จุดหมายของหลักสูตร

4.3 ลักษณะของวิสัยทัศน์ที่สมบูรณ์ ควรประกอบด้วยประเด็นต่อไปนี้

- 1) สอดคล้องกับจุดหมาย หลักการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 2) สอดคล้องกับกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น
- 3) แสดงภาพอนาคตของผู้เรียนที่ครอบคลุมสภาพความต้องการของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น
- 4) ใช้ภาษากระชับรัด ชัดเจน สามารถปฏิบัติได้

ข้อควรระวัง ไม่ควรคัดลอกวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลาง ๆ มาทั้งหมด ควรนำมาเทียบเคียงและปรับให้เป็นของสถานศึกษาเอง

5. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เป็นสมรรถนะจำเป็นพื้นฐาน 5 ประการที่ผู้เรียนพึงมี ซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โรงเรียนอาจจะเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ 8 ประการ เป็นคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนอาจจะเพิ่มเติมตามจุดเน้นของโรงเรียนได้ตามความเหมาะสม

5. โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาจะต้องจัดทำ 2 ส่วน ได้แก่ โครงสร้างเวลาเรียน และ โครงสร้างหลักสูตรชั้นปี โดยพิจารณาจากข้อมูล ต่อไปนี้

1. เวลาเรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดภายหลังจาก ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2560 ได้มีคำสั่ง ประกาศ และหนังสือราชการ เกี่ยวกับโครงสร้างเวลาเรียนอยู่หลายฉบับซึ่งบางฉบับยังมีผลบังคับใช้ และบางฉบับ ยกเลิกไปแล้ว โดยสรุปดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ / กิจกรรม	เวลาเรียน ระดับประถมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
• กลุ่มสาระการเรียนรู้			
ภาษาไทย	จัดสรรเวลา ตามความ เหมาะสม	จัดสรรเวลา ตามความ เหมาะสม	จัดสรรเวลา ตามความ เหมาะสม
คณิตศาสตร์			
วิทยาศาสตร์			
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม			
- ประวัติศาสตร์	40 ชั่วโมง/ปี	40 ชั่วโมง/ปี	80 ชั่วโมง/ 3 ปี
- 4 สาระ			
สุขศึกษาและพล ศึกษา			
ศิลปะ			
การทำงานอาชีพและ เทคโนโลยี			
ภาษาต่างประเทศ			
รวมเวลาเรียนพื้นฐาน	840 ชั่วโมง/ปี	830 ชั่วโมง/ปี	รวม 3 ปี 1,640 ชั่วโมง
• กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120 ชั่วโมง/ปี	120 ชั่วโมง/ปี	รวม 3 ปี 360 ชั่วโมง
• รายวิชา/กิจกรรมที่ สถานศึกษาจัดเพิ่มเติม ตามความพร้อมและ จุดเน้นกลุ่มสาระการ เรียนรู้	สถานศึกษากำหนด	สถานศึกษากำหนด	สถานศึกษากำหนด

1.1 การจัดสรรเวลาเรียนในรายวิชาพื้นฐาน ผู้เรียนต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่ หลักสูตรแกนกลาง ฯ กำหนด

1.2 การจัดเวลาเรียนต้องให้สอดคล้องกับเกณฑ์การจบ และคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน

1.3 วิชาวิชาหน้าที่พลเมือง สถานศึกษาทุกแห่งยังจะต้องจัดการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง เป้าหมายของการจัด คือ การส่งเสริมการสร้างความเป็นพลเมืองดีของชาติตามความพร้อม และบริบทของสถานศึกษา โดยมีทางเลือกในการจัดการเรียนการสอน 4 ทางเลือก ดังนี้

- 1) เพิ่มวิชาวิชาหน้าที่พลเมืองในหลักสูตรสถานศึกษา โดยจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ (วัดผลรายวิชาเพิ่มเติมวิชาหน้าที่พลเมือง)
- 2) บูรณาการกับการเรียนรู้ในรายวิชาอื่นทั้งรายวิชาพื้นฐาน หรือเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ (วัดผลรวมอยู่ในรายวิชานั้น ๆ)
- 3) บูรณาการกับการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐาน หรือรายวิชาเพิ่มเติม ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น (วัดผลรวมอยู่ในรายวิชานั้น ๆ)
- 4) บูรณาการการเรียนรู้กับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หรือกิจกรรม/โครงการ/โครงงานหรือวิถีชีวิตประจำวันในโรงเรียน (วัดผล ผ่าน – ไม่ผ่าน ตามลักษณะของกิจกรรม)

ทั้งนี้ สถานศึกษาควรระบุได้ว่าจัดการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองในลักษณะใด ผลการจัดบรรลุเป้าหมายหรือไม่

1.4 การเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 40 ชม./ปี (3 นก.) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 80 ชม./3 ปี (2 นก.)

2. จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด และลักษณะตัวชี้วัด

2.1 จำนวนมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ศึกษาและพิจารณาจำนวนตัวชี้วัดชั้นปี และตัวชี้วัดช่วงชั้นในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อกำหนดเวลาเรียนในแต่ละวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นอย่างดีเหมาะสม

2.2 ลักษณะตัวชี้วัด การทำความเข้าใจลักษณะตัวชี้วัดเพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจกำหนดรายวิชา โดยศึกษาความยากง่าย และลำดับความต่อเนื่องสัมพันธ์ของแต่ละตัวชี้วัด

3. เป้าหมาย จุดเน้น การพัฒนาผู้เรียนของท้องถิ่นและของโรงเรียน

เพื่อให้การจัดการศึกษาของแต่ละโรงเรียนส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามที่ท้องถิ่น และโรงเรียนต้องการ ดังนั้นโรงเรียนควรพิจารณากำหนดรายวิชาและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมาย /จุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนของกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น (จัดทำโดย เขตพื้นที่การศึกษา) และความต้องการ/จุดเน้นของโรงเรียน

4. ระเบียบ แนวปฏิบัติในการบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่

4.1 การกำหนดรายวิชา สถานศึกษาจะต้องนำความรู้และทักษะตามมาตรฐานการเรียนรู้ ของแต่ละ “กลุ่มสาระการเรียนรู้” (Learning areas) ไปจัดทำเป็น “รายวิชา” (Courses) โดยตั้งชื่อรายวิชา ให้สะท้อนสิ่งที่สอนในรายวิชานั้น ๆ กำหนดรหัสวิชา รวมทั้งระบุจำนวนเวลาเรียน หรือจำนวนหน่วยกิต ของ รายวิชาเหล่านั้นกำกับไว้ด้วย ทั้งนี้ระดับมัธยมศึกษาจัดทำเป็นรายภาคเรียน

4.2 ประเภทของรายวิชา มีดังนี้

1) รายวิชาพื้นฐาน: เป็นรายวิชาที่เปิดสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางที่ กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เรียนทุกคนในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานต้อง

เรียนรู้ การตั้งชื่อรายวิชาพื้นฐานควรสอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือสะท้อน ถึงจุดเน้นและเนื้อหาสาระที่สอน และระดับความยากง่ายของสิ่งที่สอนในรายวิชานั้น

2) **รายวิชาเพิ่มเติม** : เป็นรายวิชาที่สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถเปิดสอนเพิ่มเติม จากสิ่งที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้สอดคล้องกับจุดเน้น ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน หรือความต้องการของท้องถิ่น โดยมีการกำหนด “ผลการเรียนรู้” เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ จะต้องสอดคล้องกับ เกณฑ์การจบ การศึกษา สำหรับชื่อรายวิชาเพิ่มเติมนั้น ควรสอดคล้องกับกลุ่มสาระการ เรียนรู้ หรือสะท้อนถึงจุดเน้นและเนื้อหา สาระที่สอน และระดับความยากง่ายของสิ่งที่สอนในรายวิชานั้น

4.3 การจัดรายวิชา

4.3.1 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

รายวิชาพื้นฐาน

- ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และ วิทยาศาสตร์ อาจ จัดได้มากกว่า 1 รายวิชาในแต่ละภาค/ปี
- สามารถจัดรายวิชาพื้นฐานใน 1 ภาคเรียน ให้เรียนครบ/ ไม่ครบทั้ง 8 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ได้ แต่ เมื่อจบหนึ่งปีการศึกษา สถานศึกษาต้องจัดให้เรียนรายวิชาพื้นฐานครบทั้ง 8 กลุ่มสาระการ เรียนรู้
- กำหนดให้ 1 รายวิชามีค่าน้ำหนัก ไม่น้อยกว่า 0.5 หน่วยกิต (1 หน่วยกิต คิดเป็น 40 ชั่วโมง/ภาค เรียน) และเมื่อรวมจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาพื้นฐานในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้แล้ว ต้อง มี เวลาเรียนรวม 880 ชั่วโมงต่อปี(22 หน่วยกิต)
- กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้จัดสาระวิชาประวัติศาสตร์ เป็น รายวิชาเฉพาะ ภาคเรียนละ 1 รายวิชา (0.5หน่วยกิต) ทุกภาคเรียน รวม 6 รายวิชา (3.0หน่วย กิต)

รายวิชาเพิ่มเติม

สถานศึกษาสามารถกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมตามความพร้อม จุดเน้นของสถานศึกษา ความต้องการและ ความถนัดของผู้เรียน โดยจัดเป็นรายภาคและมีการกำหนดผลการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ สำหรับโรงเรียนพระ ปริยัติวิทยาคม แผนกสามัญศึกษา ให้กำหนดวิชาเพิ่มเติมแผนกวิทยาคม แผนกบาลี โดยกำหนดชื่อวิชาและเวลา เรียน ดังนี้

1) วิชาภาษาบาลี	เวลาเรียนอย่างน้อย	3.0 หน่วยกิต/ปี
2) วิชาพุทธประวัติ	เวลาเรียนอย่างน้อย	1.0 หน่วยกิต/ปี
3) วิชาวัฒนธรรม	เวลาเรียนอย่างน้อย	1.0 หน่วยกิต/ปี
4) วิชาวินัย	เวลาเรียนอย่างน้อย	1.0 หน่วยกิต/ปี

สถานศึกษาสามารถกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้โดยคำนึงถึงความพร้อมของ สถานศึกษา ศักยภาพของผู้เรียน เวลาทำการของสถานศึกษา และเวลาเรียน ดังนี้

- 1) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียนวัน ละไม่เกิน 6 ชั่วโมง

- 2) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียน วันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

4.3.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายวิชาพื้นฐาน

- ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ อาจจัดได้มากกว่า 1 รายวิชา โดยภายใน 3 ปี ต้องครบทุกตัวชี้วัดที่กำหนดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ นั้น ๆ
- กำหนดให้ 1 รายวิชา มีค่าน้ำหนัก ไม่น้อยกว่า 0.5 หน่วยกิต (1 หน่วยกิต คิดเป็น 40 ชั่วโมง/ภาคเรียน) และเมื่อรวมจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาพื้นฐานใน แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้แล้ว ต้องมีเวลาเรียนรวม 1,640 ชั่วโมงต่อ 3 ปี (41 หน่วยกิต)
- กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ กำหนดตัวชี้วัดเป็นรายปี ในการนำไปใช้อาจจัดให้ตรงตามชั้นปีที่กำหนด หรือยืดหยุ่นระหว่างปี ซึ่งอาจจัดไม่ตรงตามชั้นปีที่กำหนดได้ตาม ความเหมาะสมและศักยภาพของผู้เรียน
- กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้จัดรายวิชา วิชาประวัติศาสตร์ให้ครบ 2 หน่วยกิต ภายใน 3 ปี

รายวิชาเพิ่มเติม

สถานศึกษาสามารถกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมตามความพร้อม จุดเน้นของสถานศึกษา ความต้องการและความถนัดของผู้เรียน โดยจัดเป็นรายภาค และมีการกำหนดผลการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ สำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้กำหนดวิชาเพิ่มเติมแผนกวิชาการ แผนกบาลี โดยกำหนดชื่อวิชาและเวลาเรียน ดังนี้

1) วิชาภาษาบาลี	เวลาเรียนอย่างน้อย	3.0 หน่วยกิต/ปี
2) วิชาพุทธประวัติ	เวลาเรียนอย่างน้อย	1.0 หน่วยกิต/ปี
3) วิชาธรรม	เวลาเรียนอย่างน้อย	1.0 หน่วยกิต/ปี
4) วิชาวินัย	เวลาเรียนอย่างน้อย	1.0 หน่วยกิต/ปี

สถานศึกษาสามารถกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะต้องให้ความสำคัญกับเงื่อนไขคุณสมบัติผู้สมัครสอบเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา คณะ/สาขาต่าง ๆ เช่น แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ พยาบาลศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาให้มีรายวิชา และหน่วยกิตที่เรียนครบตามคุณสมบัติ โดยคำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษา ศักยภาพของผู้เรียน เวลาทำการของสถานศึกษา และเวลาเรียน ดังนี้

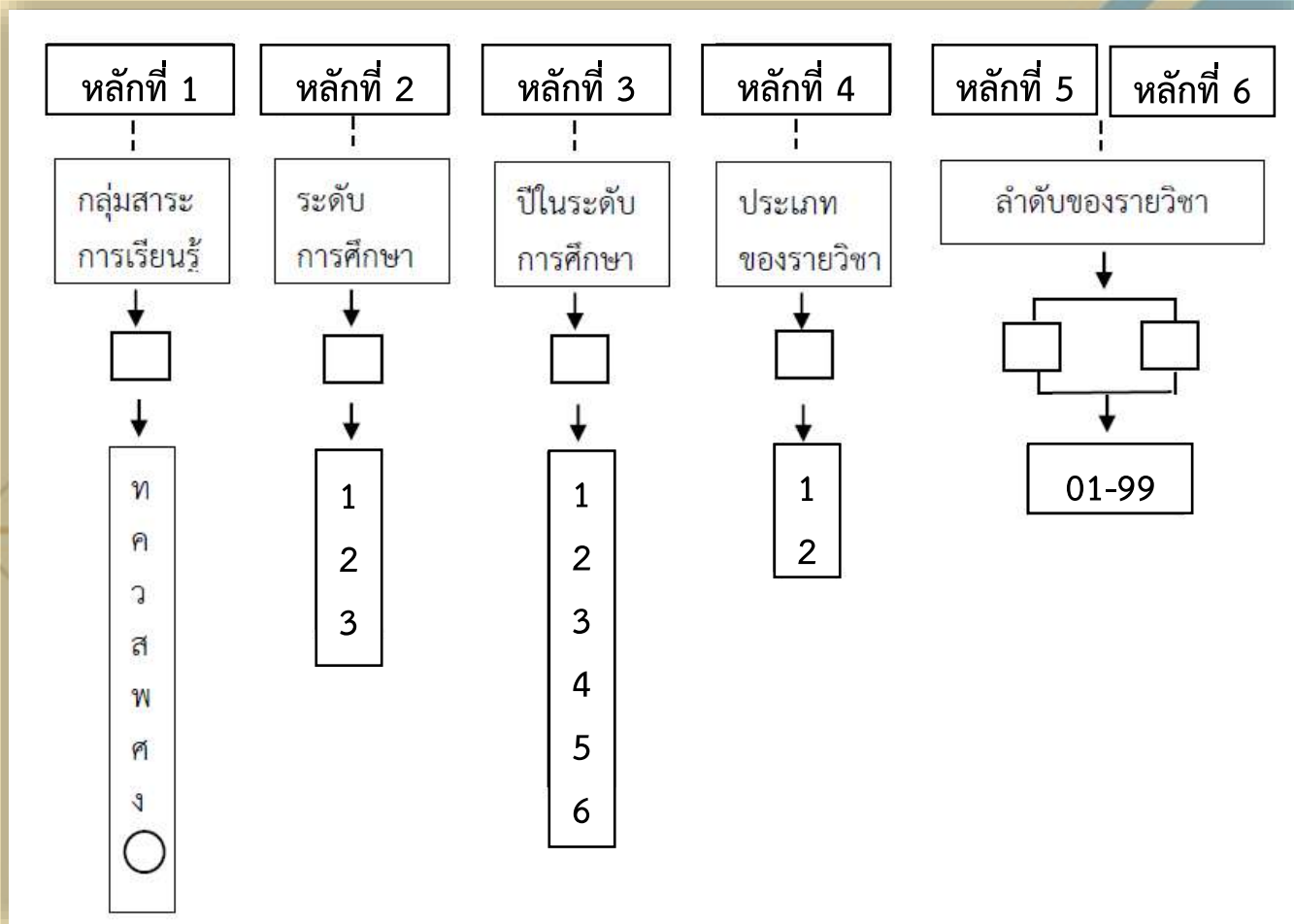
(1) ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียนวันละไม่เกิน 6 ชั่วโมง

(2) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียน วันละไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง

4.4 การกำหนดรหัสวิชา เพื่อให้เกิดความสะดวกและความเข้าใจตรงกันในการสื่อสาร สถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดรหัสวิชาอย่างเป็นระบบ

ระบบรหัสวิชา การกำหนดรหัสวิชาควรใช้ตัวเลขอารบิก เพื่อสื่อสารและการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา สำหรับรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วยตัวอักษรและตัวเลข 6 หลัก ดังนี้

หลักที่ 1 เป็นรหัสตัวอักษรแสดงกลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ

- ท หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- ค หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- ว หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ส หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- พ หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
- ศ หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาศิลปะ
- ง หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาการงานอาชีพ
- หมายถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ให้ใช้รหัสของแต่ละภาษาตามรายการ

หมายเหตุ 1. รหัสตัวอักษรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

1.1 รายการรหัสตัวอักษรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่จะนำไปใส่แทน มีดังนี้

- ก หมายถึง ภาษาเกาหลี

- ข หมายถึง ภาษาเขมร
- จ หมายถึง ภาษาจีน
- ช หมายถึง ภาษารัสเซีย
- ญ หมายถึง ภาษาญี่ปุ่น
- ต หมายถึง ภาษาเวียดนาม
- น หมายถึง ภาษาลาติน
- บ หมายถึง วิชาภาษาบาลี
- ป หมายถึง ภาษาสเปน
- ฝ หมายถึง ภาษาฝรั่งเศส
- ม หมายถึง ภาษามลายู
- ย หมายถึง ภาษาเยอรมัน
- ร หมายถึง ภาษาอาหรับ
- ล หมายถึง ภาษาลาว
- อ หมายถึง ภาษาอังกฤษ
- ฮ หมายถึง ภาษาฮินดู

1.2 กรณีที่มีสถานศึกษาได้จัดทำรายวิชาภาษาต่างประเทศอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ ให้สถานศึกษาทำเรื่องเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อกำหนดรหัสตัวอักษรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพิ่มเติมและประกาศให้ สถานศึกษาทั่วประเทศได้รับทราบและใช้ให้ตรงกัน

2. กรณีกำหนดรายวิชากลุ่มวิชาเทคโนโลยีในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ให้ใช้รหัสวิชา และถ้ากำหนดในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ ให้ใช้รหัสวิชา ง

หลักที่ 2 เป็นรหัสตัวเลขแสดงระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย สะท้อนระดับความรู้และทักษะในรายวิชาที่กำหนดไว้ คือ

- 1 หมายถึง รายวิชาระดับประถมศึกษา
- 2 หมายถึง รายวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 3 หมายถึง รายวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

หลักที่ 3 เป็นรหัสตัวเลขแสดงปีที่เรียนของรายวิชา ซึ่งสะท้อนระดับความรู้และทักษะในรายวิชาที่กำหนดไว้ในแต่ละปี คือ

0 หมายถึง รายวิชาที่ไม่กำหนดปีที่เรียน จะเรียนปีใดก็ได้ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

1 หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ 1 ของระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ป.1 ม.1 และม.4) 2 หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ 2 ของระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอน ปลาย (ป.2 ม.2 และม.5)

3 หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ 3 ของระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และ มัธยมศึกษาตอนปลาย (ป.3 ม.3 และ ม.6)

- 4 หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ 4 ของระดับประถมศึกษา (ป.4)

5 หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ 5 ของระดับประถมศึกษา (ป.5)

6 หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ 6 ของระดับประถมศึกษา (ป.6)

หลักที่ 4 เป็นรหัสตัวเลขแสดงประเภทของรายวิชา คือ

1 หมายถึง รายวิชาพื้นฐาน

2 หมายถึง รายวิชาเพิ่มเติม

หลักที่ 5 และหลักที่ 6 เป็นรหัสตัวเลขแสดงลำดับของรายวิชาแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในปี /ระดับการศึกษาเดียวกัน ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น หรือมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวนตั้งแต่ 01-99 ดังนี้

- รายวิชาที่กำหนดปีที่เรียน ให้นำรหัสหลักที่ 5-6 ต่อเนื่องในปีเดียวกัน หากจัดรายวิชาเป็นรายภาค ให้กำหนดเรียงลำดับรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันให้เสร็จสิ้นในภาคเรียนแรกก่อน แล้วจึงกำหนดต่อในภาคเรียนที่สอง
- รายวิชาที่ไม่กำหนดปีที่เรียน ให้นำรหัสหลักที่ 5-6 ต่อเนื่องในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย
- รหัสหลักที่ 5 และหลักที่ 6 ของรายวิชาเพิ่มเติม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ให้กำหนดรหัสวิชา เป็นช่วงลำดับ ดังนี้
ลำดับที่ 01 - 19 หมายถึง รายวิชาในกลุ่มวิชาฟิสิกส์
ลำดับที่ 21 - 39 หมายถึง รายวิชาในกลุ่มวิชาเคมี
ลำดับที่ 41 - 59 หมายถึง รายวิชาในกลุ่มวิชาชีววิทยา
ลำดับที่ 61 - 79 หมายถึง รายวิชาในกลุ่มโลก ดาราศาสตร์และอวกาศ
ลำดับที่ 81 - 99 หมายถึง รายวิชาในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์อื่น ๆ

5. เกณฑ์การจบการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดเกณฑ์กลางสำหรับการจบการระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

5.1 เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

- 1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 66 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด
- 2) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 66 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 11 หน่วยกิต
- 3) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- 4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- 5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

5.2 เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

- 1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 41 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด
- 2) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 41 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต
- 3) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- 4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด
- 5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

****ข้อควรคำนึง** นอกจากนั้นการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะต้องให้ ความสำคัญกับเงื่อนไขคุณสมบัติผู้สมัครสอบเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา คณะ/สาขาต่าง ๆ เช่น แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ พยาบาลศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาให้มีรายวิชาและหน่วยกิตที่เรียนครบตามคุณสมบัติ

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

จากโครงสร้างเวลาเรียนของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สามารถจัดทำโครงสร้างเวลาเรียนที่สอดคล้องกับจุดเน้นของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	หน่วยกิตและเวลาเรียน											
	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น						ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย					
	ม.1		ม.2		ม.3		ม.4		ม.5		ม.6	
	นก./ปี	ชม./ปี	นก./ปี	ชม./ปี	นก./ปี	ชม./ปี	นก./ปี	ชม./ปี	นก./ปี	ชม./ปี	นก./ปี	ชม./ปี
กลุ่มสาระการเรียนรู้ รายวิชาพื้นฐาน												
วิชาภาษาไทย												
วิชาคณิตศาสตร์												
วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี												
วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม												
วิชาประวัติศาสตร์	1.0	40	1.0	40	1.0	40	1.0	40	1.0	40	-	-
วิชาสุขศึกษา และพลศึกษา												
วิชาศิลปะ												
วิชาการงานอาชีพ												
วิชาภาษาอังกฤษ												
รวมหน่วยกิต,เวลาเรียน รายวิชาพื้นฐาน	22.0	880	22.0	880	22.0	880	รายวิชาพื้นฐาน ม.ปลาย ไม่น้อยกว่า 41 หน่วยกิต/3 ปี					
รายวิชาเพิ่มเติม												
วิชาพุทธประวัติ	1.0	40	1.0	40	1.0	40	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาธรรม	1.0	40	1.0	40	1.0	40	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาวินัย	1.0	40	1.0	40	1.0	40	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาภาษาบาลี	3.0	120	3.0	120	3.0	120	3.0	120	3.0	120	3.0	120
รวมหน่วยกิต,เวลาเรียน รายวิชาเพิ่มเติม	รายวิชาเพิ่มเติม ม.ต้น ไม่น้อยกว่า 11 หน่วยกิต/3 ปี						รายวิชาเพิ่มเติม ม.ปลาย ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต/3 ปี					
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน												
-กิจกรรมแนะแนว	-	40	-	40	-	40	-	40	-	40	-	40
-กิจกรรม นักเรียน	-		-		-		-		-		-	
-กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะ ประโยชน์	-	15	-	15	-	15	-	20	-	20	-	20
รวมเวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ปี	120 ชม./ปี		120 ชม./ปี		120 ชม./ปี		120 ชม./ปี		120 ชม./ปี		120 ชม./ปี	
รวมหน่วยกิต , เวลาเรียน, รายวิชาพื้นฐาน,รายวิชาเพิ่มเติม												
รวมหน่วยกิต และเวลาเรียนตลอด 3 ปี	มัธยมศึกษาตอนต้น						มัธยมศึกษาตอนปลาย					
รายวิชาพื้นฐาน	66.0 หน่วยกิต 2,640 ชั่วโมง						41.0 หน่วยกิต 1,640 ชั่วโมง					
รายวิชาเพิ่มเติม	(ไม่น้อยกว่า 11 หน่วยกิต) หน่วยกิต ชั่วโมง						(ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต) หน่วยกิต ชั่วโมง					
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	360 ชั่วโมง						360 ชั่วโมง					
จบหลักสูตรการศึกษา	(ไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต) หน่วยกิต ชั่วโมง						(ไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต) หน่วยกิต ชั่วโมง					

ตัวอย่างโครงสร้างเวลาเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	หน่วยกิตและเวลาเรียน					
	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น					
	ม.1		ม.2		ม.3	
	นก./ปี	ชม./ปี	นก./ปี	ชม./ปี	นก./ปี	ชม./ปี
กลุ่มสาระการเรียนรู้ รายวิชาพื้นฐาน						
วิชาภาษาไทยพื้นฐาน	3.0	120	3.0	120	3.0	120
วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	3.0	120	3.0	120	3.0	120
วิชาวิทยาศาสตร์	3.0	120	3.0	120	3.0	120
วิชาการออกแบบและเทคโนโลยี	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาวิทยาการคำนวณ	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	3.0	120	3.0	120	3.0	120
วิชาประวัติศาสตร์	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาสุขศึกษา และพลศึกษา	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาศิลปะ	2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาการงานอาชีพ	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	3.0	120	3.0	120	3.0	120
รวมหน่วยกิต,เวลาเรียน รายวิชาพื้นฐาน	22.0	880	22.0	880	22.0	880
รายวิชาเพิ่มเติม						
วิชาคอมพิวเตอร์	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาพุทธประวัติ	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาธรรม	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาวินัย	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาภาษาบาลี	3.0	120	3.0	120	3.0	120
รวมหน่วยกิต,เวลาเรียน รายวิชาเพิ่มเติม	7.0	280	7.0	280	7.0	280
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
-กิจกรรมแนะแนว	-	40	-	40	-	40
-กิจกรรมนักเรียน	กิจกรรมชุมนุม	-	40	-	40	40
	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	-	25	-	25	25
-กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	-	15	-	15	-	15
รวมเวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ปี	120 ชม./ปี		120 ชม./ปี		120 ชม./ปี	
รวมหน่วยกิต , เวลาเรียน, รายวิชาพื้นฐาน,รายวิชาเพิ่มเติม	29 นก. 1,160 ชม.		29 นก. 1,160 ชม.		29 นก. 1,160 ชม.	
รวมหน่วยกิตและเวลาเรียนตลอด 3 ปี	มัธยมศึกษาตอนต้น					
รายวิชาพื้นฐาน	66.0 หน่วยกิต 2,640 ชั่วโมง					
รายวิชาเพิ่มเติม	21.0 หน่วยกิต 840 ชั่วโมง					
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	360 ชั่วโมง					
จบหลักสูตรการศึกษา	87.0 หน่วยกิต 3,480 ชั่วโมง					

ตัวอย่างโครงสร้างเวลาเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รูปแบบที่ 1 เข้มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	หน่วยกิตและเวลาเรียน					
	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย					
	ม.4		ม.5		ม.6	
	นก./ปี	ชม./ปี	นก./ปี	ชม./ปี	นก./ปี	ชม./ปี
กลุ่มสาระการเรียนรู้						
รายวิชาพื้นฐาน						
วิชาภาษาไทยพื้นฐาน	2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาวิทยาศาสตร์	2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาเทคโนโลยี (การออกแบบและเทคโนโลยี+วิทยาการคำนวณ)	0.5	20	0.5	20	0.5	20
วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาประวัติศาสตร์	1.0	40	1.0	40	-	-
วิชาสุขศึกษา และพลศึกษา	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาศิลปะ	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาการงานอาชีพ	0.5	20	0.5	20	0.5	20
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	2.0	80	2.0	80	2.0	80
รวมหน่วยกิต,เวลาเรียน	14.0	560	14.0	560	13.0	520
รายวิชาเพิ่มเติม						
วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม	2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาฟิสิกส์	3.0	120	3.0	120	3.0	120
วิชาเคมี	2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาชีววิทยา	2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาโลกดาราศาสตร์และอวกาศ	2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาคอมพิวเตอร์	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาพุทธประวัติ	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาธรรม	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาวินัย	1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาภาษาบาลี	3.0	120	3.0	120	3.0	120
รวมหน่วยกิต,เวลาเรียน	20.0	800	20.0	800	20.0	800
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
-กิจกรรมแนะแนว	-	40	-	40	-	40
-กิจกรรมนักเรียน	กิจกรรมชุมนุม	40	-	40	-	40
	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	20	-	20	-	20
-กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	-	20	-	20	-	20
รวมเวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ปี	120 ชม./ปี		120 ชม./ปี		120 ชม./ปี	
รวมหน่วยกิต , เวลาเรียน,	34 นก.		34 นก.		33 นก.	
รายวิชาพื้นฐาน,รายวิชาเพิ่มเติม	1,360 ชม.		1,360 ชม.		1,320 ชม.	
รวมหน่วยกิตและเวลาเรียนตลอด 3 ปี	มัธยมศึกษาตอนปลาย					
รายวิชาพื้นฐาน	41.0 หน่วยกิต 1,640 ชั่วโมง					
รายวิชาเพิ่มเติม	60.0 หน่วยกิต 2,400 ชั่วโมง					
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	360 ชั่วโมง					
จบหลักสูตรการศึกษา	101 หน่วยกิต 4,040 ชั่วโมง					

ตัวอย่างโครงสร้างเวลาเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
รูปแบบที่ 2 เข้มภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ (ศิลป์คำนวณ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		หน่วยกิตและเวลาเรียน					
		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย					
		ม.4		ม.5		ม.6	
		นก./ปี	ชม./ปี	นก./ปี	ชม./ปี	นก./ปี	ชม./ปี
กลุ่มสาระการเรียนรู้ รายวิชาพื้นฐาน							
วิชาภาษาไทยพื้นฐาน		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาวิทยาศาสตร์		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาเทคโนโลยี (การออกแบบและเทคโนโลยี+วิทยาการคำนวณ)		0.5	20	0.5	20	0.5	20
วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาประวัติศาสตร์		1.0	40	1.0	40	-	-
วิชาสุขศึกษา และพลศึกษา		1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาศิลปะ		1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาการงานอาชีพ		0.5	20	0.5	20	0.5	20
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน		2.0	80	2.0	80	2.0	80
รวมหน่วยกิต,เวลาเรียน รายวิชาพื้นฐาน		14.0	560	14.0	560	13.0	520
รายวิชาเพิ่มเติม							
วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาคอมพิวเตอร์		1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาพุทธะประวัติ		1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาธรรม		1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาวินัย		1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาภาษาบาลี		3.0	120	3.0	120	3.0	120
รวมหน่วยกิต,เวลาเรียน รายวิชาเพิ่มเติม		13.0	520	13.0	520	13.0	520
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน							
-กิจกรรมแนะแนว		-	40	-	40	-	40
-กิจกรรมนักเรียน	กิจกรรมชุมนุม	-	40	-	40	-	40
	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	-	20	-	20	-	20
-กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์		-	20	-	20	-	20
รวมเวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ปี		120 ชม./ปี		120 ชม./ปี		120 ชม./ปี	
รวมหน่วยกิต , เวลาเรียน, รายวิชาพื้นฐาน,รายวิชาเพิ่มเติม		27 นก. 1,080 ชม.		27 นก. 1,080 ชม.		26 นก. 1,040 ชม.	
รวมหน่วยกิตและเวลาเรียนตลอด 3 ปี		มัธยมศึกษาตอนปลาย					
รายวิชาพื้นฐาน		41.0 หน่วยกิต		1,640 ชั่วโมง			
รายวิชาเพิ่มเติม		39.0 หน่วยกิต		1,560 ชั่วโมง			
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				360 ชั่วโมง			
จบหลักสูตรการศึกษา		80.0 หน่วยกิต		3,200 ชั่วโมง			

ตัวอย่างโครงสร้างเวลาเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
รูปแบบที่ 3 เข้มภาษาอังกฤษ-สังคมศึกษา ฯ (ศิลป์สังคมศึกษา)

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		หน่วยกิตและเวลาเรียน					
		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย					
		ม.4		ม.5		ม.6	
		นก./ปี	ชม./ปี	นก./ปี	ชม./ปี	นก./ปี	ชม./ปี
กลุ่มสาระการเรียนรู้							
รายวิชาพื้นฐาน							
วิชาภาษาไทยพื้นฐาน		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาวิทยาศาสตร์		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาเทคโนโลยี (การออกแบบและเทคโนโลยี+วิทยาการคำนวณ)		0.5	20	0.5	20	0.5	20
วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาประวัติศาสตร์		1.0	40	1.0	40	-	-
วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา		1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาศิลปะ		1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาการงานอาชีพ		0.5	20	0.5	20	0.5	20
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน		2.0	80	2.0	80	2.0	80
รวมหน่วยกิต,เวลาเรียน		14.0	560	14.0	560	13.0	520
รายวิชาเพิ่มเติม							
วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาคอมพิวเตอร์		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาพุทธประวัติ		1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาธรรม		1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาวินัย		1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาหน้าที่พลเมือง		1.0	40	1.0	40	-	-
วิชาอาเซียนศึกษา		-	-	-	-	1.0	40
วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาภาษาบาลี		3.0	120	3.0	120	3.0	120
รวมหน่วยกิต,เวลาเรียน		13.0	520	13.0	520	13.0	520
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน							
-กิจกรรมแนะแนว		-	40	-	40	-	40
-กิจกรรมนักเรียน	กิจกรรมชุมนุม	-	40	-	40	-	40
	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	-	20	-	20	-	20
-กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์		-	20	-	20	-	20
รวมเวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ปี		120 ชม./ปี		120 ชม./ปี		120 ชม./ปี	
รวมหน่วยกิต , เวลาเรียน, รายวิชาพื้นฐาน,รายวิชาเพิ่มเติม		27 นก. 1,080 ชม.		27 นก. 1,080 ชม.		26 นก. 1,040 ชม.	
รวมหน่วยกิตและเวลาเรียนตลอด 3 ปี		มัธยมศึกษาตอนปลาย					
รายวิชาพื้นฐาน		41.0 หน่วยกิต 1,640 ชั่วโมง					
รายวิชาเพิ่มเติม		39.0 หน่วยกิต 1,560 ชั่วโมง					
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		360 ชั่วโมง					
จบหลักสูตรการศึกษา		80.0 หน่วยกิต 3,200 ชั่วโมง					

ตัวอย่างโครงสร้างเวลาเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รูปแบบที่ 4 เข้มภาษาอังกฤษ-วิชาภาษาบาลี (ศิลป์ภาษา)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ /กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		หน่วยกิตและเวลาเรียน					
		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย					
		ม.4		ม.5		ม.6	
		นก./ปี	ชม./ปี	นก./ปี	ชม./ปี	นก./ปี	ชม./ปี
วิชาภาษาไทย		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาคณิตศาสตร์		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาวิทยาศาสตร์		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาเทคโนโลยี(การออกแบบและเทคโนโลยี +วิทยาการคำนวณ)		0.5	20	0.5	20	0.5	20
วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาประวัติศาสตร์		1.0	40	1.0	40	-	-
วิชาสุขศึกษา และพลศึกษา		1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาศิลปะ		1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาการงานอาชีพ		0.5	20	0.5	20	0.5	20
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน		2.0	80	2.0	80	2.0	80
รวมหน่วยกิต,เวลาเรียน รายวิชาพื้นฐาน		14.0	560	14.0	560	13.0	520
วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาคอมพิวเตอร์		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาพุทธประวัติ		1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาธรรม		1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาวินัย		1.0	40	1.0	40	1.0	40
วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม		2.0	80	2.0	80	2.0	80
วิชาภาษาบาลี		3.0	120	3.0	120	3.0	120
รวมหน่วยกิต,เวลาเรียน รายวิชาเพิ่มเติม		12.0	480	12.0	480	12.0	480
กิจกรรมแนะแนว		-	40	-	40	-	40
กิจกรรมนักเรียน	กิจกรรมชุมนุม	-	40	-	40	-	40
	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	-	20	-	20	-	20
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์		-	20	-	20	-	20
รวมเวลา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ปี		120 ชม./ปี		120 ชม./ปี		120 ชม./ปี	
รวมหน่วยกิต , เวลาเรียน, รายวิชาพื้นฐาน, รายวิชาเพิ่มเติม		26.0 นก./ปี 1,040 ชม./ปี		26.0 นก./ปี 1,040 ชม./ปี		25.0 นก./ปี 1,000 ชม./ปี	
รวมหน่วยกิตและเวลาเรียน ตลอด 3 ปี		มัธยมศึกษาตอนปลาย					
รายวิชาพื้นฐาน		41 หน่วยกิต		1,640 ชั่วโมง			
รายวิชาเพิ่มเติม		36 หน่วยกิต		1,440 ชั่วโมง			
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				360 ชั่วโมง			
จบหลักสูตรการศึกษา		77 หน่วยกิต		3,080 ชั่วโมง			

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2						
กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.	กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.		
รายวิชาพื้นฐาน					รายวิชาพื้นฐาน						
ภาษาไทยพื้นฐาน	ท21101	1.5	3	60	ภาษาไทยพื้นฐาน	ท21102	1.5	3	60		
คณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค21101	1.5	3	60	คณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค21102	1.5	3	60		
วิทยาศาสตร์	ว21101	1.5	3	60	วิทยาศาสตร์	ว21103	1.5	3	60		
การออกแบบและเทคโนโลยี	ว21102	1.0	2	40	วิทยาการคำนวณ	ว21104	1.0	2	20		
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ส21101	1.5	3	60	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ส21103	1.5	3	60		
ประวัติศาสตร์	ส21102	0.5	1	20	ประวัติศาสตร์	ส21104	0.5	1	20		
สุขศึกษาและพลศึกษา	พ21101	0.5	1	20	สุขศึกษาและพลศึกษา	พ21102	0.5	1	20		
ศิลปะ	ศ21101	1.0	2	40	ศิลปะ	ศ21102	1.0	2	40		
การงานอาชีพ	ง21101	0.5	1	20	การงานอาชีพ	ง21102	0.5	1	20		
ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ21101	1.5	3	60	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ21102	1.5	3	60		
รวมรายวิชาพื้นฐาน		11.0	22	440	รวมรายวิชาพื้นฐาน		11.0	22	440		
รายวิชาเพิ่มเติม					รายวิชาเพิ่มเติม						
คอมพิวเตอร์	ว21281	0.5	1	20	คอมพิวเตอร์	ว21282	0.5	1	20		
พุทธประวัติ	ส21201	0.5	1	20	พุทธประวัติ	ส21204	0.5	1	20		
ธรรม	ส21202	0.5	1	20	ธรรม	ส21205	0.5	1	20		
วินัย	ส21203	0.5	1	20	วินัย	ส21206	0.5	1	20		
ภาษาบาลี	บ21201	2.5	5	100	ภาษาบาลี	บ21202	2.5	5	100		
รวมรายวิชาเพิ่มเติม		4.5	9	180	รวมรายวิชาเพิ่มเติม		4.5	9	180		
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
-กิจกรรมแนะแนว		ก21901	-	-	20	-กิจกรรมแนะแนว		ก21905	-	-	20
-กิจกรรม นักเรียน	กิจกรรมชุมนุม	ก21902	-	-	20	-กิจกรรม นักเรียน	กิจกรรมชุมนุม	ก21906	-	-	20
	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก21903	-	-	10		กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก21907	-	-	15
-กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		ก21904	-	-	10	-กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		ก21908	-	-	5
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60	รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60		
รวม		15.5 นก.	31 ชม.	680 ชม.	รวม		15.5 นก.	31 ชม.	680 ชม.		

รวมหน่วยกิตและเวลาเรียน 1 ปีการศึกษา

รวมรายวิชาพื้นฐาน	22.0 หน่วยกิต	880 ชั่วโมง
รวมรายวิชาเพิ่มเติม	9.0 หน่วยกิต	360 ชั่วโมง
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	-	120 ชั่วโมง
รวมทั้งหมด	31.0 หน่วยกิต	1,240 ชั่วโมง

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2						
กลุ่มสาระการเรียนรู้		รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.	กลุ่มสาระการเรียนรู้		รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.
รายวิชาพื้นฐาน						รายวิชาพื้นฐาน					
วิชาภาษาไทยพื้นฐาน		ท22101	1.5	3	60	วิชาภาษาไทยพื้นฐาน		ท22102	1.5	3	60
วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน		ค22101	1.5	3	60	วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน		ค22102	1.5	3	60
วิชาวิทยาศาสตร์		ว22101	1.5	3	60	วิชาวิทยาศาสตร์		ว22103	1.5	3	60
วิชาการออกแบบและเทคโนโลยี		ว22102	1.0	2	40	วิชาวิทยาการคำนวณ		ว22104	1.0	2	20
วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		ส22101	1.5	3	60	วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		ส22103	1.5	3	60
วิชาประวัติศาสตร์		ส22102	0.5	1	20	วิชาประวัติศาสตร์		ส22104	0.5	1	20
วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา		พ22101	0.5	1	20	วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา		พ22102	0.5	1	20
วิชาศิลปะ		ศ22101	1.0	2	40	วิชาศิลปะ		ศ22102	1.0	2	40
วิชาการงานอาชีพ		ง22101	0.5	1	20	วิชาการงานอาชีพ		ง22102	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน		อ22101	1.5	3	60	วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน		อ22102	1.5	3	60
รวมรายวิชาพื้นฐาน			11.0	22	440	รวมรายวิชาพื้นฐาน			11.0	22	440
รายวิชาเพิ่มเติม						รายวิชาเพิ่มเติม					
วิชาคอมพิวเตอร์		ว22281	0.5	1	20	วิชาคอมพิวเตอร์		ว22282	0.5	1	20
วิชาพุทธประวัติ		ส22201	0.5	1	20	วิชาพุทธประวัติ		ส22204	0.5	1	20
วิชาธรรม		ส22202	0.5	1	20	วิชาธรรม		ส22205	0.5	1	20
วิชาวินัย		ส22203	0.5	1	20	วิชาวินัย		ส22206	0.5	1	20
วิชาภาษาบาลี		บ22201	1.5	3	60	วิชาภาษาบาลี		บ22202	1.5	3	60
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			3.5	7	140	รวมรายวิชาเพิ่มเติม			3.5	7	140
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
-กิจกรรมแนะแนว		ก22901	-	-	20	-กิจกรรมแนะแนว		ก22905	-	-	20
-กิจกรรม	กิจกรรมชุมนุม	ก22902	-	-	20	-กิจกรรม	กิจกรรมชุมนุม	ก22906	-	-	20
นักเรียน	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก22903	-	-	10	นักเรียน	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก22907	-	-	15
-กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		ก22904	-	-	10	-กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		ก22908	-	-	5
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			-	-	60	รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			-	-	60
รวม			14.5 นก.	29 ชม.	580 ชม.	รวม			14.5 นก.	29 ชม.	580 ชม.

รวมหน่วยกิตและเวลาเรียน 1 ปีการศึกษา

รวมรายวิชาพื้นฐาน	22.0 หน่วยกิต	880 ชั่วโมง
รวมรายวิชาเพิ่มเติม	7.0 หน่วยกิต	280 ชั่วโมง
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	-	120 ชั่วโมง
รวมทั้งหมด	29.0 หน่วยกิต	1,160 ชั่วโมง

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2						
กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ภ.	ชม./สป.	ชม./ภ.	กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ภ.	ชม./สป.	ชม./ภ.		
รายวิชาพื้นฐาน					รายวิชาพื้นฐาน						
วิชาภาษาไทยพื้นฐาน	ท23101	1.5	3	60	วิชาภาษาไทยพื้นฐาน	ท23102	1.5	3	60		
วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค23101	1.5	3	60	วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค23102	1.5	3	60		
วิชาวิทยาศาสตร์	ว23101	1.5	3	60	วิชาวิทยาศาสตร์	ว23103	1.5	3	60		
วิชาการออกแบบและเทคโนโลยี	ว23102	1.0	2	40	วิชาวิทยาการคำนวณ	ว23104	1.0	2	20		
วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ส23101	1.5	3	60	วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ส23103	1.5	3	60		
วิชาประวัติศาสตร์	ส23102	0.5	1	20	วิชาประวัติศาสตร์	ส23104	0.5	1	20		
วิชาสุขภาพศึกษาและพลศึกษา	พ23101	0.5	1	20	วิชาสุขภาพศึกษาและพลศึกษา	พ23102	0.5	1	20		
วิชาศิลปะ	ศ23101	1.0	2	40	วิชาศิลปะ	ศ23102	1.0	2	40		
วิชาการงานอาชีพ	ง23101	0.5	1	20	วิชาการงานอาชีพ	ง23102	0.5	1	20		
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ23101	1.5	3	60	วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ23102	1.5	3	60		
รวมรายวิชาพื้นฐาน		11.0	22	440	รวมรายวิชาพื้นฐาน		11.0	22	440		
รายวิชาเพิ่มเติม					รายวิชาเพิ่มเติม						
วิชาคอมพิวเตอร์	ว23281	0.5	1	20	วิชาคอมพิวเตอร์	ว23282	0.5	1	20		
วิชาพุทธประวัติ	ส23201	0.5	1	20	วิชาพุทธประวัติ	ส23204	0.5	1	20		
วิชาธรรม	ส23202	0.5	1	20	วิชาธรรม	ส23205	0.5	1	20		
วิชาวินัย	ส23203	0.5	1	20	วิชาวินัย	ส23206	0.5	1	20		
วิชาภาษาบาลี	บ23201	1.5	3	60	วิชาภาษาบาลี	บ23202	1.5	3	60		
รวมรายวิชาเพิ่มเติม					รวมรายวิชาเพิ่มเติม						
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
-กิจกรรมแนะแนว		ก23901	-	-	20	-กิจกรรมแนะแนว		ก23905	-	-	20
-กิจกรรม	กิจกรรมชุมนุม	ก23902	-	-	20	-กิจกรรม	กิจกรรมชุมนุม	ก23906	-	-	20
นักเรียน	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก23903	-	-	10	นักเรียน	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก23907	-	-	15
-กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		ก23904	-	-	10	-กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		ก23908	-	-	5
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			-	-	60	รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			-	-	60
รวม					รวม						

รวมหน่วยกิตและเวลาเรียน 1 ปีการศึกษา

รวมรายวิชาพื้นฐาน	22.0 หน่วยกิต	880 ชั่วโมง
รวมรายวิชาเพิ่มเติม	7.0 หน่วยกิต	280 ชั่วโมง
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	-	120 ชั่วโมง
รวมทั้งหมด	29.0 หน่วยกิต	1,160 ชั่วโมง

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
เคมีวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2				
กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.	กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.
รายวิชาพื้นฐาน					รายวิชาวิชาพื้นฐาน				
วิชาภาษาไทย	ท31101	1.0	2	40	วิชาภาษาไทย	ท31102	1.0	2	40
วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค31101	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค31102	1.0	2	40
วิชาวิทยาศาสตร์	ว31101	1.0	2	40	วิชาวิทยาศาสตร์	ว31102	1.0	2	40
วิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม	ส31101	1.0	2	40	วิชาเทคโนโลยี	ว31103	0.5	1	20
วิชาประวัติศาสตร์	ส31102	0.5	1	20	วิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม	ส31103	1.0	2	40
วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา	พ31101	0.5	1	20	วิชาประวัติศาสตร์	ส31104	0.5	1	20
วิชาศิลปะ	ศ31101	0.5	1	20	วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา	พ31102	0.5	1	20
วิชาการงานอาชีพ	ง31101	0.5	1	20	วิชาศิลปะ	ศ31102	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ31101	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ31102	1.0	2	40
รวมรายวิชาพื้นฐาน		7.0	14	280	รวมรายวิชาพื้นฐาน		7.0	14	280
รายวิชาเพิ่มเติม					รายวิชาเพิ่มเติม				
วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม	ค31201	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม	ค31202	1.0	2	40
วิชาฟิสิกส์	ว31201	1.5	3	60	วิชาฟิสิกส์	ว31202	1.5	3	60
วิชาเคมี	ว31221	1.0	2	40	วิชาเคมี	ว31222	1.0	2	40
วิชาชีววิทยา	ว31241	1.0	2	40	วิชาชีววิทยา	ว31242	1.0	2	40
โลก ดาราศาสตร์และอวกาศ	ว31261	1.0	2	40	โลก ดาราศาสตร์และอวกาศ	ว31262	1.0	2	40
วิชาคอมพิวเตอร์	ว31281	0.5	1	20	วิชาคอมพิวเตอร์	ว31282	0.5	1	20
วิชาพุทธประวัติ	ส31201	0.5	1	20	วิชาพุทธประวัติ	ส31204	0.5	1	20
วิชาธรรม	ส31202	0.5	1	20	วิชาธรรม	ส31205	0.5	1	20
วิชาวินัย	ส31203	0.5	1	20	วิชาวินัย	ส31206	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ31201	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ31203	1.0	2	40
วิชาภาษาบาลี	บ31202	1.5	3	60	วิชาภาษาบาลี	บ31204	1.5	3	60
รวมรายวิชาเพิ่มเติม		10.0	20	400	รวมรายวิชาเพิ่มเติม		10.0	20	400
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
-กิจกรรมแนะแนว	ก31901	-	-	20	-กิจกรรมแนะแนว	ก31905	-	-	20
-กิจกรรม	กิจกรรมชุมนุม	ก31902	-	20	-กิจกรรม	กิจกรรมชุมนุม	ก31906	-	20
นักเรียน	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก31903	-	10	นักเรียน	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก31907	-	10
-กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์	ก31904	-	-	10	-กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์	ก31908	-	-	10
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60	รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60
รวม		17.0 นก.	34 ชม.	680 ชม.	รวม		17.0 นก.	34 ชม.	680 ชม.

รวมหน่วยกิตและเวลาเรียน 1 ปีการศึกษา

รวมวิชาพื้นฐาน	14.0 หน่วยกิต	560 ชั่วโมง
รวมวิชาเพิ่มเติม	20.0 หน่วยกิต	800 ชั่วโมง
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	-	120 ชั่วโมง
รวมทั้งหมด	34.0 หน่วยกิต	1,360 ชั่วโมง

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
เคมีวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2				
กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.	กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.
รายวิชาพื้นฐาน					รายวิชาพื้นฐาน				
วิชาภาษาไทย	ท32101	1.0	2	40	วิชาภาษาไทย	ท32102	1.0	2	40
วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค32101	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค32102	1.0	2	40
วิชาวิทยาศาสตร์	ว32101	1.0	2	40	วิชาวิทยาศาสตร์	ว32102	1.0	2	40
วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ส32101	1.0	2	40	วิชาเทคโนโลยี	ว32103	0.5	1	20
วิชาประวัติศาสตร์	ส32102	0.5	1	20	วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ส32103	1.0	2	40
วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา	พ32101	0.5	1	20	วิชาประวัติศาสตร์	ส32104	0.5	1	20
วิชาศิลปะ	ศ32101	0.5	1	20	วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา	พ32102	0.5	1	20
วิชาการงานอาชีพ	ง32101	0.5	1	20	วิชาศิลปะ	ศ32102	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ32101	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ32102	1.0	2	40
รวมรายวิชาพื้นฐาน		7.0	14	280	รวมรายวิชาพื้นฐาน		7.0	14	280
รายวิชาเพิ่มเติม					รายวิชาเพิ่มเติม				
วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม	ค32201	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม	ค32202	1.0	2	40
วิชาฟิสิกส์	ว32201	1.5	3	60	วิชาฟิสิกส์	ว32202	1.5	3	60
วิชาเคมี	ว32221	1.0	2	40	วิชาเคมี	ว32222	1.0	2	40
วิชาชีววิทยา	ว32241	1.0	2	40	วิชาชีววิทยา	ว32242	1.0	2	40
วิชาโลก ดาราศาสตร์และอวกาศ	ว32261	1.0	2	40	วิชาโลก ดาราศาสตร์และอวกาศ	ว32262	1.0	2	40
วิชาคอมพิวเตอร์	ว32281	0.5	1	20	วิชาคอมพิวเตอร์	ว32282	0.5	1	20
วิชาพุทธประวัติ	ส32201	0.5	1	20	วิชาพุทธประวัติ	ส32204	0.5	1	20
วิชาธรรม	ส32202	0.5	1	20	วิชาธรรม	ส32205	0.5	1	20
วิชาวินัย	ส32203	0.5	1	20	วิชาวินัย	ส32206	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ32201	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ32203	1.0	2	40
วิชาภาษาบาลี	บ32202	1.5	3	60	วิชาภาษาบาลี	บ32204	1.5	3	60
รวมรายวิชาเพิ่มเติม		10.0	20	400	รวมรายวิชาเพิ่มเติม		10.0	20	400
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
-กิจกรรมแนะแนว	ก32901	-	-	20	-กิจกรรมแนะแนว	ก32905	-	-	20
-กิจกรรม กิจกรรมชุมนุม	ก32902	-	-	20	-กิจกรรม กิจกรรมชุมนุม	ก32906	-	-	20
นักเรียน กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก32903	-	-	10	นักเรียน กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก32907	-	-	10
-กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์	ก32904	-	-	10	-กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์	ก32908	-	-	10
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60	รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60
รวม		17.0 นก.	34 ชม.	680 ชม.	รวม		17.0 นก.	34 ชม.	680 ชม.

รวมหน่วยกิตและเวลาเรียน 1 ปีการศึกษา

รวมวิชาพื้นฐาน	14.0 หน่วยกิต	560 ชั่วโมง
รวมวิชาเพิ่มเติม	20.0 หน่วยกิต	800 ชั่วโมง
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	-	120 ชั่วโมง
รวมทั้งหมด	34.0 หน่วยกิต	1,360 ชั่วโมง

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
เคมีวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2				
กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.	กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.
รายวิชาพื้นฐาน					รายวิชาพื้นฐาน				
วิชาภาษาไทย	ท33101	1.0	2	40	วิชาภาษาไทย	ท33102	1.0	2	40
วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค33101	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค33102	1.0	2	40
วิทยาศาสตร์	ว33101	1.0	2	40	วิทยาศาสตร์	ว33102	1.0	2	40
วิชาสังคมศึกษาและวัฒนธรรม	ส33101	1.0	2	40	วิชาเทคโนโลยี	ว33103	0.5	1	20
วิชาสุขภาพศึกษาและพลศึกษา	พ33101	0.5	1	20	วิชาสังคมศึกษาและวัฒนธรรม	ส33102	1.0	2	40
วิชาศิลปศึกษา	ศ33101	0.5	1	20	วิชาสุขภาพศึกษาและพลศึกษา	พ33102	0.5	1	20
วิชาวิชาการงานอาชีพ	ง33101	0.5	1	20	วิชาศิลปศึกษา	ศ33102	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ33101	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ33102	1.0	2	40
รวมรายวิชาพื้นฐาน		6.5	13	260	รวมรายวิชาพื้นฐาน		6.5	13	260
รายวิชาเพิ่มเติม					รายวิชาเพิ่มเติม				
วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม	ค33201	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม	ค33202	1.0	2	40
วิชาฟิสิกส์	ว33201	1.5	3	60	วิชาฟิสิกส์	ว33202	1.5	3	60
วิชาเคมี	ว33221	1.0	2	40	วิชาเคมี	ว33222	1.0	2	40
วิชาชีววิทยา	ว33241	1.0	2	40	วิชาชีววิทยา	ว33242	1.0	2	40
วิชาโลก ดาราศาสตร์และอวกาศ	ว33261	1.0	2	40	วิชาโลก ดาราศาสตร์และอวกาศ	ว33262	1.0	2	40
วิชาคอมพิวเตอร์	ว33281	0.5	1	20	วิชาคอมพิวเตอร์	ว33282	0.5	1	20
วิชาพุทธประวัติ	ส33201	0.5	1	20	วิชาพุทธประวัติ	ส33204	0.5	1	20
วิชาธรรม	ส33202	0.5	1	20	วิชาธรรม	ส33205	0.5	1	20
วิชาวินัย	ส33203	0.5	1	20	วิชาวินัย	ส33206	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ33201	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ33203	1.0	2	40
วิชาภาษาบาลี	บ33202	1.5	3	60	วิชาภาษาบาลี	บ33204	1.5	3	60
รวมรายวิชาเพิ่มเติม		10.0	20	400	รวมรายวิชาเพิ่มเติม		10.0	20	400
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
-กิจกรรมแนะแนว	ก33901	-	-	20	-กิจกรรมแนะแนว	ก33905	-	-	20
-กิจกรรม	กิจกรรมชุมนุม	ก33902	-	20	-กิจกรรม	กิจกรรมชุมนุม	ก33906	-	20
นักเรียน	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก33903	-	10	นักเรียน	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก33907	-	10
-กิจกรรมเพื่อสังคมและ	ก33904	-	-	10	-กิจกรรมเพื่อสังคมและ	ก33908	-	-	10
สาธารณประโยชน์					สาธารณประโยชน์				
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60	รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60
รวม		16.5	33	660	รวม		16.5	33	660
		นก.	ชม.	ชม.			นก.	ชม.	ชม.

รวมหน่วยกิตและเวลาเรียน 1 ปีการศึกษา

รวมวิชาพื้นฐาน	13.0 หน่วยกิต	520 ชั่วโมง
รวมวิชาเพิ่มเติม	20.0 หน่วยกิต	800 ชั่วโมง
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	-	120 ชั่วโมง
รวมทั้งหมด	33.0 หน่วยกิต	1,320 ชั่วโมง

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
เข้มภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ (ศิลป์คำนวณ)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2				
กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.	กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.
รายวิชาพื้นฐาน					รายวิชารายวิชาพื้นฐาน				
วิชาภาษาไทย	ท31101	1.0	2	40	วิชาภาษาไทย	ท31102	1.0	2	40
วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค31101	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค31102	1.0	2	40
วิชาวิทยาศาสตร์	ว31101	1.0	2	40	วิชาวิทยาศาสตร์	ว31102	1.0	2	40
วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ส31101	1.0	2	40	วิชาเทคโนโลยี	ว31103	0.5	1	20
วิชาประวัติศาสตร์	ส31102	0.5	1	20	วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ส31103	1.0	2	40
วิชาสุขศึกษา และพลศึกษา	พ31101	0.5	1	20	วิชาประวัติศาสตร์	ส31104	0.5	1	20
วิชาศิลปะ	ศ31101	0.5	1	20	วิชาสุขศึกษา และพลศึกษา	พ31102	0.5	1	20
วิชาการงานอาชีพ	ง31101	0.5	1	20	วิชาศิลปะ	ศ31102	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ31101	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ31102	1.0	2	40
รวมรายวิชาพื้นฐาน		7.0	14	280	รวมรายวิชาพื้นฐาน		7.0	14	280
รายวิชาเพิ่มเติม					รายวิชาเพิ่มเติม				
วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม	ท31201	1.0	2	40	วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม	ท31201	1.0	2	40
วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม	ค31201	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม	ค31202	1.0	2	40
วิชาคอมพิวเตอร์	ว31281	0.5	1	20	วิชาคอมพิวเตอร์	ว31282	0.5	1	20
วิชาพุทธประวัติ	ส31201	0.5	1	20	วิชาพุทธประวัติ	ส31204	0.5	1	20
วิชาธรรม	ส31202	0.5	1	20	วิชาธรรม	ส31205	0.5	1	20
วิชาวินัย	ส31203	0.5	1	20	วิชาวินัย	ส31206	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ31201	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ31203	1.0	2	40
วิชาภาษาบาลี	บ31202	1.5	3	60	วิชาภาษาบาลี	บ31204	1.5	3	60
รวมรายวิชาเพิ่มเติม		6.5	13	260	รวมรายวิชาเพิ่มเติม		6.5	13	260
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
-กิจกรรมแนะแนว	ก31901	-	-	20	-กิจกรรมแนะแนว	ก31905	-	-	20
-กิจกรรมนักเรียน	กิจกรรมชุมนุม	ก31902	-	20	-กิจกรรม	กิจกรรมชุมนุม	ก31906	-	20
	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก31903	-	10	นักเรียน	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก31907	-	10
-กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	ก31904	-	-	10	-กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	ก31908	-	-	10
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60	รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60
รวม		13.5	27	540	รวม		13.5	27	540
		นก.	ชม.	ชม.			นก.	ชม.	ชม.

รวมหน่วยกิตและเวลาเรียน 1 ปีการศึกษา

รวมรายวิชาพื้นฐาน	14.0 หน่วยกิต	560 ชั่วโมง
รวมรายวิชาเพิ่มเติม	13.0 หน่วยกิต	520 ชั่วโมง
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	-	120 ชั่วโมง
รวมทั้งหมด	27.0 หน่วยกิต	1,080 ชั่วโมง

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
เข้มภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ (ศิลป์คำนวณ)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2				
กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.	กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.
รายวิชาพื้นฐาน					รายวิชารายวิชาพื้นฐาน				
วิชาภาษาไทย	ท32101	1.0	2	40	วิชาภาษาไทย	ท32102	1.0	2	40
วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค32101	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค32102	1.0	2	40
วิชาวิทยาศาสตร์	ว32101	1.0	2	40	วิชาวิทยาศาสตร์	ว32102	1.0	2	40
วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ส32101	1.0	2	40	วิชาเทคโนโลยี	ว32103	0.5	1	20
วิชาประวัติศาสตร์	ส32102	0.5	1	20	วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ส32103	1.0	2	40
วิชาสุขศึกษา และพลศึกษา	พ32101	0.5	1	20	วิชาประวัติศาสตร์	ส32104	0.5	1	20
วิชาศิลปะ	ศ32101	0.5	1	20	วิชาสุขศึกษา และพลศึกษา	พ32102	0.5	1	20
วิชาการงานอาชีพ	ง32101	0.5	1	20	วิชาศิลปะ	ศ32102	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ32101	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ32102	1.0	2	40
รวมรายวิชาพื้นฐาน		7.0	14	280	รวมรายวิชาพื้นฐาน		7.0	14	280
รายวิชาเพิ่มเติม					รายวิชาเพิ่มเติม				
วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม	ท32201	1.0	2	40	วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม	ท32202	1.0	2	40
วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม	ค32201	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม	ค32202	1.0	2	40
วิชาคอมพิวเตอร์	ว32281	0.5	1	20	วิชาคอมพิวเตอร์	ว32282	0.5	1	20
วิชาพุทธประวัติ	ส32201	0.5	1	20	วิชาพุทธประวัติ	ส32204	0.5	1	20
วิชาธรรม	ส32202	0.5	1	20	วิชาธรรม	ส32205	0.5	1	20
วิชาวินัย	ส32203	0.5	1	20	วิชาวินัย	ส32206	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ32201	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ32203	1.0	2	40
วิชาภาษาบาลี	บ32202	1.5	3	60	วิชาภาษาบาลี	บ32204	1.5	3	60
รวมรายวิชาเพิ่มเติม		6.5	13	260	รวมรายวิชาเพิ่มเติม		6.5	13	260
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
-กิจกรรมแนะแนว	ก32901	-	-	20	-กิจกรรมแนะแนว	ก32905	-	-	20
-กิจกรรม	กิจกรรมชุมนุม	ก32902	-	20	-กิจกรรม	กิจกรรมชุมนุม	ก32906	-	20
นักเรียน	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก32903	-	10	นักเรียน	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก32907	-	10
-กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์	ก32904	-	-	10	-กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์	ก32908	-	-	10
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60	รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60
รวม		13.5	27	540	รวม		13.5	27	540
		นก.	ชม.	ชม.			นก.	ชม.	ชม.

รวมหน่วยกิตและเวลาเรียน 1 ปีการศึกษา

รวมรายวิชาพื้นฐาน	14.0 หน่วยกิต	560 ชั่วโมง
รวมรายวิชาเพิ่มเติม	13.0 หน่วยกิต	520 ชั่วโมง
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	-	120 ชั่วโมง
รวมทั้งหมด	27.0 หน่วยกิต	1,080 ชั่วโมง

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
เข้มภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ (ศิลป์คำนวณ)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2				
กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.	กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.
รายวิชาพื้นฐาน					รายวิชารายวิชาพื้นฐาน				
วิชาภาษาไทย	ท33101	1.0	2	40	วิชาภาษาไทย	ท33102	1.0	2	40
วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค33101	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค33102	1.0	2	40
วิชาวิทยาศาสตร์	ว33101	1.0	2	40	วิชาวิทยาศาสตร์	ว33102	1.0	2	40
วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ส33101	1.0	2	40	วิชาเทคโนโลยี	ว33103	0.5	1	20
วิชาสุขภาพศึกษาและพลศึกษา	พ33101	0.5	1	20	วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ส33102	1.0	2	40
วิชาศิลปะ	ศ33101	0.5	1	20	วิชาสุขภาพศึกษาและพลศึกษา	พ33102	0.5	1	20
วิชาการงานอาชีพ	ง33101	0.5	1	20	วิชาศิลปะ	ศ33102	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ33101	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ33102	1.0	2	40
รวมรายวิชาพื้นฐาน		6.5	13	260	รวมรายวิชาพื้นฐาน		6.5	13	260
รายวิชาเพิ่มเติม					รายวิชาเพิ่มเติม				
วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม	ท33201	1.0	2	40	วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม	ท33201	1.0	2	40
วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม	ค33201	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม	ค33202	1.0	2	40
วิชาคอมพิวเตอร์	ว33281	0.5	1	20	วิชาคอมพิวเตอร์	ว33282	0.5	1	20
วิชาพุทธประวัติ	ส33201	0.5	1	20	วิชาพุทธประวัติ	ส33204	0.5	1	20
วิชาธรรม	ส33202	0.5	1	20	วิชาธรรม	ส33205	0.5	1	20
วิชาวินัย	ส33203	0.5	1	20	วิชาวินัย	ส33206	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ33201	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ33203	1.0	2	40
วิชาภาษาบาลี	บ33202	1.5	3	60	วิชาภาษาบาลี	บ33204	1.5	3	60
รวมรายวิชาเพิ่มเติม		6.5	13	260	รวมรายวิชาเพิ่มเติม		6.5	13	260
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
-กิจกรรมแนะแนว	ก33901	-	-	20	-กิจกรรมแนะแนว	ก33905	-	-	20
-กิจกรรมนักเรียน	กิจกรรมชุมนุม	ก33902	-	20	-กิจกรรม	กิจกรรมชุมนุม	ก33906	-	20
	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก33903	-	10	นักเรียน	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก33907	-	10
-กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	ก33904	-	-	10	-กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	ก33908	-	-	10
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60	รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60
รวม		13.0	26	520	รวม		13.0	26	520
		นก.	ชม.	ชม.			นก.	ชม.	ชม.
รวมหน่วยกิตและเวลาเรียน 1 ปีการศึกษา									
รวมรายวิชาพื้นฐาน					13.0 หน่วยกิต		520 ชั่วโมง		
รวมรายวิชาเพิ่มเติม					13.0 หน่วยกิต		520 ชั่วโมง		
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					-		120 ชั่วโมง		
รวมทั้งหมด					26.0 หน่วยกิต		1,040 ชั่วโมง		

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ชั้นภาษาอังกฤษ-สังคมศึกษา ฯ. (ศิลป์สังคมศึกษา)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2				
กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.	กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.
รายวิชาพื้นฐาน					รายวิชาพื้นฐาน				
วิชาภาษาไทย	ท31101	1.0	2	40	วิชาภาษาไทย	ท31102	1.0	2	40
วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค31101	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค31102	1.0	2	40
วิชาวิทยาศาสตร์	ว31101	1.0	2	40	วิชาวิทยาศาสตร์	ว31102	1.0	2	40
วิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม	ส31101	1.0	2	40	วิชาเทคโนโลยี	ว31103	0.5	1	20
วิชาประวัติศาสตร์	ส31102	0.5	1	20	วิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม	ส31103	1.0	2	40
วิชาสุขภาพและพลศึกษา	พ31101	0.5	1	20	วิชาประวัติศาสตร์	ส31104	0.5	1	20
วิชาศิลปะ	ศ31101	0.5	1	20	วิชาสุขภาพและพลศึกษา	พ31102	0.5	1	20
วิชาการงานอาชีพ	ง31101	0.5	1	20	วิชาศิลปะ	ศ31102	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ31101	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ31102	1.0	2	40
รวมรายวิชาพื้นฐาน		7.0	14	280	รวมรายวิชาพื้นฐาน		7.0	14	280
รายวิชาเพิ่มเติม					รายวิชาเพิ่มเติม				
วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม	ท31201	1.0	2	40	วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม	ท31202	1.0	2	40
วิชาคอมพิวเตอร์	ว31281	1.0	2	40	วิชาคอมพิวเตอร์	ว31282	1.0	2	40
วิชาพุทธประวัติ	ส31201	0.5	1	20	วิชาพุทธประวัติ	ส31205	0.5	1	20
วิชาธรรม	ส31202	0.5	1	20	วิชาธรรม	ส31206	0.5	1	20
วิชาวินัย	ส31203	0.5	1	20	วิชาวินัย	ส31207	0.5	1	20
วิชาหน้าที่พลเมือง	ส31204	0.5	1	20	วิชาหน้าที่พลเมือง	ส31208	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ31201	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ31203	1.0	2	40
วิชาภาษาบาลี	บ31202	1.5	3	60	วิชาภาษาบาลี	บ31204	1.5	3	60
รวมรายวิชาเพิ่มเติม		6.5	13	260	รวมรายวิชาเพิ่มเติม		6.5	13	260
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
-กิจกรรมแนะแนว	ก31901	-	-	20	-กิจกรรมแนะแนว	ก31905	-	-	20
-กิจกรรม	กิจกรรมชุมนุม	ก31902	-	20	-กิจกรรม	กิจกรรมชุมนุม	ก31906	-	20
นักเรียน	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก31903	-	10	นักเรียน	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก31907	-	10
-กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์	ก31904	-	-	10	-กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์	ก31908	-	-	10
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60	รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60
รวม		13.5	27	540	รวม		13.5	27	540
		นก.	ชม.	ชม.			นก.	ชม.	ชม.

รวมหน่วยกิตและเวลาเรียน 1 ปีการศึกษา

รวมวิชาพื้นฐาน	14.0 หน่วยกิต	560 ชั่วโมง
รวมวิชาเพิ่มเติม	13.0 หน่วยกิต	520 ชั่วโมง
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	-	120 ชั่วโมง
รวมทั้งหมด	27.0 หน่วยกิต	1,080 ชั่วโมง

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
เข้มภาษาอังกฤษ-สังคมศึกษา ฯ. (ศิลป์สังคมศึกษา)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2						
กลุ่มสาระการเรียนรู้		รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.	กลุ่มสาระการเรียนรู้		รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.
รายวิชาพื้นฐาน						รายวิชาพื้นฐาน					
วิชาภาษาไทย		ท32101	1.0	2	40	วิชาภาษาไทย		ท32102	1.0	2	40
วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน		ค32101	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน		ค32102	1.0	2	40
วิชาวิทยาศาสตร์		ว32101	1.0	2	40	วิชาวิทยาศาสตร์		ว32102	1.0	2	40
วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		ส32101	1.0	2	40	วิชาเทคโนโลยี		ว32103	0.5	1	20
วิชาประวัติศาสตร์		ส32102	0.5	1	20	วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม		ส32103	1.0	2	40
วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา		พ32101	0.5	1	20	วิชาประวัติศาสตร์		ส32104	0.5	1	20
วิชาศิลปะ		ศ32101	0.5	1	20	วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา		พ32102	0.5	1	20
วิชาการงานอาชีพ		ง32101	0.5	1	20	วิชาศิลปะ		ศ32102	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน		อ32101	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน		อ32102	1.0	2	40
รวมรายวิชาพื้นฐาน			7.0	14	280	รวมรายวิชาพื้นฐาน			7.0	14	280
รายวิชาเพิ่มเติม						รายวิชาเพิ่มเติม					
วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม		ท32201	1.0	2	40	วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม		ท32202	1.0	2	40
วิชาคอมพิวเตอร์		ว32281	1.0	2	40	วิชาคอมพิวเตอร์		ว32282	1.0	2	40
วิชาพุทธประวัติ		ส32201	0.5	1	20	วิชาพุทธประวัติ		ส32205	0.5	1	20
วิชาธรรม		ส32202	0.5	1	20	วิชาธรรม		ส32206	0.5	1	20
วิชาวินัย		ส32203	0.5	1	20	วิชาวินัย		ส32207	0.5	1	20
วิชาหน้าที่พลเมือง		ส32204	0.5	1	20	วิชาหน้าที่พลเมือง		ส32208	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม		อ32201	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม		อ32203	1.0	2	40
วิชาภาษาบาลี		บ32202	1.5	3	60	วิชาภาษาบาลี		บ32204	1.5	3	60
รวมรายวิชาเพิ่มเติม			6.5	13	260	รวมรายวิชาเพิ่มเติม			6.5	13	260
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					
-กิจกรรมแนะแนว		ก32901	-	-	20	-กิจกรรมแนะแนว		ก32905	-	-	20
-กิจกรรม	กิจกรรมชุมนุม	ก32902	-	-	20	-กิจกรรม	กิจกรรมชุมนุม	ก32906	-	-	20
นักเรียน	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก32903	-	-	10	นักเรียน	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก32907	-	-	10
-กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		ก32904	-	-	10	-กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์		ก32908	-	-	10
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			-	-	60	รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน			-	-	60
รวม			13.5	27	540	รวม			13.5	27	540
			นก.	ชม.	ชม.				นก.	ชม.	ชม.

รวมหน่วยกิตและเวลาเรียน 1 ปีการศึกษา

รวมวิชาพื้นฐาน	14.0 หน่วยกิต	560 ชั่วโมง
รวมวิชาเพิ่มเติม	13.0 หน่วยกิต	520 ชั่วโมง
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	-	120 ชั่วโมง
รวมทั้งหมด	27.0 หน่วยกิต	1,080 ชั่วโมง

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ชั้นภาษาอังกฤษ-สังคมศึกษา ฯ. (ศิลป์สังคมศึกษา)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2				
กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ภ.	ชม./สป.	ชม./ภ.	กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ภ.	ชม./สป.	ชม./ภ.
รายวิชาพื้นฐาน					รายวิชาพื้นฐาน				
วิชาภาษาไทย	ท33101	1.0	2	40	วิชาภาษาไทย	ท33102	1.0	2	40
วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค33101	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน	ค33102	1.0	2	40
วิชาวิทยาศาสตร์	ว33101	1.0	2	40	วิชาวิทยาศาสตร์	ว33102	1.0	2	40
วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ส33101	1.0	2	40	วิชาเทคโนโลยี	ว33103	0.5	1	20
วิชาสุขภาพศึกษา และพลศึกษา	พ33101	0.5	1	20	วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ส33102	1.0	2	40
วิชาศิลปะ	ศ33101	0.5	1	20	วิชาสุขภาพศึกษา และพลศึกษา	พ33102	0.5	1	20
วิชาการงานอาชีพ	ง33101	0.5	1	20	วิชาศิลปะ	ศ33102	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ33101	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ33102	1.0	2	40
รวมรายวิชาพื้นฐาน		6.5	13	260	รวมรายวิชาพื้นฐาน		6.5	13	260
รายวิชาเพิ่มเติม					รายวิชาเพิ่มเติม				
วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม	ท33201	1.0	2	40	วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม	ท33202	1.0	2	40
วิชาคอมพิวเตอร์	ว33281	1.0	2	40	วิชาคอมพิวเตอร์	ว33282	1.0	2	40
วิชาพุทธประวัติ	ส33201	0.5	1	20	วิชาพุทธประวัติ	ส33205	0.5	1	20
วิชาธรรม	ส33202	0.5	1	20	วิชาธรรม	ส33206	0.5	1	20
วิชาวินัย	ส33203	0.5	1	20	วิชาวินัย	ส33207	0.5	1	20
วิชาอาเซียนศึกษา	ส33204	0.5	1	20	วิชาอาเซียนศึกษา	ส33208	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ33201	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ33203	1.0	2	40
วิชาภาษาบาลี	บ33202	1.5	3	60	วิชาภาษาบาลี	บ33204	1.5	3	60
รวมรายวิชาเพิ่มเติม		6.5	13	260	รวมรายวิชาเพิ่มเติม		6.5	13	260
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
-กิจกรรมแนะแนว	ก33901	-	-	20	-กิจกรรมแนะแนว	ก33905	-	-	20
-กิจกรรมนักเรียน	กิจกรรมชุมนุม	ก33902	-	20	-กิจกรรมนักเรียน	กิจกรรมชุมนุม	ก33906	-	20
	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก33903	-	10		กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก33907	-	10
-กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	ก33904	-	-	10	-กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	ก33908	-	-	10
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60	รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60
รวม		13.0	26	520	รวม		13.0	26	520
รวมหน่วยกิตและเวลาเรียน 1 ปีการศึกษา									
รวมวิชาพื้นฐาน					13.0 หน่วยกิต	520 ชั่วโมง			
รวมวิชาเพิ่มเติม					13.0 หน่วยกิต	520 ชั่วโมง			
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					-	120 ชั่วโมง			
รวมทั้งหมด					26.0 หน่วยกิต	1,040 ชั่วโมง			

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
เข้มภาษาอังกฤษ-วิชาภาษาบาลี (ศิลป์ภาษา)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2				
กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.	กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.
รายวิชาพื้นฐาน					รายวิชาพื้นฐาน				
วิชาภาษาไทย	ท31101	1.0	2	40	วิชาภาษาไทย	ท31102	1.0	2	40
วิชาคณิตศาสตร์	ค31101	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์	ค31102	1.0	2	40
วิชาวิทยาศาสตร์	ว31101	1.0	2	40	วิชาวิทยาศาสตร์	ว31102	1.0	2	40
วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ส31101	1.0	2	40	วิชาเทคโนโลยี	ว31103	0.5	1	20
วิชาประวัติศาสตร์	ส31102	0.5	1	20	วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ส31103	1.0	2	40
วิชาสุขภาพศึกษา และพลศึกษา	พ31101	0.5	1	20	วิชาประวัติศาสตร์	ส31104	0.5	1	20
วิชาศิลปะ	ศ31101	0.5	1	20	วิชาสุขภาพศึกษา และพลศึกษา	พ31102	0.5	1	20
วิชาการงานอาชีพ	ง31101	0.5	1	20	วิชาศิลปะ	ศ31102	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ31101	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ31102	1.0	2	40
รวมรายวิชาพื้นฐาน		7.0	14	280	รวมรายวิชาพื้นฐาน		7.0	14	280
รายวิชาเพิ่มเติม					รายวิชาเพิ่มเติม				
วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม	ท31201	1.0	2	40	วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม	ท31202	1.0	2	40
วิชาคอมพิวเตอร์	ว31281	1.0	2	40	วิชาคอมพิวเตอร์	ว31282	1.0	2	40
วิชาพุทธะประวัติ	ส31201	0.5	1	20	วิชาพุทธะประวัติ	ส31204	0.5	1	20
วิชาธรรม	ส31202	0.5	1	20	วิชาธรรม	ส31205	0.5	1	20
วิชาวินัย	ส31203	0.5	1	20	วิชาวินัย	ส31206	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ31201	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ31201	1.0	2	40
วิชาภาษาบาลี	บ31202	1.5	3	60	วิชาภาษาบาลี	บ31202	1.5	3	60
รวมรายวิชาเพิ่มเติม		6.0	12	240	รวมรายวิชาเพิ่มเติม		6.0	12	240
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
กิจกรรมแนะแนว	ก31901	-	-	20	กิจกรรมแนะแนว	ก31905	-	-	20
กิจกรรม นักเรียน	กิจกรรมชุมนุม	ก31902	-	20	กิจกรรม	กิจกรรมชุมนุม	ก31906	-	20
	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก31903	-	10	นักเรียน	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก31907	-	10
กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณะประโยชน์	ก31904	-	-	10	กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณะประโยชน์	ก31908	-	-	10
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60	รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60
รวม		13.0 นก.	26 ชม.	540 ชม.	รวม		13.0 นก.	26 ชม.	540 ชม.
รวมหน่วยกิตและเวลาเรียน 1 ปีการศึกษา									
รวมวิชาพื้นฐาน				14.0	หน่วยกิต		560	ชั่วโมง	
รวมวิชาเพิ่มเติม				12.0	หน่วยกิต		480	ชั่วโมง	
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				-	หน่วยกิต		120	ชั่วโมง	
รวมทั้งหมด				26.0	หน่วยกิต		1,040	ชั่วโมง	

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
เข้มภาษาอังกฤษ-วิชาภาษาบาลี (ศิลปภาษา)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2						
กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.	กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.		
รายวิชาพื้นฐาน					รายวิชาพื้นฐาน						
วิชาภาษาไทย	ท32101	1.0	2	40	วิชาภาษาไทย	ท32102	1.0	2	40		
วิชาคณิตศาสตร์	ค32101	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์	ค32102	1.0	2	40		
วิชาวิทยาศาสตร์	ว32101	1.0	2	40	วิชาวิทยาศาสตร์	ว32102	1.0	2	40		
วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ส32101	1.0	2	40	วิชาเทคโนโลยี	ว32103	0.5	1	20		
วิชาประวัติศาสตร์	ส32102	0.5	1	20	วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ส32103	1.0	2	40		
วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา	พ32101	0.5	1	20	วิชาประวัติศาสตร์	ส32104	0.5	1	20		
วิชาศิลปะ	ศ32101	0.5	1	20	วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา	พ32102	0.5	1	20		
วิชาการงานอาชีพ	ง32101	0.5	1	20	วิชาศิลปะ	ศ32102	0.5	1	20		
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ32101	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ32102	1.0	2	40		
รวมรายวิชาพื้นฐาน		7.0	14	280	รวมรายวิชาพื้นฐาน		7.0	14	280		
รายวิชาเพิ่มเติม					รายวิชาเพิ่มเติม						
วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม	ท32201	1.0	2	40	วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม	ท32202	1.0	2	40		
วิชาคอมพิวเตอร์	ว32281	1.0	2	40	วิชาคอมพิวเตอร์	ว32282	1.0	2	40		
วิชาพุทธประวัติ	ส32201	0.5	1	20	วิชาพุทธประวัติ	ส32204	0.5	1	20		
วิชาธรรม	ส32202	0.5	1	20	วิชาธรรม	ส32205	0.5	1	20		
วิชาวินัย	ส32203	0.5	1	20	วิชาวินัย	ส32206	0.5	1	20		
วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ32201	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ32201	1.0	2	40		
วิชาภาษาบาลี	บ32202	1.5	3	60	วิชาภาษาบาลี	บ32202	1.5	3	60		
รวมรายวิชาเพิ่มเติม		6.0	12	240	รวมรายวิชาเพิ่มเติม		6.0	12	240		
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
กิจกรรมแนะแนว		ก32901	-	-	20	กิจกรรมแนะแนว		ก32905	-	-	20
กิจกรรม นักเรียน	กิจกรรมชุมนุม	ก32902	-	-	20	กิจกรรม นักเรียน	กิจกรรมชุมนุม	ก32906	-	-	20
	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก32903	-	-	10		กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก32907	-	-	10
กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณะประโยชน์		ก32904	-	-	10	กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณะประโยชน์		ก32908	-	-	10
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60	รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60		
รวม		13.0 นก.	26 ชม.	540 ชม.	รวม		13.0 นก.	26 ชม.	540 ชม.		
รวมหน่วยกิตและเวลาเรียน 1 ปีการศึกษา											
รวมรายวิชาพื้นฐาน					14.0	หน่วยกิต		560	ชั่วโมง		
รวมรายวิชาเพิ่มเติม					12.0	หน่วยกิต		480	ชั่วโมง		
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					-	หน่วยกิต		120	ชั่วโมง		
รวมทั้งหมด					26.0	หน่วยกิต		1,040	ชั่วโมง		

ตัวอย่างโครงสร้างหลักสูตรชั้นปี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
เข้มภาษาอังกฤษ-วิชาภาษาบาลี (ศิลปภาษา)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2				
กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.	กลุ่มสาระการเรียนรู้	รหัสวิชา	นก./ ภ.	ชม./ สป.	ชม./ ภ.
รายวิชาพื้นฐาน					รายวิชาพื้นฐาน				
วิชาภาษาไทย	ท33101	1.0	2	40	วิชาภาษาไทย	ท33102	1.0	2	40
วิชาคณิตศาสตร์	ค33101	1.0	2	40	วิชาคณิตศาสตร์	ค33102	1.0	2	40
วิชาวิทยาศาสตร์	ว33101	1.0	2	40	วิชาวิทยาศาสตร์	ว33102	1.0	2	40
วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ส33101	1.0	2	40	วิชาเทคโนโลยี	ว33103	0.5	1	20
วิชาสุศึกษาและพลศึกษา	พ33101	0.5	1	20	วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	ส33102	1.0	2	40
วิชาศิลปะ	ศ33101	0.5	1	20	วิชาสุศึกษาและพลศึกษา	พ33102	0.5	1	20
วิชาการงานอาชีพ	ง33101	0.5	1	20	วิชาศิลปะ	ศ33102	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ33101	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน	อ33102	1.0	2	40
รวมรายวิชาพื้นฐาน		6.5	13	260	รวมรายวิชาพื้นฐาน		6.5	13	260
รายวิชาเพิ่มเติม					รายวิชาเพิ่มเติม				
วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม	ท33201	1.0	2	40	วิชาภาษาไทยเพิ่มเติม	ท33202	1.0	2	40
วิชาคอมพิวเตอร์	ว33281	1.0	2	40	วิชาคอมพิวเตอร์	ว33282	1.0	2	40
วิชาพุทธประวัติ	ส33201	0.5	1	20	วิชาพุทธประวัติ	ส33204	0.5	1	20
วิชาธรรม	ส33202	0.5	1	20	วิชาธรรม	ส33205	0.5	1	20
วิชาวินัย	ส33203	0.5	1	20	วิชาวินัย	ส33206	0.5	1	20
วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ33201	1.0	2	40	วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม	อ33203	1.0	2	40
วิชาภาษาบาลี	บ33202	1.5	3	60	วิชาภาษาบาลี	บ33204	1.5	3	60
รวมรายวิชาเพิ่มเติม		6.0	12	240	รวมรายวิชาเพิ่มเติม		6.0	12	240
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน					กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน				
กิจกรรมแนะแนว		ก33901	-	20	กิจกรรมแนะแนว		ก33905	-	20
กิจกรรมนักเรียน	กิจกรรมชุมนุม	ก33902	-	20	กิจกรรมนักเรียน	กิจกรรมชุมนุม	ก33906	-	20
	กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก33903	-	10		กิจกรรมปฏิบัติธรรม	ก33907	-	10
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์		ก33904	-	10	กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์		ก33908	-	10
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60	รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน		-	-	60
รวม		12.5 นก.	25 ชม.	500 ชม.	รวม		12.5 นก.	25 ชม.	500 ชม.

รวมหน่วยกิตและเวลาเรียน 1 ปีการศึกษา

รวมรายวิชาพื้นฐาน	13.0	หน่วยกิต	520	ชั่วโมง
รวมรายวิชาเพิ่มเติม	12.0	หน่วยกิต	480	ชั่วโมง
รวมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	-	หน่วยกิต	120	ชั่วโมง
รวมทั้งหมด	25.0	หน่วยกิต	1,000	ชั่วโมง

6. คำอธิบายรายวิชา

เมื่อสถานศึกษากำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนในแต่ละปี/ภาคเรียนเรียบร้อยแล้ว จะต้องเขียน คำอธิบายรายวิชาทั้งรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชาเพิ่มเติมไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาด้วย

คำอธิบายรายวิชาคืออะไร

คำอธิบายรายวิชา เป็นข้อมูลรายละเอียดของแต่ละรายวิชา ประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ เวลาเรียน รหัสวิชา ชื่อวิชา จำนวนหน่วยกิต ระดับชั้น เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางที่ผู้สอนใช้ในการวางแผนและออกแบบการเรียนการสอน

คำอธิบายรายวิชามีไว้เพื่ออะไร

1. เพื่อสร้างความเข้าใจว่าในรายวิชานั้น ผู้เรียนจะได้เรียนรู้องค์ความรู้ ฝึกทักษะ/กระบวนการ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญอะไรบ้าง
2. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนนำไปออกแบบการจัดการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชามีลักษณะอย่างไร

คำอธิบายรายวิชา มีลักษณะเป็นความเรียงที่ประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คำอธิบายรายวิชาของรายวิชาพื้นฐาน ให้วิเคราะห์จากตัวชี้วัดและ สาระการเรียนรู้แกนกลางที่หลักสูตรแกนกลางฯ กำหนด สำหรับคำอธิบายรายวิชา เพิ่มเติมให้วิเคราะห์จาก ผลการเรียนรู้ที่สถานศึกษากำหนดขึ้น คำอธิบายรายวิชาเขียนเป็นรายภาคเรียนสำหรับระดับมัธยมศึกษา

องค์ประกอบสำคัญของคำอธิบายรายวิชาคืออะไร

องค์ประกอบสำคัญของคำอธิบายรายวิชา..... จำแนกได้ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย รหัสวิชา.....ชื่อรายวิชา.....กลุ่มสาระการเรียนรู้.....ชั้นปี..... จำนวน ชั่วโมงหรือหน่วยกิต

ส่วนที่ 2 ประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมีแนวการเขียนที่สำคัญ ดังนี้

1. ผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง
2. ผู้เรียนสามารถทำอะไรได้บ้าง
3. ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อะไรบ้าง ตามหลักสูตรแกนกลาง ฯ และตามวิชาธรรมชาติของวิชา

ส่วนที่ 3 ประกอบด้วยรหัสตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ทั้งหมดในรายวิชานั้น

คำอธิบายรายวิชาเขียนอย่างไร

รายวิชาพื้นฐาน

รายวิชาพื้นฐานเป็นรายวิชาที่สอนให้ผู้เรียนบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การเขียนคำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน มีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ตัวชี้วัดชั้นปีในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อกำหนดเป็นรายภาค สำหรับมัธยมศึกษาตอนปลายวิเคราะห์ตัวชี้วัดช่วงชั้นเป็นรายภาคและสาระการเรียนรู้แกนกลางตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นจากกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นของสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ความต้องการและบริบทของโรงเรียน เพื่อกำหนดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดในรายวิชานั้น
3. จัดกลุ่มตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน เพื่อหลอมรวมและเรียบเรียง เขียนเป็นความเรียง ให้เห็นสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียน มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะในรายวิชานั้น
4. เขียนรายละเอียดตามองค์ประกอบของคำอธิบายรายวิชา

รายวิชาเพิ่มเติม

รายวิชาเพิ่มเติมเป็นรายวิชาที่ โรงเรียนกำหนดขึ้นตามจุดเน้น ความต้องการของโรงเรียน หรือท้องถิ่น การเขียนคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติม มีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดผลการเรียนรู้ซึ่งโรงเรียนเป็นผู้กำหนดขึ้น
2. กำหนดสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้
3. จัดกลุ่มผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ที่ มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันเพื่อหลอมรวมและ เรียบเรียง เขียนเป็นความเรียง ให้เห็นสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียน มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะในรายวิชานั้น
4. เขียนรายละเอียดตามองค์ประกอบของคำอธิบายรายวิชา การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด สถานศึกษาสามารถทำได้หลายวิธีในที่นี้ได้เสนอตัวอย่างการวิเคราะห์ตัวชี้วัดประกอบการสร้างความรู้ความเข้าใจ 2 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

รูปแบบที่ 1

การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด เป็นสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และสามารถปฏิบัติได้

แบบบันทึกการวิเคราะห์เพื่อจัดทำคำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้..... รายวิชาชั้น.....

สาระ.....

มาตรฐาน

ตัวชี้วัด	รู้อะไร	ทำอะไรได้	สาระการเรียนรู้ แกนกลาง	สาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น

รูปแบบที่ 2

การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด เป็นความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แบบบันทึกการวิเคราะห์เพื่อจัดทำคำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้..... รายวิชาชั้น.....

สาระ.....

มาตรฐาน

ตัวชี้วัด	ความรู้	ทักษะ / กระบวนการ	คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	สาระการเรียนรู้ ท้องถิ่น

7. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ

- 1) กิจกรรมแนะแนว
- 2) กิจกรรมนักเรียน
- 3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

โดยพิจารณาจากโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง และเป้าหมาย/จุดเน้นของท้องถิ่น พร้อมทั้งพิจารณาความต้องการและจุดเน้นของสถานศึกษา เพื่อจัดเวลาเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง หลักสูตรแกนกลางได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีละ 120 ชั่วโมง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 360 ชั่วโมง จำนวนเวลาที่กำหนด เป็นเวลารวมในการปฏิบัติกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ในส่วนของกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์นั้น หลักสูตรแกนกลางระบุให้สถานศึกษาจัดสรรเวลาให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) รวม 3 ปี จำนวน 45 ชั่วโมง

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) รวม 3 ปี จำนวน 60 ชั่วโมง

จากโครงสร้างเวลาเรียนดังกล่าว สถานศึกษาสามารถพิจารณาจัดแบ่งจำนวนเวลาสำหรับผู้เรียน แต่ละระดับชั้นปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ได้ตามความเหมาะสม และอาจจัดให้ผู้เรียนได้ ทำกิจกรรมดังกล่าวในบางชั่วโมงของกิจกรรมศาสนาพุทธ กิจกรรมปฏิบัติธรรม หรือกิจกรรมชุมนุมต่าง ๆ ก็ได้ นอกจากนี้ ยังสามารถสอดแทรกในการเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ โดยมีหลักฐานที่สามารถยืนยันเวลาให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ กิจกรรมดังกล่าวครบตามเวลาที่สถานศึกษากำหนด พร้อมทั้งการประเมินการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน การจบหลักสูตรในแต่ละระดับ ผู้เรียนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละประเภท ดังนี้

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จัดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว
2. กิจกรรมนักเรียน
 - 2.1 กิจกรรมศาสนาพุทธ / กิจกรรมปฏิบัติธรรม
 - 2.2 กิจกรรมชุมนุม / กิจกรรมชมรมผู้เรียนต้องเข้าร่วมและได้รับการประเมินกิจกรรมทั้ง 2.1 และ 2.2
3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว
2. กิจกรรมนักเรียน
 - 2.1 กิจกรรมศาสนาพุทธ / กิจกรรมปฏิบัติธรรม
 - 2.2 กิจกรรมชุมนุม/ กิจกรรมชมรมผู้เรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 2.1 และ 2.2 หรือเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความเหมาะสม
3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

เนื่องจากกิจกรรมนักเรียนในส่วนของ 2.1 กิจกรรมศาสนทายาท / กิจกรรมปฏิบัติธรรม เป็นกิจกรรมที่ปรับใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จึงจัดทำแนวทางการจัดกิจกรรมโดยอ้างอิงตามแนวการจัดกิจกรรมนักเรียน ดังนี้

หลักการ

กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ โดยเน้นเรื่องคุณวิชาธรรมจริยวิชาธรรม ความมีระเบียบวินัย การไม่เห็นแก่ตัว ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจ ความมีเหตุผลการช่วยเหลือแบ่งปันกัน ความเอื้ออาทรและสมานฉันท์การจัดกิจกรรมนักเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

1. จัดให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน
2. เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน
3. เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน ตลอดจนบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น

ประโยชน์

1. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย มีความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี และมีความรับผิดชอบ
2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการทำงานร่วมกัน รู้จักการแก้ปัญหา มีเหตุผล มีการตัดสินใจที่เหมาะสมช่วยเหลือแบ่งปัน และเอื้ออาทรและสมานฉันท์
3. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณวิชาธรรมจริยวิชาธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมปฏิบัติธรรม

หลักการ

1. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้คุณวิชาธรรม จริยวิชาธรรมตามแนวทางของพระพุทธศาสนา
2. พัฒนาทักษะการทำงานหรืออยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะด้วยความสันติสุข
3. ฝึกปฏิบัติความอดทน มีวินัย และพัฒนาสภาวะจิตให้สงบ
4. ร่วมปฏิบัติตามแนวทางกัจจัตถของสงฆ์
5. เรียนรู้การเผยแผ่พระพุทธศาสนา

วัตถุประสงค์

กิจกรรมปฏิบัติธรรมเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดเน้นของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562 ได้กำหนด ดังนี้

1. เป็นศาสนทายาทที่ดีของพระพุทธศาสนาและพลเมืองที่ดีของสังคม
2. มีความรู้และทักษะในวิชาการทางพระพุทธศาสนา
3. มีนิสัยใฝ่หาความรู้ ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบและวินัยสงฆ์

ขอบข่าย

กิจกรรมปฏิบัติธรรม ประกอบด้วย

1. การทำวัตรสวดมนต์ เข้า-เย็น
2. การเจริญสมาธิวิปัสสนา
3. การออกธำบังบิณฑบาต
4. การฝึกอบรมเผยแผ่วิชาธรรมในรูปแบบต่าง ๆ
5. การฝึกปฏิบัติเรียนรู้ทักษะการแก้ปัญหาด้วยหลักวิชาธรรมทางพระพุทธศาสนา

เงื่อนไข

1. นักเรียนทุกรูปต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนด
2. นักเรียนทุกรูปต้องให้ความร่วมมือในภาระงาน / บทบาทหน้าที่ระหว่างเข้าร่วมกิจกรรม
3. นักเรียนทุกรูปต้องไม่ปฏิบัติตนให้ผิดกฎระเบียบ ข้อตกลงระหว่างเข้าร่วมกิจกรรม

การประเมินกิจกรรม

การประเมินกิจกรรมเป็นกระบวนการทดสอบความสามารถ พฤติกรรม และระยะเวลาที่เข้าร่วมกิจกรรม โดยกำหนดผลการประเมิน ดังนี้

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่กำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมศาสนทายาท

หลักการ

- 1) เป็นศาสนทายาทที่ดีของพระพุทธศาสนาและพลเมืองที่ดีของสังคม
- 2) มีความรู้และทักษะในวิชาการทางพระพุทธศาสนา
- 3) มีนิสัยใฝ่หาความรู้ ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบและวินัยสงฆ์
- 4) มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ
- 5) รู้จักบำรุงรักษาศาสนสมบัติ อนุรักษ์ และเสริมสร้างสภาพแวดล้อม
- 6) มีความภูมิใจความเป็นสมณะ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- 7) มีความคิดสร้างสรรค์ และส่งเสริมสนับสนุนแนวทางปฏิบัติให้เกิดความเจริญแก่ชุมชน

วัตถุประสงค์

กิจกรรมศาสนทายาทเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดเน้นของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562 ได้กำหนด ดังนี้

- 1) มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ

- 2) รู้จักบำรุงรักษาศาสนสมบัติ อนุรักษ์ และเสริมสร้างสภาพแวดล้อม
- 3) มีความภูมิใจความเป็นสมณะ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- 4) มีความคิดสร้างสรรค์ และส่งเสริมสนับสนุนแนวทางปฏิบัติให้เกิดความเจริญแก่ชุมชน

ขอบข่าย

- 1) การเรียนรู้วิธีการและแนวปฏิบัติศาสนพิธีต่าง ๆ
- 2) การเรียนรู้มารยาทชาวพุทธ
- 3) การเรียนรู้การเทศนาวิชาการธรรม
- 4) การเรียนรู้ฝึกปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสมณเพศ

เงื่อนไข

- 1) นักเรียนทุกรูปต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระยะเวลาที่กำหนด
- 2) นักเรียนทุกรูปต้องให้ความร่วมมือในภาระงาน / บทบาทหน้าที่ระหว่างเข้าร่วมกิจกรรม
- 3) นักเรียนทุกรูปต้องไม่ปฏิบัติตนให้ผิดกฎระเบียบ ข้อตกลงระหว่างเข้าร่วมกิจกรรม

การประเมินกิจกรรม

การประเมินกิจกรรมเป็นกระบวนการทดสอบความสามารถ พฤติกรรม และระยะเวลาที่เข้าร่วมกิจกรรม โดยกำหนดผลการประเมิน ดังนี้

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่กำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ ไม่ผ่านการปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

แนวทางการเขียนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียน แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้แก่

- 1) กิจกรรมแนะแนว
- 2) กิจกรรมนักเรียน
- 3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ในแต่ละกิจกรรมให้ระบุแนวทางการจัดกิจกรรม เวลาการจัดกิจกรรม และแนวทางการประเมิน

กิจกรรมที่โรงเรียนกำหนด

ตัวอย่างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายสติปัญญา อารมณ์และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลวัชธรรม จริยวัชธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

โรงเรียน..... ได้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยแบ่ง ออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้.....

นักเรียนทุกคนควรเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวระดับมัธยมศึกษา..... ชั่วโมงต่อภาคเรียน

แนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว

2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้.....

กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

2.1 กิจกรรมศาสนทายาท / กิจกรรมปฏิบัติธรรม

นักเรียนทุกรูปต้องเข้าร่วมกิจกรรมกิจกรรมศาสนทายาท / กิจกรรมปฏิบัติธรรม..... ชั่วโมงต่อปีการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา..... ชั่วโมงต่อภาคเรียน

แนวทางการจัดกิจกรรมศาสนทายาท / กิจกรรมปฏิบัติธรรม

2.2 กิจกรรมชุมนุม

ผู้เรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุม ระดับมัธยมศึกษา.....ชั่วโมงต่อภาคเรียน
แนวทางการจัดกิจกรรมชุมนุม

หมายเหตุ สามารถระบุชื่อกิจกรรมชุมนุมที่โรงเรียนจัดให้ผู้เรียนเลือกเรียน หรือชื่อกิจกรรมชุมนุมที่โรงเรียนจัดให้มี

3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้

ผู้เรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ระดับมัธยมศึกษา.....ชั่วโมงต่อ
ภาคเรียน

แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

แนวทางการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หมายเหตุ การประเมินผลอาจเขียนแยกการประเมินผลแต่ละกิจกรรม หรือเขียนรวมในภาพรวม
ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนก็ได้

8. โครงสร้างรายวิชา

ในระดับชั้นเรียนครูผู้สอนแต่ละคนมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำโครงสร้างรายวิชา และ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งในทางปฏิบัติแล้ว หากรายวิชาใดมีผู้สอนมากกว่าหนึ่งคน ครูอาจร่วมมือกันทำงานเป็นทีม เพื่อวางแผนและออกแบบการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

การจัดทำโครงสร้างรายวิชา

รายวิชาแต่ละรายวิชานั้น ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้หลายหน่วย ซึ่งได้วางแผนและออกแบบไว้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย ดังนั้นเพื่อที่จะช่วยให้ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องเห็นภาพรวมของแต่ละรายวิชา จำเป็นต้องมีการจัดทำโครงสร้างรายวิชา เพื่อให้ได้ทราบว่ารายวิชานั้นประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้จำนวนเท่าใด เรื่องใดบ้าง แต่ละหน่วยพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุตัวชี้วัดใด โดยใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนเท่าใด สัดส่วนการเก็บคะแนนของรายวิชานั้นเป็นอย่างไร

ตัวอย่างโครงสร้างรายวิชา

รายวิชา..... กลุ่มสาระ.....
ชั้น..... ภาคเรียนที่..... จำนวน.....หน่วยกิต

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชม.)	คะแนน
รวมทั้งสิ้น					

9. การวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

การวิจัยจะเป็นที่มาของข้อมูลข่าวสารที่แม่นยำ แสดงจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา สาเหตุ และ แนวทางปรับปรุงพัฒนาให้สถานศึกษาสามารถจัดหลักสูตรการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

● **การวิจัยพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา** มุ่งเน้นการวิจัยเพื่อนำผลมาประกอบการพิจารณา ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับผู้เรียน และความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน

- 1) การประเมินความต้องการจำเป็นในการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพของผู้เรียนใน อนาคต เพื่อนำมาใช้กำหนดโครงการเรียนรู้ และเวลาเรียน
- 2) การประเมินความต้องการของพ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชนในการพัฒนาผู้เรียน เพื่อ นำมาใช้กำหนดโปรแกรมการเรียน และโครงการต่าง ๆ
- 3) การประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีหัวข้อในการพิจารณา เช่น ความครบถ้วนขององค์ประกอบหลักสูตร ความสอดคล้องของแต่ละองค์ประกอบ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางฯ และกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ความเหมาะสมของแนวทางการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และระบบการวัดและประเมินผล เป็นต้น

● การวิจัย ประเมินผลการใช้หลักสูตร

การประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีความตระหนักในการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย คุณวิชาธรรม บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ระดับชาติ และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข กระบวนการประเมินผลการใช้หลักสูตรสามารถดำเนินการได้ ทั้งระหว่างการใช้หลักสูตร และเมื่อนำหลักสูตรไปใช้เรียบร้อยแล้ว หรือการติดตามจากผลผลิตของ หลักสูตร คือ ผู้เรียนที่จบการศึกษาตามหลักสูตร เพื่อให้การประเมินผลการใช้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายของการควบคุมคุณภาพสถานศึกษา ควรจัดให้มีการประเมินทั้งระบบ คือ

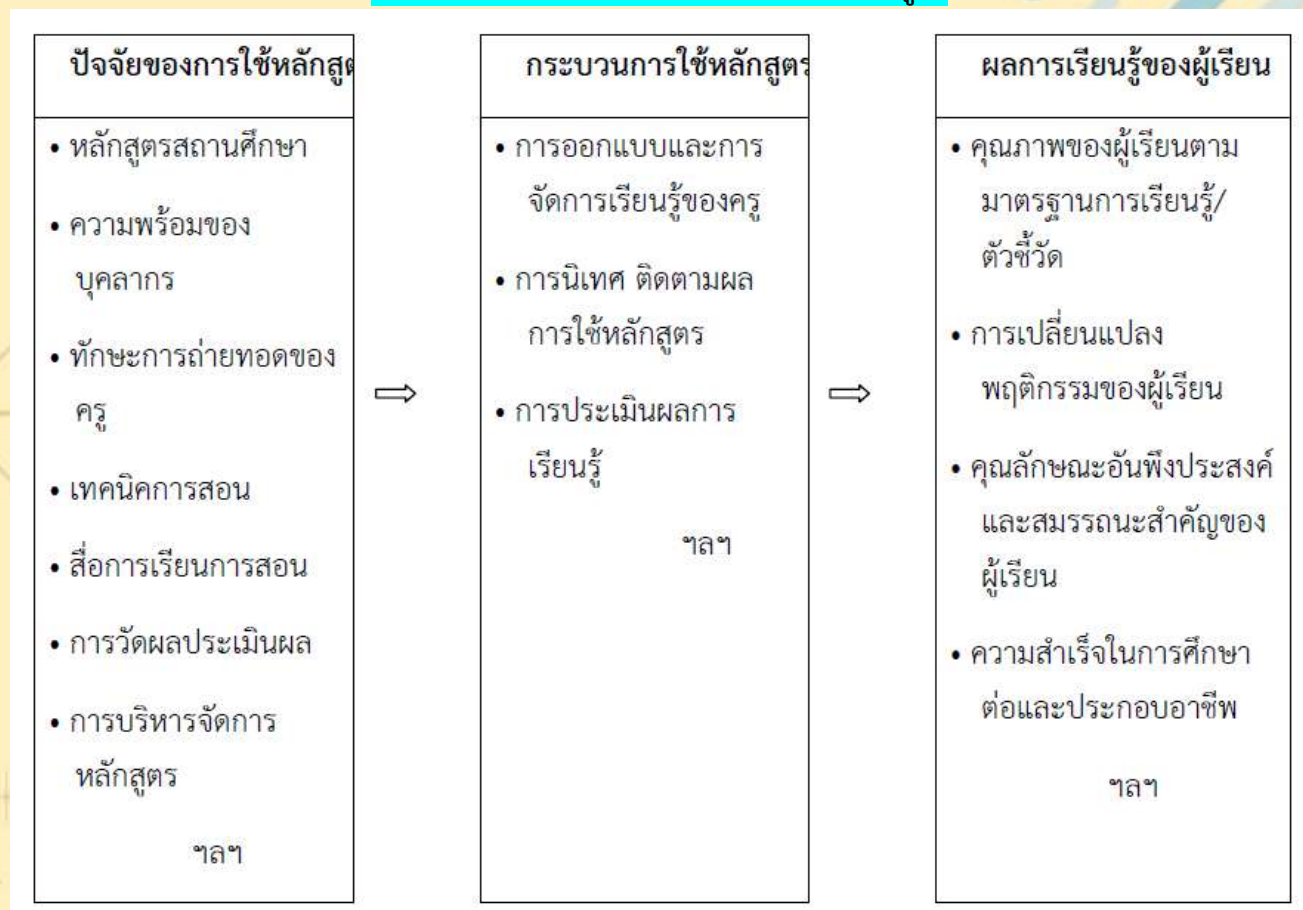
- 1) กำหนดให้มีการประเมินการใช้หลักสูตร เป็นกิจกรรมหลักของสถานศึกษา
- 2) สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินการใช้หลักสูตรด้วยตนเองให้เกิดขึ้นกับคณะครู
- 3) วางระบบเครือข่ายการทำงานและมอบหมายงานการประเมินให้คณะผู้ปฏิบัติงานแต่ละคณะ ดำเนินการประเมินเป็นระยะ ๆ โดยกำหนดให้ชัดเจนว่าคณะใดต้องประเมินรายการใดบ้าง
- 4) สรุปผลการประเมิน และนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การประเมินผลการใช้หลักสูตร มีแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ คือ พิจารณาองค์ประกอบ ของหลักสูตรที่จะประเมิน พิจารณาหลักเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมิน ออกแบบการจัดเก็บข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อใช้พิจารณาตัดสินใจในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป สำหรับประเด็นในการประเมินนั้นสามารถประเมินได้ทั้งเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการใช้หลักสูตร กระบวนการใช้หลักสูตร และผลจากการใช้หลักสูตร อย่างไรก็ตามสถานศึกษาควรมุ่งเน้นการประเมินส่วนที่เกี่ยวข้องต่อคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญและควรคำนึงถึงทั้งผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญ โดยนำผลการประเมินระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติมาพิจารณาทั้งผลการประเมินในภาพรวม และผลการประเมินที่แยกรายวิชา และแยกรายมาตรฐาน หากผลการประเมินไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดหวัง ควรศึกษาวิเคราะห์เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริง ซึ่งสาเหตุย่อมเกิดมาจากปัจจัยและกระบวนการใช้หลักสูตรสถานศึกษานั้นเอง จากนั้นจึงหาวิธีแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาคุณภาพ ต่อไป

ประเด็นเกี่ยวข้องในการประเมินผลการใช้หลักสูตร

นอกจากนั้นสถานศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริมให้ครูทำวิจัยปฏิบัติการ (Action research) เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง โดยการวิจัยนั้นอาจเริ่มต้นจากการเลือกปัญหาการวิจัยที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อผู้เรียนมากที่สุด และที่มาของปัญหาการวิจัยอาจเกิดจากผู้เรียน เช่น ปัญหาพฤติกรรม ปัญหาการเรียนรู้ เป็นต้น หรืออาจเกิดจากการจัดการเรียนรู้ของครูไม่เหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียนรายคน เมื่อได้ปัญหาการวิจัยแล้วจึงดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

ทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

ภาค ผนวก

กฎกระทรวง
ว่าด้วยการจัดการศึกษาเฉพาะทาง
พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่จัดการศึกษาเฉพาะทางตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

ข้อ ๒ การจัดการศึกษาเฉพาะทาง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องจัดให้สอดคล้องกับนโยบาย แผนการศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานการศึกษาของชาติ
- (๒) ต้องจัดให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่จัดการศึกษาเฉพาะทางด้วยกันและกับกระทรวงศึกษาธิการ

(๓) ต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพภายใน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

ข้อ ๓ สถานศึกษาเฉพาะทางใด ต้องการให้มีการเทียบวุฒิทางการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ให้เสนอขอเทียบวุฒิทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗

อดิศักดิ์ โพธิ์รามิก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ อาจจัดการศึกษาเฉพาะทางตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้นได้ โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

กฎกระทรวง

ว่าด้วยการแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ วรรคสอง และมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การศึกษาในระบบที่เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แบ่งออกเป็นสามระดับ ดังนี้

(๑) การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา โดยปกติเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุสามปี
ถึงหกปี เพื่อเป็นการวางรากฐานชีวิตและการเตรียมความพร้อมของเด็กทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา
อารมณ์ บุคลิกภาพ และการอยู่ร่วมในสังคม

(๒) การศึกษาระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งวางรากฐานเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนา
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้และความสามารถขั้นพื้นฐาน โดยปกติ
ใช้เวลาเรียนหกปี

(๓) การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งเป็นสองระดับ ดังนี้

(ก) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ในด้านต่างๆ ต่อจากระดับประถมศึกษา เพื่อให้รู้ความต้องการ ความสนใจและความถนัด
ของตนเองทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนความสามารถในการประกอบการทำงานและอาชีพ
ตามควรแก่วัย โดยปกติใช้เวลาเรียนสามปี

(ข) การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษา
ตามความถนัดและความสนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาค้นคว้าหรือการประกอบอาชีพ รวมทั้ง
การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและทักษะทางสังคมที่จำเป็น โดยปกติใช้เวลาเรียนสามปี

ข้อ ๒ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายตามข้อ ๑ (๓) (ข) แบ่งเป็นสองประเภท ดังนี้
(๑) ประเภทสามัญศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจ
ศักยภาพ และความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาคือในระดับอุดมศึกษา
(๒) ประเภทอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ
ให้เป็นกำลังแรงงานที่มีฝีมือ หรือศึกษาคือในระดับอาชีพขั้นสูงต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

ปองพล อติเรกสาร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติว่า การแบ่งระดับและประเภทของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นไปตามที่กำหนด
ในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง การเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
ระดับต่ำกว่าปริญญา

เพื่อให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่า
ปริญญาสามารถดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยการเชื่อมโยงผลการเรียนระหว่าง
การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งผลการเรียนรู้จาก
นอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพหรือจากประสบการณ์การทำงาน เพื่อให้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาต่อเนื่องในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งในสถานศึกษา จึงกำหนดหลักการและ
แนวทางในการเทียบโอนผลการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาในระดับอุดมศึกษา
ระดับต่ำกว่าปริญญา ดังนี้

๑. หลักการเทียบโอนผลการเรียน

๑.๑ ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษา โดยดำเนินการเทียบโอนผล
การเรียนในรูปแบบคณะกรรมการ

๑.๒ คำนึงถึงหลักความยุติธรรม โปร่งใส และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ

๑.๓ การเทียบโอนผลการเรียนให้พิจารณาจากเอกสาร หลักฐานการศึกษา
หรือหลักฐานอื่นหรือประเมินจากความรู้ ความสามารถ ทักษะ หรือประสบการณ์ของผู้เรียน
ด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ซับซ้อน ทั้งนี้ให้คำนึงถึงประโยชน์ของผู้เทียบโอน
ผลการเรียนเป็นสำคัญ

๑.๔ พิจารณาเทียบโอนผลการเรียนเพื่อการศึกษาต่อ โดยพิจารณารูปแบบ
การศึกษาและหลักสูตรที่อยู่ในระดับเดียวกัน

๒. แนวทางการเทียบโอนผลการเรียน

๒.๑ การเทียบโอนผลการเรียนให้พิจารณาจากรูปแบบการจัดการศึกษา
ลักษณะการจัดหลักสูตร และสาระการเรียนรู้ ซึ่งมีความแตกต่างหลากหลาย โดยเทียบเคียง
กับหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่รับเทียบโอน

๒.๒ ช่วงเวลาในการเทียบโอนผลการเรียน ดำเนินการได้ ๒ กรณี ดังนี้

๒.๒.๑ กรณีที่ ๑ การเทียบโอนผลการเรียนที่เกิดขึ้นจากสภาพการณ์
ต่างๆ ได้แก่ การย้ายสถานศึกษา การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา การย้ายหลักสูตร การละทิ้ง

-๒-

การศึกษาและขอกลับเข้าศึกษาต่อ การศึกษาจากต่างประเทศ และขอเทียบโอนเข้าศึกษาต่อในประเทศ ให้ดำเนินการในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนแรกหรือต้นภาคเรียนแรกที่สถานศึกษาได้รับขอเทียบโอนเป็นนักเรียน/นักศึกษา เพื่อการวางแผนการเรียน ทั้งนี้ สถานศึกษาควรดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ภาคเรียน ถ้ามีเหตุจำเป็นผู้ขอเทียบโอนไม่สามารถขอเทียบโอนได้ภายในเวลาที่กำหนด ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา

๒.๒.๒ กรณีที่ ๒ การเทียบโอนความรู้ ทักษะ หรือประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ เช่น สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระ สถาบันทางศาสนา สถาบันฝึกอบรมวิชาชีพ บ้านเรียน (Home School) ฯลฯ ให้ดำเนินการต้นภาคเรียนหรือก่อนภาคเรียน โดยสถานศึกษาที่รับเทียบโอนกำหนดรายวิชา/หมวดวิชา จำนวนหน่วยกิต/หน่วยการเรียนรู้ ที่จะรับเทียบโอนตามความเหมาะสม รวมทั้งกรณีของผู้กำลังเรียนและประสงค์จะไปศึกษาจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากหัวหน้าสถานศึกษาก่อน

๒.๓ การกำหนดอายุของผลการเรียนที่ขอเทียบโอน ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่รับเทียบโอน โดยพิจารณาบนพื้นฐานของธรรมชาติวิชา ความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน

๒.๔ การพิจารณาให้ผลการเรียนในรายวิชา/หมวดวิชาที่ได้จากการเทียบโอน ผลการเรียนรู้ให้ผลการเรียนตามหลักฐานเดิมที่ปรากฏหรือให้ผลการเรียนใหม่ที่ได้จากการประเมินด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย

๒.๕ นักเรียน/นักศึกษาที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนต้องศึกษาต่อเนื่องในสถานศึกษาที่รับเทียบโอน อย่างน้อย ๑ ภาคเรียน

๒.๖ การจบหลักสูตรของผู้ขอเทียบโอน การให้หน่วยกิต/หน่วยการเรียนรู้ให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตรของสถานศึกษาที่รับเทียบโอนกำหนด

๒.๗ การเทียบโอนผลการเรียนสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนเยาวชน/วัฒนธรรมในต่างประเทศเป็นเวลา ๑ ปีการศึกษา ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางการเทียบชั้นการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกำหนดไว้แล้ว

๒.๘ การเทียบโอนผลการเรียนเข้าสู่หลักสูตรเดิมของกระทรวงศึกษาธิการ ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีระเบียบ/คำสั่งกำหนดไว้แล้ว

๒.๙ สถานศึกษาเป็นผู้จัดทำเอกสาร/หลักฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเทียบโอนผลการเรียนโดยบันทึกผลการเทียบโอนไว้เป็นหลักฐาน และออกใบแจ้งผลการเทียบโอนให้แก่ผู้ยื่นความจำนงและจัดเก็บเอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเทียบโอน พร้อมทั้งจัดทำทะเบียนผู้ขอเทียบโอนผลการเรียนไว้เพื่อการอ้างอิง สถานศึกษาสามารถบันทึกข้อมูลการเทียบโอนไว้ในช่องหมายเหตุโดยไม่ต้องกรอกผลการเรียนเดิมในกระเบียนแสดงผลการเรียนและแนบเอกสารแสดงผลการเรียนจากแหล่งเรียนรู้เดิมที่นำมาขอเทียบโอนไว้ด้วยกัน

-๓-

๒.๑๐ ผู้ที่ประสงค์จะขอเทียบโอนผลการเรียนจะต้องสมัครเข้าเป็นนักเรียน/
นักศึกษาของสถานศึกษาที่รับเทียบโอนผลการเรียน

ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแนวปฏิบัติและรายละเอียดในการเทียบโอนผล
การเรียนระหว่างหลักสูตรและระหว่างรูปแบบการศึกษา เพื่อประกอบการพิจารณาเทียบโอน
 ผลการเรียนสำหรับสถานศึกษาไว้แล้ว ดังปรากฏใน "เอกสารแนวดำเนินการเทียบโอนผลการ
 เรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญา"

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

ปองพล อติเรกสาร

(นายปองพล อติเรกสาร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หน้า ๑๑

เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๕๐ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๖ เมษายน ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติ

การศึกษาพระปริยัติธรรม

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาพระปริยัติธรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๒๗

(๒) พระราชบัญญัติกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การศึกษาพระปริยัติธรรม” หมายความว่า การศึกษาหลักสูตรทางพระพุทธศาสนา
ที่ปรากฏในพระไตรปิฎก

“วัด” หมายความว่า วัดตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์

“สถานศึกษาพระปริยัติธรรม” หมายความว่า สำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา หรือโรงเรียน

“สำนักเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาที่วัดจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีสนามหลวง
หรือแผนกธรรมสนามหลวง ที่มหาเถรสมาคมประกาศจัดตั้ง

“สำนักศาสนศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่วัดจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม
แผนกบาลีสนามหลวง หรือแผนกธรรมสนามหลวง ไม่ว่าจะจัดการศึกษาในรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้
สำนักศาสนศึกษาวัด สำนักศาสนศึกษาประจำตำบล หรือสำนักศาสนศึกษาประจำอำเภอ

“โรงเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาที่วัดจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม

มาตรา ๕ การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อให้การศึกษาพระปริยัติธรรมเป็นไปตามหลักสูตรทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏใน
พระไตรปิฎก โบราณราชประเพณี และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ

(๒) เพื่อให้พระภิกษุและสามเณรมีการนำหลักสูตรทางพระพุทธศาสนาไปให้เกิดการพัฒนา
จิตใจและปัญญา และมีการรักษาพระธรรมวินัยให้เป็นไปอย่างถูกต้องดั่งงามโดยเคร่งครัด เป็นที่เลื่อมใส
ศรัทธาแก่พุทธศาสนิกชนทั่วไป

(๓) เพื่อให้พุทธศาสนิกชนนำหลักสูตรทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้
อย่างถูกต้อง

มาตรา ๖ การศึกษาพระปริยัติธรรมมีสามแผนก ดังต่อไปนี้

(๑) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนามหลวง เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนา
ภาคภาษาบาลี

(๒) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวง เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนา ภาควิชาภาษาไทย

(๓) การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาพระพุทธศาสนา ทั้งแผนกบาลีสนามหลวงและแผนกธรรมสนามหลวง ควบคู่กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กระทรวงศึกษาธิการ

การศึกษาพระปริยัติธรรมตาม (๑) (๒) และ (๓) อาจศึกษาโดยใช้ภาษาอื่นในการจัดการศึกษาด้วยก็ได้

มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ต่อการส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๕ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำแผนการศึกษาพระปริยัติธรรม และมาตรฐานสถานศึกษาพระปริยัติธรรม และแผนงบประมาณเพื่อการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม เสนอต่อมหาเถรสมาคมพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามแผนการศึกษาพระปริยัติธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐอุดหนุน งบประมาณสำหรับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมตามความเหมาะสมและจำเป็น

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรมคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการรูปหนึ่ง ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของ มหาเถรสมาคม

(๒) รัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ แม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง ประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ ก.พ. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้อำนวยการ สำนักงบประมาณ และเลขาธิการ ก.ค.ศ.

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกหรือคน ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม

ให้อำนาจกรรมการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อำนาจการกองพุทธศาสนศึกษา เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๙ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) ขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) ซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๙ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตายหรือมรณภาพ
- (๒) ลาออก
- (๓) พ้นจากความประพฤติดี
- (๔) สมเด็จพระสังฆราชมีพระบัญชาให้ออกโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๘ (๔) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทน และในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการชั่วคราว

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แผนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมและมาตรฐานสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ควบคุมดูแลและกำกับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕

(๒) กำหนดมาตรฐานการศึกษาพระปริยัติธรรมและการประกันคุณภาพการศึกษา

(๓) อนุมัติหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม ทั้งนี้ สำหรับหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนามหลวง และการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวง ต้องเป็นไปโดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม สำหรับการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการและตามหัตถาเถรสมาคมกำหนด

(๔) กำหนดทัศนความรู้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์การเข้าศึกษา และเงื่อนไขในการสำเร็จการศึกษา

(๕) อนุมัติให้ปริญญาและประกาศนียบัตร

(๖) กำหนดหน้าที่และอำนาจและหลักเกณฑ์การบริหารงานของแม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา

(๗) กำหนดมาตรฐานกลางการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานตามมาตรา ๑๘ เกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่ง อัตราค่าจ้าง เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ เงินค่าตอบแทน ค่าจ้าง สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่น การสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง การพัฒนา การพ้นจากตำแหน่ง การรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การร้องทุกข์ การอุทธรณ์ และการลงโทษ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินวิทยฐานะ เงินค่าตอบแทน ค่าจ้าง สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่น ต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

(๘) ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเกี่ยวกับการจัดตั้งสถานศึกษาพระปริยัติธรรม โครงสร้างการบริหารงาน การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมและสถานศึกษาพระปริยัติธรรม

(๙) ออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารและจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ

(๑๐) ออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน

(๑๑) ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๒) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่ได้รับมอบหมาย

(๑๓) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อมหาเถรสมาคมเพื่อทราบ

(๑๔) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม หรือตามมหาเถรสมาคมมอบหมาย

มาตรา ๑๓ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการรูปหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการรูปหนึ่งหรือคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด คณะกรรมการต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง

มาตรา ๑๔ ให้สำนักงานเป็นหน่วยงานกลางในการส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานการศึกษาพระปริยัติธรรม และเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ มีหน้าที่ด้านงานธุรการและสนับสนุนงานวิชาการให้แก่คณะกรรมการ รวมทั้งมีหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๕ ในการบริหารงานการศึกษาพระปริยัติธรรมตามมาตรา ๖ (๑) (๒) และ (๓) ให้มีแม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา แล้วแต่กรณี มหาเถรสมาคมแต่งตั้งทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแต่ละแผนก

มาตรา ๑๖ ให้วัดมีสิทธิจัดตั้งสถานศึกษาพระปริยัติธรรมได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

สถานศึกษาพระปริยัติธรรมที่วัดจัดตั้งขึ้นตามวรรคหนึ่ง ให้จัดการศึกษาตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๕ และต้องคำนึงถึง

- (๑) การให้การศึกษาวិชาการทางพระพุทธศาสนาเพื่อความเป็นเลิศที่เปี่ยมด้วยปัญญาพุทธธรรม
- (๒) การส่งเสริมความรู้และความเข้าใจในคุณค่าแห่งหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
- (๓) การผลิตผู้เรียนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เป็นศาสนทายาทที่ดีของพระพุทธศาสนา
สำนึกในความเป็นคนไทย มีความรักและผูกพันต่อท้องถิ่น
- (๔) มาตรฐานการศึกษาของชาติและวิธีการดำเนินงานของการจัดการศึกษาตามกฎหมาย
ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๑๗ สถานศึกษาพระปริยัติธรรมต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นศาสนทายาทที่ดีของพระพุทธศาสนาและพลเมืองที่ดีของสังคม
- (๒) มีความรู้และทักษะในวิชาการทางพระพุทธศาสนา
- (๓) มีนิสัยใฝ่หาความรู้ ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบและวินัยสงฆ์
- (๔) มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ
- (๕) รู้จักบำรุงรักษาศาสนสมบัติ อนุรักษ์ และเสริมสร้างสภาพแวดล้อม
- (๖) มีความภูมิใจความเป็นสมณะ จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- (๗) มีความคิดสร้างสรรค์ และส่งเสริมสนับสนุนแนวทางปฏิบัติให้เกิดความเจริญแก่ชุมชน
สังคม และพระพุทธศาสนา

มาตรา ๑๘ ในสถานศึกษาพระปริยัติธรรมให้มีผู้ปฏิบัติงานสองประเภท ดังต่อไปนี้

- (๑) ประเภทผู้ปฏิบัติงานสอน ได้แก่ ครูสอนพระปริยัติธรรม และครูโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา
- (๒) ประเภทผู้สนับสนุนการศึกษา ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา
ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการ ซึ่งทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียน
การสอน การนิเทศก์ และการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหน้าที่
บรรณารักษ์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานแนะแนว ผู้ปฏิบัติหน้าที่เทคโนโลยีการศึกษา ผู้ปฏิบัติหน้าที่
งานทะเบียนวัดผล ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานทั่วไป หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้สถานศึกษาพระปริยัติธรรมจัดให้มีการจัดทำบัญชีตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของสถานศึกษาพระปริยัติธรรม ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ในการตรวจสอบภายใน ให้มีผู้ปฏิบัติงานของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายในโดยเฉพาะ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๐ ให้สถานศึกษาพระปริยัติธรรมจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาพระปริยัติธรรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๑ ให้การศึกษาพระปริยัติธรรมที่ได้จัดให้แก่สามเณรซึ่งเป็นเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับและมีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับประถมศึกษาปีที่หกหรือเทียบเท่า ซึ่งได้ศึกษาวิชาสามัญเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกำหนดโดยคำแนะนำของมหาเถรสมาคม เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

- (๑) แผนกธรรมสนามหลวง ชั้นนักธรรมเอก เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- (๒) แผนกบาลีสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมสามประโยค เป็นการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรา ๒๒ ให้ผู้เรียนที่พ้นการศึกษาภาคบังคับซึ่งได้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมสนามหลวง และแผนกบาลีสนามหลวง มีวิทยฐานะ ดังต่อไปนี้

- (๑) แผนกธรรมสนามหลวง ชั้นนักธรรมเอก มีวิทยฐานะระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- (๒) แผนกบาลีสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมสามประโยค มีวิทยฐานะระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มาตรา ๒๓ ให้การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ได้จัดให้แก่พระภิกษุและสามเณรเป็นการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๔ ให้ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและแผนกบาลีสนามหลวง ชั้นเปรียญธรรมเก้าประโยค มีวิทยฐานะระดับปริญญาตรี เรียกว่า “เปรียญธรรมเก้าประโยค” ใช้ตัวย่อว่า “ป.ธ. ๙”

ในกรณีที่ผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกบาลีสนามหลวงชั้นใด ได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ให้ผู้นั้นมีวิทยฐานะระดับใด ๆ โดยความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม และตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ ให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับประกาศนียบัตร ปริญญา และหนังสือรับรองการศึกษาหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่ผู้สำเร็จการศึกษาพระปริยัติธรรมได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการอาจกำหนดให้มีเครื่องหมายวิทยฐานะและการใช้เครื่องหมายวิทยฐานะของผู้สำเร็จการศึกษาได้

เครื่องหมายวิทยฐานะตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๗ สถานศึกษาพระปริยัติธรรมอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ และการใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมได้

ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๘ ผู้ใดใช้เครื่องหมายวิทยฐานะ ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมโดยไม่มีสิทธิจะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีประกาศนียบัตร ปริญญา หรือตำแหน่งของสถานศึกษาพระปริยัติธรรมโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิจะใช้หรือมีวิทยฐานะหรือตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๙ ให้ผู้มีวิทยฐานะชั้นปริญญาตรีตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา มีวิทยฐานะระดับปริญญาตรีตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ถือว่าผู้ที่อยู่ในระหว่างการศึกษาหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและแผนกบาลีสนามหลวง ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้เรียนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ ให้แม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง และประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เป็นแม่กองบาลีสนามหลวง แม่กองธรรมสนามหลวง หรือประธานกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๑ ให้สำนักเรียนและสำนักศาสนศึกษาตามประกาศมหาเถรสมาคม ว่าด้วย
การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมและแผนกบาลี พ.ศ. ๒๕๕๕ และโรงเรียนตามประกาศ
มหาเถรสมาคม ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ได้รับอนุญาต
ให้จัดตั้งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานศึกษาพระปริยัติธรรมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๒ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ และประกาศ
เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง มติ และประกาศมหาเถรสมาคม
ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

ดาวน์โหลดเอกสารตัวอย่างการพัฒนาวิชาเพิ่มเติมด้านพระพุทธศาสนา
ตามจุดเน้นของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

คำสั่ง สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต ๑๑

ที่ ๑๑ / ๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือบริหารหลักสูตร สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรมฯ เขต ๑๑

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีสำคัญต่อการพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมยุคปัจจุบันและอนาคตมีความเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และคุณธรรมจริยธรรม ช่วยปลูกฝังค่านิยมที่ดี เช่น ความรับผิดชอบ ความมีวินัย ความเป็นประชาธิปไตย และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสันติซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพ

ดังนั้น การจัดทำคู่มือบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นศาสนทายาทของพระศาสนา สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต ๑๑ ได้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๑. พระครูปริยัติกิจธำรง ประธานเขตการศึกษา ฯ เขต ๑๑	ประธานกรรมการ
๒. พระมหามุนญ จิตตนาถโก รองประธานเขตการศึกษา ฯ เขต ๑๑	รองประธานกรรมการ
๓. พระครูปริยัติรัตนวิชัย รองประธานเขตการศึกษา ฯ เขต ๑๑	รองประธานกรรมการ
๔. พระมหาสันติภาพ โชติปญโญ เลขาธิการเขตการศึกษา ฯ เขต ๑๑	กรรมการ
๕. พระครูวรเจตยาภิรักษ์ ผู้จัดการโรงเรียนวัดป่าหนองดินคำวิทยาลัย	กรรมการ
๖. พระครูสุตธีรธรรม ผู้อำนวยการโรงเรียนพุทธธรรมวิทยา	กรรมการ
๗. พระมหาอภิชาติ อภิญาโณ รองผู้อำนวยการ รร.บาลีสาธิตวัดศาลาลอยสุรินทร์	กรรมการ
๘. นางเพชร พรหมพา รองผู้อำนวยการ รร.กันทรลักษณ์ธรรมวิทย์	กรรมการ
๙. นายเชษฐา บุญเข้า ครูโรงเรียนโพธิ์ศรีวิทยา	กรรมการ
๑๐. นายอัศววัฒน์ ชันยา นักวิชาการศาสนา เขต ๑๑	กรรมการ
๑๑. นางสาวจิตติรัตน์ แสนกล้า นักวิชาการศาสนา เขต ๑๑	กรรมการ
๑๒. นายมงคล นิยมเหมาะ นักวิชาการศาสนา เขต ๑๑	กรรมการ
๑๓. นายวัฒนา เกษศิริ นักวิชาการศาสนา เขต ๑๑	กรรมการ
๑๔. นายชินภัทร์ พิมลา นักวิชาการศาสนา เขต ๑๑	กรรมการและเลขานุการ
๑๕. นายอาทิตย์ พุทธานุก นักวิชาการศาสนา รร.พระปริยัติธรรมวัดโนนภาสวิมลศึกษา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖. นายสมหวัง เพ็ญปอพาน นักวิชาการศาสนา เขต ๑๑	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

/หน้าที่ยของคณะกรรมการ

หน้าที่ของคณะกรรมการ

๑. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำคู่มือบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. จัดทำร่างคู่มือการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและต้นสังกัดตลอดทั้งความต้องการของผู้เรียนและสังคม
๓. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่จำเป็น
๔. เสนอรายงานความคืบหน้าและผลการดำเนินงานต่อผู้บังคับบัญชาตามระยะเวลาที่กำหนด
๕. ดำเนินการตามขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘
๖. รายงานผลการดำเนินงานต่อผู้มีอำนาจพิจารณาและอนุมัติ
๗. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(พระครูปริยัติกิจธำรง)

ประธานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต ๑๑

ประกาศสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11
เรื่อง ให้ใช้คู่มือการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11

ตามที่สำนักงานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 ได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 เพื่อเป็นแนวทางและเครื่องมือในการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และพระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. 2562 สำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในสังกัด

ที่ประชุมผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 จึงได้มีมติเห็นชอบ... “ให้นำคู่มือการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ฯลฯ เป็นแนวปฏิบัติเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป”

ดังนั้น สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 11 จึงได้ประกาศให้ใช้คู่มือการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตามมติที่ประชุม เมื่อคราวประชุมผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ครั้งที่ 1 ปีการศึกษา 2568 เมื่อวันที่ 26 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2568 และขอให้ผู้บริหารและคณะครูทุกรูป/ท่านได้ศึกษา ทำความเข้าใจ และนำคู่มือฉบับนี้ไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 27 เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช 2568

(ลงชื่อ)

(พระครูปริยัติกิจธำรง)

ประธานเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เขต 1

เรียนดี มีคุณธรรม สืบสานพุทธศาสน์ ก้าวทันเทคโนโลยี มีทักษะศตวรรษที่ 21

สำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา เขต 11

deb 11 . com

วัดกลาง ตำบลในเมือง
อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์